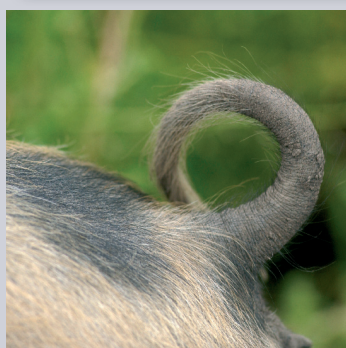
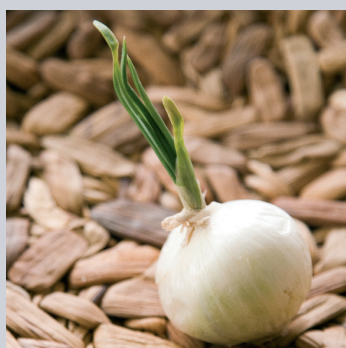

Pelloilta pöytään 2011/2012

Från jord till bord 2011/2012 ■ From farm to fork 2011/2012

Tilastoja elintarvikeketjusta ja valvonnasta

Statistik över livsmedelskedjan och tillsynen

Statistics on food chain and control

Pelloilta pöytään 2011/2012

Från jord till bord 2011/2012

From farm to fork 2012/2012

Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus
Jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral
Information Centre of the Ministry of Agriculture and Forestry

Helsinki 2013

Tiedustelut - Förfrågningar - *Inquiries*:
Sirpa Karppinen
Puh. 0295 300 300

Julkaisutilaukset - Beställning av publikationer - *Publication orders*:
Tiken tietopalvelu
Puh. 0295 313 002
s-posti: tilastojulkaisut@mmmtike.fi
www.mmmtike.fi

Ulkoasu - Design - *Design*: Viestintätoimisto Tulus Oy
Taitto - Layout - *Layout*: Pirkitta Melanen, Tike
Kartat- Kartor - *Maps*: Pohjakartta © Maanmittauslaitos
Puh. 0295 300 300

ISSN 1796-6930

© 2013 Tike

Tietoja lainattaessa lähteenä mainittava Tike.
Uppgifterna får citeras med uppgivande av Tike som källa.
Quoting is encouraged provided Tike is acknowledged as the source.

Painopaikka - Tryckeri - Printed by: Juvenes Print - Suomen Yliopistopaino Oy

■ Alkusanat

Pellolta pöytään -julkaisu kokoaa yhteen Suomen elintarvikeketjun tilastoja elintarviketurvallisuuden näkökulmasta. Julkaisu ilmestyi ensimmäisen kerran vuonna 2007. Tämä on järjestyksessään kuudes julkaisu.

Pellolta pöytään -julkaisu pyrkii kuvaamaan käytettävissä olevien tilastotietojen avulla koko elintarvikeketjun alkutuotannosta kuluttajaan. Julkaisu sisältää tietoja muun muassa maatalous- ja elintarviketuotannosta, tuotantoeläinten hyvinvoinnista, kasvinterveydestä, luonnonmukaisesta tuotannosta sekä elintarvikevalvonnasta.

Elintarvikeketjun toiminta perustuu raaka-aineiden tuotantoon ja jalostukseen ja toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi elintarviketurvallisuuden valvonta on olennainen osa elintarvikeketjua. Joka-päiväinen elintarvikkeiden kulutus perustuukin luottamukseen koko elintarvikeketjua kohtaan.

Julkaisu toimii oivallisena ensimmäisenä tietolähteenä haettaessa tilastotietoa elintarvikeketjusta. Tarkemmin tietoa löytyy julkaisussa mainituista alkuperäisistä lähteistä.

Kokoomajulkaisun tiedot perustuvat Tiken sekä muiden elintarvikeketjua tilastoivien tiedontuottajien tilastoihin ja raportteihin. Lähdetiedoissa on merkintä SVT, kun tiedot perustuvat Suomen virallisiin tilastoihin.

Tiken tilastojen laatuselosteet ja tarkemmat tiedot löytyvät internetissä osoitteesta www.maataloustilastot.fi. Otamme mielellämme vastaan palautetta ja kehittämissuhteita sähköpostiosoitteeseen tilastojulkaisut@mmmtike.fi.

Tämän julkaisun on toimittanut aktuaari Sirpa Karppinen. Taitosta on vastannut tilastosihteerit Pirkkka Melanen. Kiitämme kaikkia julkaisuun tietoja toimittaneita ja muita julkaisun laadinnassa avustaneita. Erityiskiitokset Eviran asiantuntijoille, joilta olemme saaneet hyviä kehittämissuhteita.

Helsingissä, tammikuussa 2013

Esa Katajamäki

Tilasto-toimialueen päällikkö

■ Förord

Publikationen *Från jord till bord* är en sammanställning av statistik över livsmedelskedjan i Finland ur livsmedelssäkerhetsperspektiv. Publikationen utkom för första gången år 2007, och föreliggande upplaga är den sjätte i ordningen.

I publikationen beskrivs hela livsmedelskedjan, från primärproduktionen till konsumenten, utifrån tillgängliga statistiska data. Publikationen innehåller uppgifter om bl.a. jordbruks- och livsmedelsproduktion, produktionsdjurens välbefinnande, växthälsa, ekologisk odling och livsmedeltillsyn.

Livsmedelskedjan baserar sig på produktion och förädling av råvaror, och livsmedelskontrollen spelar en viktig roll för livsmedelskedjans fortlevnad. Den dagliga livsmedelskonsumtionen bygger på förtroende gentemot hela livsmedelskedjan.

Publikationen fungerar utmärkt som första informationskälla om man behöver statistiska uppgifter om livsmedelskedjan. Utförligare statistiska data finns i originalkällorna som nämns i publikationen.

Uppgifterna i samlingspublikationen baserar sig på statistik och rapporter från Tike och andra instanser som tar fram information om livsmedelskedjan. Uppgifter som hämtats ur Finlands officiella statistik har markerats med "FOS" i källhänvisningen.

Kvalitetsbeskrivningar och närmare information om Tikes statistik finns på www.lantbruksstatistik.fi. Vi tar gärna emot feedback och utvecklingsförslag på e-post: tilastojulkaisut@mmmtike.fi.

Publikationen har redigerats av aktuarie Sirpa Karppinen. Layouten är av statistiksekreterare Pirkitta Melanen. Vi vill tacka alla som lämnat uppgifter till publikationen och på annat sätt bidragit till den. Ett särskilt tack går till experterna på Livsmedelssäkerhetsverket Evira, som har gett oss många goda utvecklingsförslag.

Helsingfors, januari 2013

Esa Katajamäki

Chef för verksamhetsområdet Statistik

■ Foreword

“From Farm to Fork” presents statistics on the Finnish food chain from a food safety perspective. The first “From Farm to Fork” was published in 2007. This is the sixth in the series.

The publication aims to describe, with the available statistics, the entire food chain from primary production to the consumer. It includes information on topics such as agricultural and food production, animal welfare, plant health, organic production and food control.

The operation of the food chain is based on the production and processing of raw materials. To ensure the continuity of the entire food chain, it is essential to monitor food safety. Our day-to-day food consumption is based on our confidence in the entire food chain.

“From Farm to Fork” serves as an excellent initial source for those seeking statistical information on the food chain. For more detailed information, consult the primary sources cited in this report.

The publication is based on statistics and reports from Tike and other information providers that compile statistics on the food chain. The reference “OSF” in the data source indicates that those figures are based on the Official Statistics of Finland.

Quality reports and further information on Tike’s statistics are available online at www.agriculturalstatistics.fi. We would be glad to receive feedback and suggestions via e-mail at tilastojulkaisut@mmttike.fi.

This publication was edited by actuary Sirpa Karppinen. Pirkitta Melanen, statistics secretary, was in charge of the layout. We would like to thank all those who provided data for inclusion and assisted with the preparation of the report. We extend our special thanks to the experts at Evira, who gave us excellent suggestions.

Helsinki, January 2013

Esa Katajamäki
Head of the Statistics Division

Sisällys

Alkusanat	3
Symbolit ja lyhenteet	15
1. Elintarvikeketjun yleiskatsaus	17
Kaavio 1.1. Elintarvikeketju	18
Kartta 1.1. Maatilojen lukumäärä vuonna 2001	19
1.2. Maatilojen lukumäärä vuonna 2011	19
1.3. Elintarviketeollisuuden toimipaikkojen lukumäärä vuonna 2000	20
1.4. Elintarviketeollisuuden toimipaikkojen lukumäärä vuonna 2010	20
Taulu 1.1. Elintarvikeketjun toimijoiden lukumääriä vuosina 2007 - 2011	21
1.2. Elintarvikeketjun tuotanto-, tuonti- ja kulutusmääriä vuosina 2008 - 2011	22
1.3. Tärkeimpien maataloustuotteiden omavaraisuus vuosina 2008 - 2011	23
1.4. Kunnallinen elintarvikevalvonta vuosina 2007 - 2011	24
1.5. Viljatase, 1.7.2011 - 30.6.2012	25
2. Elintarvikkeiden alkutuotanto	27
Kartta 2.1. Viljantuotanto vuonna 2011	29
2.2. Lihantuotanto vuonna 2011	31
2.3. Maidontuotanto vuonna 2011	32
Kuvio 2.1. Maatilojen lukumäärä ja keskimääräinen peltoala vuosina 2000 - 2011	28
2.2. Tärkeimpien viljelykasvien sadot vuosina 1993 - 2011	29
2.3. Ruukkusalaatin tuotanto vuosina 1987 - 2011	30
2.4. Lihan kokonaistuotanto eläinlajeittain vuosina 1996 - 2011	31
2.5. Maidontuotanto vuosina 1995 - 2011	32
Taulu 2.1. Maatilojen lukumäärä tuotantosuunnittain vuosina 1995 - 2011	34
2.2. Maatilojen lukumäärä peltosuuruusluokittain vuosina 2005 - 2011	34
2.3. Maatilojen peltoala peltosuuruusluokittain vuosina 2006 - 2011	35
2.4. Keskimääräiset peltoalat ja eläinmäärät maataloilla vuosina 1995 - 2011	35
2.5. Teurastettujen eläinten lukumäärät ja lihan tuotanto vuosina 2006 - 2011	36
2.6. Tärkeimpien viljelykasvien kokonaissadot vuosina 2004 - 2011	37
2.7. Tärkeimpien vihannesten, marjojen ja omenien kokonaissadot vuosina 2005 - 2011	38
2.8. Ruukkuvihannesten sato vuosina 2005 - 2011	39
2.9. Maidontuotanto vuosina 2004 - 2011	39
2.10. Kananmunien tuotanto vuosina 2005 - 2011	40
2.11. Viljeltyjen sienien tuotanto vuosina 2006 - 2011	40
2.12. Luonnonmarjojen ja sienten kauppaantumäärät vuosina 2006 - 2011	41
2.13. Ruokakalan tuotanto ja ammattikalastuksen saaliit vuosina 2005 - 2011	41
2.14. Riistasaaliit vuosina 2004 - 2011	42
2.15. Riistasaaliista saadun lihan määrä vuosina 2009 - 2010	42
2.16. Maataloustuotteiden tuonti vuosina 2005 - 2011	43
3. Maatalouden tuotantopanokset	45
Kuvio 3.1. Kasvinsuojeluaineiden myynti tehoaineiksi laskettuna vuosina 2000 - 2010	46
Taulu 3.1. Väkilannoitteissa myytyjen kasviravinteiden määrä vuosina 2004/2005 - 2010/2011	48
3.2. Viljan ja perunan käyttö siemeneksi maataloilla vuosina 2006/2007 - 2010/2011	48
3.3. Kasvinsuojeluaineiden myynti tehoaineiksi laskettuna vuosina 2004 - 2010	49
3.4. Tuotantoeläimille tarkoitettujen rehuseosten valmistus vuosina 2006 - 2011	50
3.5. Tuotantoeläinten rehuseosten tuonti vuosina 2007 - 2010	51
4. Kasvinterveys ja viljelykasvien laatu	53
Kartta 4.1. Hukkakaurasaastunnat vuonna 2011	54
Kuvio 4.1. Vehnän myllykelpoisuus 2005 - 2011	55
4.2. Rukiin myllykelpoisuus 2005 - 2011	55
4.3. Viljan kylvösiemenen tuotanto vuosina 1989 - 2011	56

Taulu	4.1. Kasvinterveystarkastukset vuosina 2008 - 2011	57
	4.2. Vaarallisten kasvintuhoojien esiintyminen viljelmillä vuosina 2006 - 2011	57
	4.3. Hukkakaurasaastunnat vuosina 2006 - 2011	57
	4.4. Siementuotantoaloja vuosina 2006 - 2011	58
	4.5. Viljelykasvien sertifioituja/hyväksytyjä siemenmääriä satovuosina 2005/06 - 2010/11	58
	4.6. Viljasadon laatu vuosina 2005 - 2011	59
	5. Kotieläinten määrä ja hyvinvointi	61
Kartta	5.1. Nautaeläinten lukumäärä vuonna 2011	64
	5.2. Sikojen lukumäärä vuonna 2011	64
	5.3. Siipikarjan lukumäärä vuonna 2011	64
	5.4. Lampaiden lukumäärä vuonna 2011	64
Kuvio	5.1. Kotieläinten lukumäärä vuosina 1995 - 2011	63
	5.2. Siipikarjan lukumäärä vuosina 1995 - 2011	63
	5.3. Kotieläintilojen lukumäärä vuosina 1995 - 2011	65
	5.4. Eläinsuojelutarkastukset tiloilla vuosina 2000 - 2011	66
Taulu	5.1. Kotieläinten lukumäärä eläinlajeittain vuosina 1995 - 2011	67
	5.2. Kotieläinten lukumäärä tilaa kohden vuosina 1995 - 2011	67
	5.3. Eläinsuojelutarkastukset tiloilla vuosina 2003 - 2011	68
	5.4. Kuljetusten EU-eläinsuojelutarkastukset vuosina 2000 - 2011	69
	5.5. Epäilyyn perustuvat eläinsuojelutarkastukset vuosina 2009 - 2011	69
	5.6. Poliisin tietoon tulleet eläinsuojelurikokset vuosina 2005 - 2011	70
	5.8. Hylättyjen kokoruhojen osuus teurastamoille tuotujen eläinten määristä vuosina 2007 - 2010	71
	5.9. Elävien eläinten tuonnin määrä vuosina 2006 - 2011	71
	6. Elintarviketeollisuus	73
Kartta	6.1. Hyväksytyt elintarvikelaitokset vuonna 2011	74
Kuvio	6.1. Elintarviketeollisuuden toimipaikat vuonna 2010	75
Taulu	6.1. Elintarviketeollisuuden toimipaikkojen lukumäärä toimialoittain vuosina 2007 - 2011	76
	6.2. Hyväksytyjen elintarvikelaitosten lukumäärä vuonna 2011	77
	6.3. Viljan elintarvikettä teollisuudessa vuosina 2002 - 2011	77
	6.4. Viljan rehukäyttö teollisuudessa vuosina 2002 - 2011	78
	6.5. Kalanjalostukseen käytetty kotimainen ja tuontikala vuosina 2005 - 2011	78
	6.6. Maitotuotteiden valmistus vuosina 2007 - 2011	79
	6.7. Elintarviketeollisuuden kotimaan myyntimääriä vuosina 2005 - 2010	80
	6.8. Eräiden teollisten elintarvikkeiden tuonti vuosina 2007 - 2011	81
	7. Elintarvikkeiden jakelu ja kulutus	83
Kartta	7.1. Suomen väestö vuonna 2011	85
Kuvio	7.1. Kotitalouksien lukumäärä henkilöluvun mukaan vuosina 1990 - 2010	84
	7.2. Ruokamyrkytys epidemioissa sairastuneiden määrät vuosina 2000 - 2011	87
	7.3. Eräiden elintarvikkeiden kulutus henkeä kohti vuosina 2000, 2005 ja 2010	86
Taulu	7.1. Elintarvikkeiden tukkukauppaa harjoittavien toimipaikkojen lukumääriä vuosina 2008 - 2010	88
	7.2. Elintarvikkeiden vähittäiskauppaa harjoittavien toimipaikkojen lukumääriä vuosina 2008 - 2010	89
	7.3. Ravitsemistoimintaa harjoittavien toimipaikkojen lukumäärä vuosina 2008 - 2010	90
	7.4. Kuluttajien lukumäärä ikäryhmittäin vuosina 2004 - 2011	90
	7.5. Kotitalouksien lukumäärä kotitalouden koon mukaan vuosina 2004 - 2010	91
	7.6. Elintarvike- ja vesivälitteiset ruokamyrkytys epidemiat ja niissä sairastuneet vuosina 2004 - 2011	91
	7.7. Eräiden elintarvikkeiden kotimainen tuotanto ja käyttö vuonna 2010	92
	7.8. Eräiden elintarvikkeiden kulutus henkeä kohti vuosina 2006 - 2011	93
	8. Elintarvikeketjun valvonta	95
Kuvio	8.1. Kunnallisen elintarvikevalvonnan valvontakohteet vuosina 1998 - 2009	97
Taulu	8.1. Kunnallinen elintarvikevalvonta valvontakohteryhmittäin vuonna 2011	98

Taulu	8.2. Kunnallisen elintarvikevalvonnan toimenpiteiden syyt vuonna 2011.....	99
	8.3. Kunnallisen elintarvikevalvonnan laboratoriotutkimukset tuoteryhmittäin vuonna 2011.....	100
	8.4. Eräiden elintarvikkeiden laboratoriotutkimukset kunnallisessa elintarvikevalvonnassa vuonna 2011	101
	8.5. Tullilaboratorion elintarviketutkimukset työryhmittäin vuonna 2011 ja yhteensä vuosina 2007 - 2011.....	102
	8.6. Tullilaboratorion elintarviketutkimukset tutkimuksittain vuonna 2011	103
	8.7. Maidon laatu erikokoisilla maatiloilla vuosina 2006 - 2011.....	104
	8.8. Tuottajamaidosta tehdyt antibioottijäämätutkimukset vuonna 2000 - 2011	104
	8.9. Rehuvalvonnan valvontanäytteiden kokonaismäärät vuosina 2006 - 2011.....	105
	8.10. Rekisteröityneet rehualan toimijat ja niihin tehdyt tarkastukset vuosina 2008 - 2011	106
	8.11. Lannoitevalvonnan valvontanäytteiden kokonaismäärät vuosina 2006 - 2011	107
	8.12. Kasvinsuojeluainejäämien valvonta vuosina 2005 - 2009	108
	8.13. Kasvinsuojeluainejäämien valvonta vuonna 2010	109
	9. Luomutuotanto	111
Kartta	9.1. Luomuviljelty peltoala vuonna 2011	112
Kuvio	9.1. Luomualat vuosina 2000 - 2011	113
Taulu	9.1. Luomutilojen lukumäärä tuotantosuunnittain vuonna 2009.....	115
	9.2. Luomutilojen lukumäärä peltosuuruusluokittain vuonna 2009	116
	9.3. Alkutuotannon luomutoimijat alueittain vuonna 2011 ja koko maassa vuosina 2005 - 2011	117
	9.4. Luomuviljelty peltoala alueittain vuonna 2011 ja koko maassa vuosina 2005 - 2011	118
	9.5. Tärkeimpien vilja- ja nurmikasvien tuotantoalat vuosina 2008 - 2011.....	119
	9.6. Tärkeimpien puutarhakasvien ja perunan tuotantoalat vuosina 2008 - 2011.....	119
	9.7. Tärkeimpien luomukasvien kokonaissadot vuosina 2006 - 2011	120
	9.8. Tärkeimpien luomuvihannesten ja -marjojen kokonaissadot vuosina 2007 - 2010.....	120
	9.9. Meijerien vastaanottama luomumaito vuosina 2000 - 2011	121
	9.10. Pakkaamoiden vastaanottama luomukananmunien määrä vuosina 2005 - 2011.....	121
	9.11. Luomusiemenen tuotantoaloja vuosina 2005 - 2011	122
	9.12. Luomukasvien sertifioituja/ hyväksytyjä siemenmääriä vuosina 2007 - 2011	122
	9.13. Luomueläinten lukumäärät vuosina 2008 - 2011	123
	9.14. Luomutoimijoiden määrä vuosina 2007 - 2011	124
	9.15. Luonnonmukaisessa tuotannossa havaittujen säännöstenvastaisuuksien lukumäärä vuosina 2006 - 2011.....	124
	9.16. Säännöstenvastaisuuksista annetut seuraamukset luomutoimijoille vuosina 2006 - 2011	125
Laatuseloste		126
Käsitteitä ja määritelmiä		128
Karttaluettelo		130
Kuvioluettelo		132
Julkaisussa käytetyt lähteet		135

Innehåll

Förord	4
Symboler och förkortningar	15
1. Översikt över livsmedelskedjan	17
Diagram 1.2. Livsmedelskedjan	18
Karta 1.1. Antal lantgårdar år 2001.....	19
1.2. Antal lantgårdar år 2011.....	19
1.3. Antal arbetsställen inom livsmedelsindustrin år 2000	20
1.4. Antal arbetsställen inom livsmedelsindustrin år 2010	20
Tabell 1.1. Antalsuppgifter för aktörer i livsmedelskedjan åren 2007 - 2011.....	21
1.2. Volymer av produktion, import och konsumtion inom livsmedelskedjan åren 2008 - 2011	22
1.3. Självförsörjning av de viktigaste lantbruksprodukterna, åren 2008 - 2011	23
1.4. Den kommunala livsmedelstillsynen åren 2007 - 2011	24
1.5. Spannmålsbalansen, 1.7.2011 - 30.6.2012	25
2. Primärproduktion av livsmedel	27
Karta 2.1. Spannmålsproduktion år 2011	29
2.2. Köttproduktion år 2011	31
2.3. Mjölkproduktion år 2011	32
Figur 2.1. Antal lantgårdar och genomsnittlig åkerareal åren 2000 - 2011.....	28
2.2. De viktigaste odlingsväxternas totalskörd åren 1993 - 2011.....	29
2.3. Produktion av sallat i kruka åren 1987 - 2011	30
2.4. Totalproduktionen av kött enligt djurslag åren 1996 - 2011.....	31
2.5. Mjölkproduktion, åren 1995 - 2011.....	32
Tabell 2.1. Antal lantgårdar enligt produktionsinriktning åren 1995 - 2011	34
2.2. Antal lantgårdar enligt åkerstorleksgrupper åren 2005 - 2011	34
2.3. Gårdarnas åkerareal enligt åkerstorleksgrupper åren 2006 - 2011.....	35
2.4. Genomsnittliga åkerarealer och djurantal på gårdarna åren 1995 - 2011.....	35
2.5. Antal slaktade djur och köttproduktion åren 2006 - 2011	36
2.6. De viktigaste odlingsväxternas totalskördar åren 2004 - 2011.....	37
2.7. Totalskördar av de viktigaste grönsakerna, bären och äpplena åren 2005 - 2011	38
2.8. Skördar av grönsakerna i kruka åren 2005 - 2011	39
2.9. Mjölkproduktion åren 2004 - 2011.....	39
2.10. Produktion av ägg åren 2005 - 2011	40
2.11. Produktion av odlade svampar åren 2006 - 2011.....	40
2.12. Mängden vilda bär och svampar, som levererats till affärerna åren 2006 - 2011	41
2.13. Matfiskproduktion och fångsterna i det yrkesmässiga fisket åren 2005 - 2011	41
2.14. Jaktbyten åren 2004 - 2011.....	42
2.15. Mängden av jaktbytet erhållet kött åren 2009 - 2010.....	42
2.16. Import av lantbruksprodukter åren 2005 - 2011	43
3. Produktionsinsatser inom jordbruket	45
Karta 3.1. Försäljning av växtskyddsmedel omräknad i verksamt substans åren 2000 - 2010.....	46
Tabell 3.1. Mängden växtnäring i sålda konstgödselmedel åren 2004/2005 - 2010/2011	48
3.2. Förbrukning av spannmål och potatis som utsäde på gårdar åren 2006/2007 - 2010/2011	48
3.3. Försäljning av växtskyddsmedel omräknad i verksamt substans åren 2004 - 2010.....	49
3.4. Tillverkningen av foderblandningar för produktionsdjur åren 2006 - 2011	50
3.5. Import av foderblandningar för produktionsdjur 2007 - 2010	51
4. Växthälsa och kulturväxternas kvalitet	53
Karta 4.1. Förening av flyghavre år 2011	54
Figur 4.1. Vetets kvarn kvalitet åren 2005 - 2011	55
4.2. Rågens kvarn kvalitet åren 2005 - 2011.....	55
4.3. Spannmålsutsädesproduktion åren 1989 - 2011	56

Tabell	4.1. Växthälsokontroller åren 2008 - 2011	57
	4.2. Förekomst av farliga växtskadegörare på odlingar åren 2006 -2011	57
	4.3. Förening av flyghavre åren 2006 - 2011	57
	4.4. Några utsädesproduktionslägenheter åren 2006 - 2011	58
	4.5. Mängden certifierat/godkänt utsäde för kulturväxter skördeåren 2005/06 - 2010/11	58
	4.6. Spannmålskördens kvalitet 2005 - 2011	59
	5. Antal djur och djurens välbefinnande	61
Karta	5.1. Antal nötkreatur år 2011	64
	5.2. Antal svin år 2011	64
	5.3. Antal fjäderfå år 2011	64
	5.4. Antal får år 2011	64
Figur	5.1. Antal husdjur åren 1995 - 2011	63
	5.2. Antal fjäderfå åren 1995 - 2011	63
	5.3. Antal husdjurgårdar åren 1995 - 2011	65
	5.4. Djurskyddsinspektioner på lantgårdar åren 2000 - 2011	66
Tabell	5.1. Antal husdjur enligt djurart åren 1995 - 2011	67
	5.2. Antal husdjur per lantgård åren 1995 - 2011	67
	5.3. Djurskyddsinspektioner på lantgårdar åren 2003 - 2011	68
	5.4. EU-djurskyddsinspektioner av transporter åren 2000 - 2011	69
	5.5. Djurskyddsinspektioner som baserar sig på tvivel åren 2009 - 2011	69
	5.6. Antal djurskyddsbrott som kommit till polisens kännedom åren 2005 - 2011	70
	5.7. Antal domar för djurskyddsbrott och -förseelse som utdömts i första instans åren 2005 - 2010	70
	5.8. Andel kasserade hela kroppar av antalet inkomna djur till slakterierna åren 2007 - 2010	71
	5.9. Antal importerade levande djur åren 2006 - 2011	71
	6. Livsmedelsindustri	73
Karta	6.1. Godkända anläggningar inom livsmedelbranchen år 2011	74
Figur	6.1. Arbetsställen inom livsmedelsindustrin år 2010	75
Tabell	6.1. Antal arbetsställen inom livsmedelsindustrin enligt bransch åren 2007 - 2011	76
	6.2. Antal godkända anläggningar inom livsmedelbranchen år 2011	77
	6.3. Användning av spannmål för livsmedel inom industrin åren 2002 - 2011	77
	6.4. Användning av spannmål för foder inom industrin åren 2002 - 2011	78
	6.5. Inhemsk och importerad fisk inom fiskförädling åren 2005 - 2011	78
	6.6. Tillverkning av mjölkprodukter åren 2007 - 2011	79
	6.8. Import av några industriella livsmedelprodukter åren 2007 - 2011	81
	7. Distribution och konsumtion av livsmedel	83
Karta	7.1. Befolkning i Finland år 2011	85
Figur	7.1. Antal hushåll enligt antal av personer åren 1990 - 2010	84
	7.2. Antal personer som insjuknat i matförgiftningsepidemier åren 2000 - 2011	87
	7.3. Konsumtion av några livsmedel per person åren 2000, 2005 och 2010	86
Tabell	7.1. Antal av några arbetsställen inom partihandeln med livsmedel åren 2008 - 2010	88
	7.2. Antal av några arbetsställen inom detaljhandeln med livsmedel åren 2008 - 2010	89
	7.3. Antal arbetsställen inom restaurang-, catering och barverksamhet åren 2008 - 2010	90
	7.4. Antal konsumenter enligt ålderskategori åren 2004 - 2011	90
	7.5. Antal hushållen enligt storlek av hushållen åren 2004 - 2010	91
	7.6. Inrikes produktion och användning för några livsmedel år 2010	92
	7.7. Konsumtion av några livsmedel per person åren 2006 - 2011	93
	7.8. Livsmedels- och vattenburna matförgiftningsepidemier och antal personer som insjuknat i dem åren 2004 - 2011	91
	8. Tillsyn över livsmedelskedjan	95
Figur	8.1. Kontrollobjekt inom den kommunala livsmedelstillsynen åren 1998 - 2009	97
Tabell	8.1. Den kommunala livsmedelstillsynen enligt objektkategori år 2011	98

	8.2. Orsaker till åtgärder av den kommunala livsmedelstillsynen år 2011	99
	8.3. Laboratorieundersökningar i den kommunala livsmedelstillsynen enligt produktgrupp år 2011	100
Tabell	8.4. Laboratorieundersökningar i den kommunala livsmedelstillsynen för vissa livsmedel år 2011.....	101
	8.5. Tulllaboratoriets livsmedelsundersökningar enligt produktgrupp år 2011 och totalt åren 2007 - 2011	102
	8.6. Tulllaboratoriets livsmedelsundersökningar enligt undersökningen år 2011	103
	8.7. Mjölakens kvalitet på olika stora gårdar åren 2006 - 2011	104
	8.8. Undersökningar av antibiotikarester i producentmjölk åren 2000 - 2011	104
	8.9. Antal kontrollprov av foderkontroll åren 2006 - 2011.....	105
	8.10. Antal registrerade aktörer i foderbranschen och inspektionsbesök åren 2008 - 2011	106
	8.11. Övervakningsprovernas totalmängder vid gödselövervakningen 2006 – 2011	107
	8.12. Kontroll av växtskyddsmedelrester åren 2005 - 2009.....	108
	8.13. Kontroll av växtskyddsmedelrester år 2010.....	109
	9. Ekologisk jordbruksproduktion.....	111
Karta	9.1. Ekologiskt odlad åkerareal år 2011.....	112
Figur	9.1. Ekologisk areal åren 2000 - 2011.....	113
Tabell	9.1. Antal ekologiska gårdar enligt produktionsinriktning år 2009.....	115
	9.2. Antal ekologiska gårdar enligt åkerstorleksgrupper år 2009	116
	9.3. Ekologiska aktörer inom primärproduktionen per region 2011 och i hela landet 2005 - 2011.....	117
	9.4. Ekologiskt odlad åkerareal per regionår 2011 och i hela landet åren 2005 – 2011.....	118
	9.5. Produktionsarealer för de viktigaste spannmåls- och vallväxterna åren 2008 - 2011	119
	9.6. Produktionsarealer för de viktigaste trädgårdsväxterna åren 2008 - 2011.....	119
	9.7. Totalskördar av de viktigaste ekologiska odlingsväxterna åren 2006 - 2011	120
	9.8. Totalskördar av de viktigaste ekologiska grönsakerna och bären åren 2007 - 2010	120
	9.9. Ekomjolk som mejerier har mottagit åren 2000 - 2011.....	121
	9.10. Antal ekologiska ägg som packerier har mottagit åren 2005 - 2011	121
	9.11. Produktionsarealer av några ekologiska utsäde åren 2005 - 2011	122
	9.12. Mängden certifierat/godkänt utsäde för några ekologiska växter åren 2007 - 2011	122
	9.13. Antalet ekologiska djur åren 2008 - 2011	123
	9.14. Antal ekologiska aktörer åren 2007 - 2011	124
	9.15. Antal konstaterade regelbrott i ekoproduktion åren 2006 - 2011.....	124
	9.16. Antal påföljder som påförts ekologiska aktörer till följd av brott mot produktionsbestämmelser åren 2006 - 2011	125
	Kvalitetsbeskrivning (på finska)	126
	Begrepp och definitioner (på finska).....	128
	Förteckning över kartor.....	130
	Förteckning över figurer.....	132
	Källor (på finska)	135

■ Contents

Foreword	5
Symbols and abbreviations	15
1. General overview of the foodstuff chain	17
Chart 1.2. Food chain	18
Map 1.1. Number of farms, 2001	19
1.2. Number of farms, 2011.....	19
1.3. Number of establishments in food industry, 2000.....	20
1.4. Number of establishments in food industry, 2010.....	20
Table 1.1. Numbers of selected operators in the food chain, 2007 - 2011.....	21
1.2. Quantity of production, import and consumption in food chain, 2008 - 2011.....	22
1.3. Self-sufficiency in the main agricultural products, 2008 - 2011.....	23
1.4. Municipal food control, 2007 - 2011.....	24
1.5. Cereals balance sheet, 1.7.2011 - 30.6.2012.....	25
2. Primary production of foodstuffs.....	27
Map 2.1. Crop production, 2011.....	29
2.2. Meat production, 2011.....	31
2.3. Production of milk, 2011.....	32
Figure 2.1. Number of farms and average area of arable land, 2000 - 2011.....	28
2.2. Total yields of the most important crops, 1993 - 2011.....	29
2.3. Production of potted lettuce, 1987 - 2011.....	30
2.4. Total meat production by species, 1996 - 2011.....	31
2.5. Production of milk, 1995 - 2011.....	32
Table 2.1. Number of farms by production sector, 1995 - 2011.....	34
2.2. Number of farms by field area group, 2005 - 2011.....	34
2.3. Arable land area of farms by field area group, 2006 - 2011.....	35
2.4. Average area of arable land and number of livestock on farms, 1995 - 2011.....	35
2.5. Number of slaughtered animals and meat production, 2006 - 2011.....	36
2.6. Total yields of the most important crops, 2004 - 2011.....	37
2.7. Total yields of the most important vegetables, berries and apple, 2005 - 2011.....	38
2.8. Yield of potted vegetables, 2005 - 2011.....	39
2.9. Milk production, 2004 - 2011.....	39
2.10. Egg production, 2005 - 2011.....	40
2.11. Production of cultivated mushrooms, 2006 - 2011.....	40
2.12. Flow of wild berries and mushrooms to market, 2006 - 2011.....	41
2.13. Production of food fish and catches by professional fisheries, 2005 - 2010.....	41
2.14. Annual game bag, 2004 - 2011.....	42
2.15. Amount of game meat 2009 - 2010.....	42
2.16. Import of farm products, 2005 - 2011.....	43
3. Agricultural production inputs	45
Map 3.1. Sale of plant protection products, calculated in terms of active ingredients, 2000 - 2010.....	46
Table 3.1. Quantity of plant nutrients sold in fertilizers, 2004/2005 - 2010/2011.....	48
3.2. Use of grain and potatoes as seed on farms, 2006/2007 - 2010/2011.....	48
3.3. Sale of plant protection products, calculated in terms of active ingredients, 2004 - 2010.....	49
3.4. Manufacture of compound feedingstuffs for production animals, 2006 - 2011.....	50
3.5. Imports of compound feedingstuffs for production animals, 2007 - 2010.....	51
4. Plant health and quality of crops	53
Map 4.1. Wild oat infestations, 2011.....	54
Figure 4.1. Milling quality of wheat, 2005 - 2011.....	55
4.2. Milling quality of rye, 2005 - 2011.....	55
4.3. Cereal seed production, 1989 - 2011.....	56

	4.1. Plant health inspections, 2008 - 2011	57
	4.2. Incidence of dangerous plant pests on farms, 2006 - 2011	57
	4.3. Förorening av flyghavre åren 2006 - 2011	57
	4.4. Some seed production areas, 2006 - 2011	58
	4.5. Amounts of certified/approved crop seeds, crop years 2005/06 - 2010/11	58
	4.6. Grain quality, 2005 - 2011	59
	5. Number and wellbeing of livestock	61
Map	5.1. Number of cattle, 2011	64
	5.2. Number of pigs, 2011	64
	5.3. Number of poultry, 2011	64
	5.4. Number of sheep, 2011	64
Figure	5.1. Number of livestock, 1995 - 2011	63
	5.2. Number of poultry, 1995 - 2011	63
	5.3. Number of animal farms, 1995 - 2011	65
	5.4. Inspections of animal protection on farms, 2000 - 2011	66
Table	5.1. Number of livestock by species, 1995 - 2011	67
	5.2. Number of livestock per farm, 1995 - 2011	67
	5.3. Inspections of animal protection on farms, 2003 - 2011	68
	5.4. EU inspections of animal protection during transports, 2000 - 2011	69
	5.5. Inspections of animal protection based on doubt, 2009 - 2011	69
	5.6. Number of crimes against animal welfare coming to the attention of the police, 2005 - 2011	70
	5.7. Number of sentences for animal welfare crime and violation by courts of first instance, 2005 - 2010	70
	5.8. Share of livestock taken to slaughterhouses accounted for by rejected whole carcasses, 2007 - 2010	71
	5.9. Imports of live animals, 2006 - 2011	71
	6. Food industry	73
Map	6.1. Number of establishments in food industry, 2011	74
Figure	6.1. Establishments in food industry, 2010	75
Table	6.1. Number of establishments in food industry by branch, 2007 - 2011	76
	6.2. Number of approved establishments handling foodstuffs, 2011	77
	6.3. Cereals used for food by industry, 2002 - 2011	77
	6.4. Cereals used for feed by industry, 2002 - 2011	78
	6.5. Domestic and imported fish used in fish processing, 2005 - 2011	78
	6.6. Production of milk products, 2007 - 2011	79
	6.7. Några siffror för livsmedelsindustrins inhemska försäljning åren 2005 - 2010	80
	6.7. Figures on domestic sales by the food industry, 2005 - 2010	80
	6.8. Imports of certain industrial food products 2007 - 2011	81
	7. Foodstuff distribution and consumption	83
Map	7.1. Population of Finland, 2011	85
Figure	7.1. Number of households by number of persons, 1990 - 2010	84
	7.2. Number of cases of illness in food poisoning epidemics, 2000 - 2011	87
	7.3. Consumption of some foodstuff per capita, 2000, 2005 and 2010	86
Table	7.1. Number of certain establishments in wholesale of food, 2008 - 2010	88
	7.2. Number of certain establishments in retail sale of food, 2008 - 2010	89
	7.3. Number of establishments in food and beverage service activities, 2008 - 2010	90
	7.4. Antal konsumenter enligt ålderskategori åren 2004 - 2011	90
	7.5. Number of households by the size of them, 2004 - 2010	91
	7.8. Food and water borne food poisoning epidemics and number of cases of illness, 2004 - 2011	91
	7.6. Domestic production and utilization for certain foodstuff, 2010	92
	7.7. Consumption of certain foodstuff per capita, 2006 - 2011	93
	8. Control of the food chain	95
Figure	8.1. Control objects of municipal food control, 1998 - 2009	97
Table	8.1. Municipal food control by object category, 2011	98
	8.2. Causes of actions in municipal food control, 2011	99

Table	8.3. Laboratory analyses in municipal food control by product category, 2011.....	100
	8.4. Laboratory analyses in municipal food control of certain foodstuffs, 2011.....	101
	8.5. Food control of the Finnish Customs Laboratory by product category, 2011, and in total, 2007 -2011.....	102
	8.6. Food control of the Finnish Customs Laboratory by type of analysis, 2011.....	103
	8.7. Milk quality on different-sized farms, 2006 - 2011.....	104
	8.8. Antibiotic residue studies on producer milk, 2000 - 2011.....	104
	8.9. Number of control samples of feed control, 2006 - 2011.....	105
	8.10. Number of registered feed operators and inspection visits, 2008 - 2011.....	106
	8.11. Total number of inspection samples taken for fertiliser monitoring purposes, 2006 – 2011.....	107
	8.12. Control of residues of plant protection products, 2005 - 2009.....	108
	8.13. Kontroll av växtskyddsmedelrester år 2010.....	109
9. Organic farming.....		111
Map	9.1. Arable land under organic cultivation, 2011.....	112
Figure	9.1. Organic area, 2000 - 2011.....	113
Table	9.1. Number of organic farms by production sector, 2009.....	115
	9.2. Number of organic farms by field area group, 2009.....	116
	9.3. Organic operators in primary production by region in 2011 and in the whole of Finland, 2005 - 2011.....	117
	9.4. Arable land under organic cultivation by region in 2011 and in the whole of Finland, 2005 – 2011.....	118
	9.5. Areas under cultivation of the most important cereals and herbaceous plants, 2008 - 2011.....	119
	9.6. Areas under cultivation of the most important horticultural plants, 2008 - 2011.....	119
	9.7. Total yields of the most important organic crops, 2006 - 2011.....	120
	9.8. Total yields of the most important organic vegetables and berries, 2007 - 2010.....	120
	9.9. Organic milk received by dairies, 2000 - 2011.....	121
	9.10. Number of organic eggs received by egg packers, 2005 - 2011.....	121
	9.11. Production areas of some organic seeds, 2005 - 2011.....	122
	9.12. Amounts of certified/accepted seeds of some organic crops, 2007 - 2011.....	122
	9.13. Number of organic animals, 2008 - 2011.....	123
	9.14. Number of organic operators, 2007 - 2011.....	124
	9.15. Number of cases of non-compliance detected in organic production, 2006 - 2011.....	124
	9.16. Number of consequences to organic operators due to non-compliance with production directions, 2006 - 2011.....	125
Quality description (in Finnish).....		126
Concepts and definitions (in Finnish).....		128
List of Maps.....		130
List of Figures.....		132
Sources (in Finnish).....		135

Symbolit ja lyhenteet

Symboler och förkortningar

Symbols and abbreviations

*	Ennakkotieto - Preliminär uppgift - Preliminary data
-	Ei yhtään – Värdet noll – <i>Magnitude nil</i>
...	Tietoa ei julkaista – Uppgift offentliggörs inte <i>Data not published</i>
..	Tietoa ei ole saatu – Uppgift ej tillgänglig <i>Data not available</i>
0 0,0	Suure on pienempi kuin puolet käytetystä yksiköstä Mindre än hälften av den använda enheten <i>Magnitude less than half of unit employed</i>
Ha	Hehtaari – Hektar – <i>Hectare</i>
Kpl	Kappale – Stycke – <i>Number</i>
EU	Euroopan unioni – Europeiska unionen <i>European Union</i>
Eurostat	EU-komission tilastoviranomainen EU-kommissions statistik myndighet <i>Statistical Office of the European Communities</i>
Evira	Elintarviketurvallisuusvirasto Livsmedelssäkerhetsverket <i>Finnish Food Safety Authority</i>
SVT FOS OSF	Suomen virallinen tilasto Finlands officiella statistik <i>Official Statistics of Finland</i>
ELY-keskus ELY-central ELY Centre	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus Närings-, trafik- och miljöcentralen <i>Centre for Economic Development, Transport and Environment</i>

Elintarvikeketjun yleiskatsaus

Översikt över livsmedelskedjan ■
General overview of the foodstuff chain

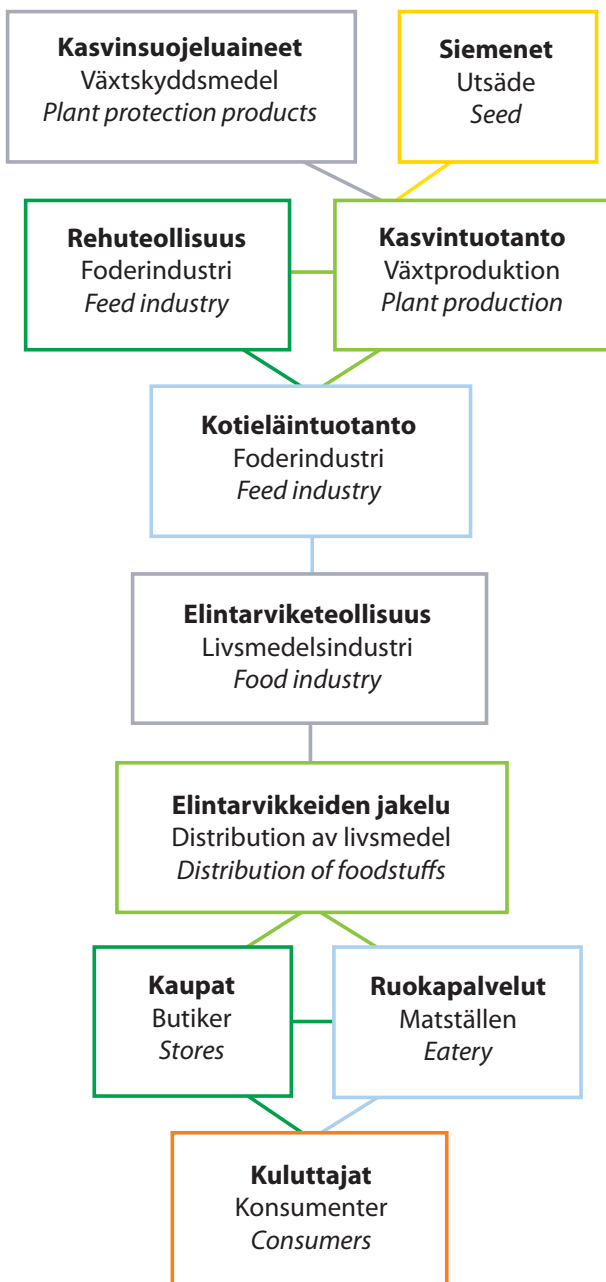
Pelloilta pöytään -elintarvikeketju muodostuu alkutuotannosta, maataloustuotteita jalostavasta teollisuudesta ja elintarvikkeiden jakelusta. Kuluttajat luottavat, että koko ruokaketju toimii hyvin turvallisten elintarvikkeiden tuottamiseksi.

1

Elintarvikeketjun yleiskatsaus

Elintarvikeketjun toiminta perustuu kotimaisen raaka-aineen tuotantoon ja jalostukseen. Ruokaketjun pellolta kuluttajan lautaselle tulee kulkea katkeamattomana elintarviketurvallisuuden osalta. Sen kaikkiin osa-alueisiin kohdistuva elintarvike- ja rehuvalvonta takaavat elintarvikkeiden turvallisuuden.

■ 1.1. Elintarvikeketju
Livsmedelskedjan
Food chain

Elintarvikeketjun rakenne on vuosien myötä muuttunut ja muuttuu edelleen. Maatilojen lukumäärä vähenee, mutta keskimääräinen tilakoko kasvaa ja tilalla olevien eläinten lukumäärä lisääntyy. Tilat erikoistuvat tiettyihin kasveihin ja tuotantoeläimiin. Rakennemuutos luo uusia haasteita muun muassa tilan automatisoinnin ja kotieläinten hyvinvoinnin suhteen.

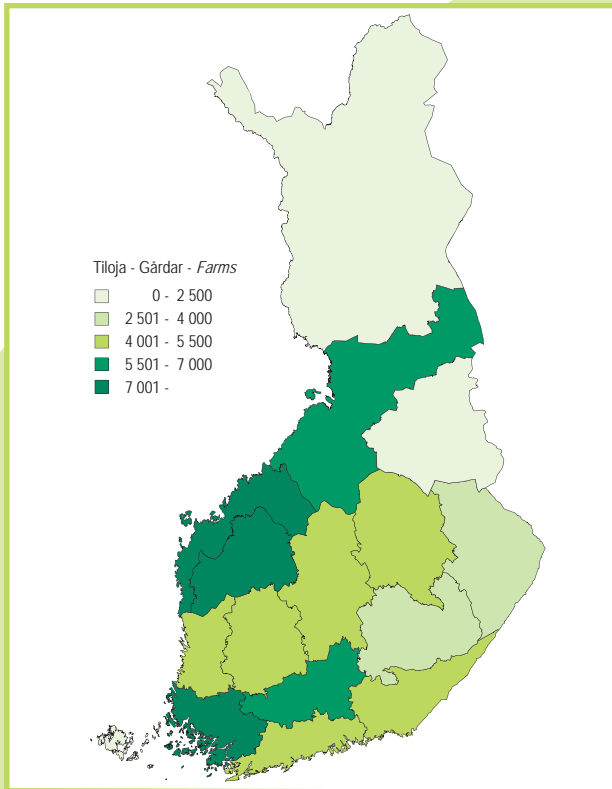
Elintarviketeollisuudessa maataloilta tulevat raaka-ainevirrat yhtyvät ja kuluttajan mielessä elintarvikkeiden alkuperä hämärtyy. Tämä luo haasteita elintarviketeollisuudelle sekä elintarviketurvallisuuden valvonnalle muun muassa ruoka-aineiden jäljitettävyyden osalta. Lähiruoka ja luomu ovat monen kuluttajan mielessä ja niiden tuotannon ja käytön lisääminen onkin nykyään paljon esillä.

Kuluttaja haluaa laadukasta ja turvallista ruokaa. Myös ruoantuotannon eettisyys on monelle kuluttajalle tärkeä asia. Jos elintarviketuotannon turvallisuusketjussa tapahtuu katkos, niin se näkyy kuluttajan muuttuneena ostokäyttäytymisenä, mikä puolestaan vaikuttaa teollisuuden kannattavuuteen. Pahimmassa tapauksessa elintarvikeketju tuottaa kuluttajan lautaselle pilaantuneen tai vierasaineella saastuneen ruoan ja lopputuloksena on kuluttajan saama ruokamyrkytys.

Turvallinen elintarvikeketju

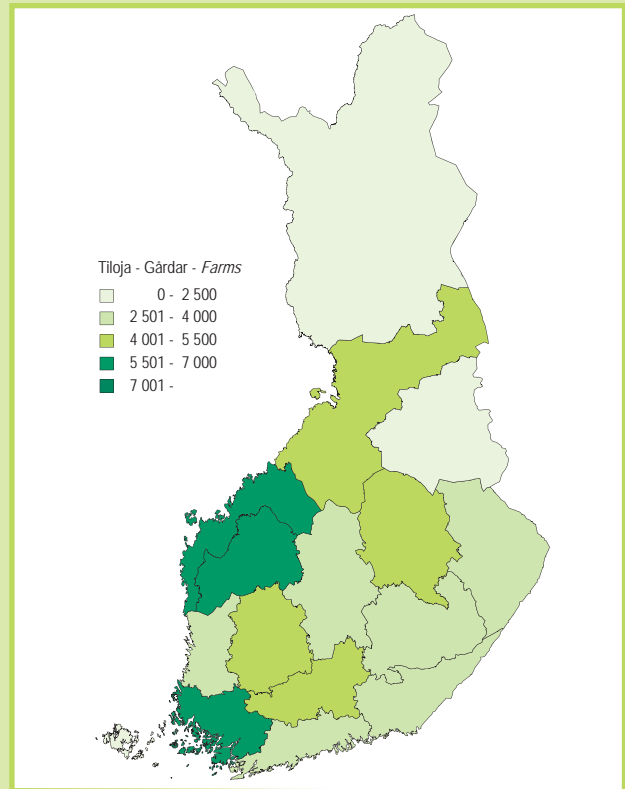
Turvallisiin elintarvikkeisiin tähtäävän elintarvikeketjun (kaavio 1.1) alkupäässä kylvetään pellolle tervettä siementä. Viljelyssä käytetään hyvälaatuisia, kasvintuotantoon sopivia lannoitteita ja kasvinsuojeluaineita käytetään ainoastaan todetun tarpeen mukaan. Rehuteollisuus varmistaa, että rehualmisteet eivät sisällä tauteja aiheuttavia mikrobeja. Eri tautien, kuten salmonellan, esiintymistä seurataan kansallisen salmonellaohjelman puitteissa. Hyvä rehu ja sitä kautta hyvinvoivat ja terveet eläimet ovat edellytys elintarviketurvallisuudelle. Tuotantoeläinten hyvä terveystilanne turvataan kansallisella eläinten terveydenhuoltojärjestelmällä.

Elintarvikkeita ja rehuja koskevat yleiset hygieniasäännöt. Elintarvikealan yritysten on tunnistettava tuotantoprosessissa kaikki elintarviketurvallisuuden kriittiset pisteet. Alalla toimivat yritykset ovat jo pitkään varmistaneet elintarviketurvallisuutta omavalvonnalla. Sen yhtenä osana elintarvike- ja rehualan toimijoiden tulee voida jäljittää käyttämänsä raaka-aineet eli mistä käytetyt raaka- ja lisäaineet on hankittu ja mi-

1.1. Maatilojen lukumäärä vuonna 2001

Antal lantgårdar år 2001
Number of farms, 2001

1.2. Maatilojen lukumäärä vuonna 2011

Antal lantgårdar år 2011
Number of farms, 2011

hin valmistetut tuotteet on toimitettu. Näin turvataan laatu koko elintarvikeketjussa. Omavalvontavelvoite koskee myös kauppa ja ruokapalveluita. Kuluttajalle jää vastuu siitä, että elintarvike pysyy käyttökelpoisena kotona ruoan nauttimiseen asti.

Elintarvikeketjun toimijat

Suomessa oli noin 62 000 maatilaa vuonna 2011 (taulu 1.1). Tilajoukko on pienentynyt kaksi prosenttia edellisestä vuodesta. Eniten maatiloja on Varsinais-Suomen (11 %) ja Etelä-Pohjanmaan (11 %) ELY-keskusten alueilla (kartat 1.1 ja 1.2).

Maatilojen koko on kasvanut sekä peltohehtaareilla että karjakoolla mitattuna. Tekniikan ja tuotantotapojen kehittyessä maatilojen peltoja on yhdistetty isommiksi kokonaisuuksiksi. Maatilat ovat myös keskittyneet yhden tai muutaman eläinlajin tuotantoon isommissa yksiköissä. Koko elintarvikeketjun alkupää on kokenut valtavan muutoksen viimeisen parin vuosikymmenen aikana.

Vuonna 2010 maataloustuotteita jalostettiin kotimaan elintarviketeollisuudessa yhteensä noin 1 800 toimipaikassa. Niiden määrä on vähentynyt kymmenessä vuodessa 16 %. Eniten toimipaikkoja on Uudenmaan (13-14 %) ja Varsinais-Suomen (12 %) ELY-keskusten alueilla (kartat 1.3 ja 1.4).

Elintarvikkeiden raaka-aineet kuljetetaan maataloilta jalostukseen. Nykyään kuljetusmatkat voivat olla pitkiäkin johtuen elintarviketeollisuuden keskittymisestä Suomen eteläosaan. Kehittynyt

teknologia mahdollistaa kuitenkin muun muassa helposti pilaantuvien elintarvikkeiden kylmäkuljetukset.

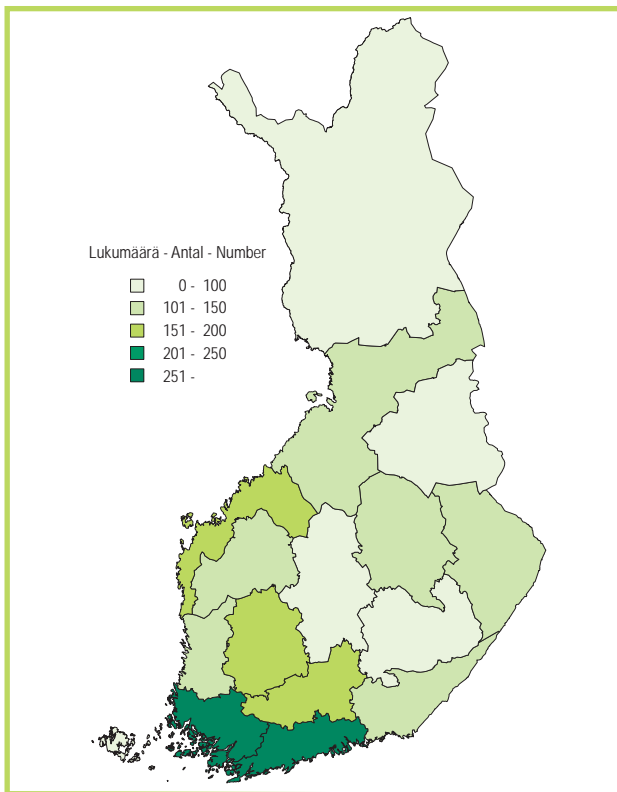
Elintarvikkeiden tukkukauppaa tehtiin noin 1 200 toimipaikassa ja vähittäiskauppaa noin 5 300 erikoistumattomassa myymälässä sekä noin 1 700 erikoismyymälässä vuonna 2010. Ravitsemistointia (muun muassa ravintolat, kahvilat, henkilöstöruokalat, pitopalvelut) harjoitettiin yhteensä yli 12 000 toimipaikassa.

Elintarvikeketjun toiminta

Elintarvikeketjun toiminta (taulu 1.2) perustuu kotimaisen raaka-aineen tuotantoon ja jalostukseen. Maatalous tuottaa leipäviljaa ihmisten ravinnoksi ja rehuviljaa eläinten ruokintaan. Perinteisiä leipäviljoja ovat vehnä ja ruis, joita tuotettiin yhteensä lähes 1,1 miljardia kiloa vuonna 2011. Vehnäsadosta noin puolet menee rehukäyttöön. Rehuviljaksi luetaan ohra, kaura ja seosvilja, joita tuotettiin yhteensä 2,6 miljardia kiloa (taulu 1.5).

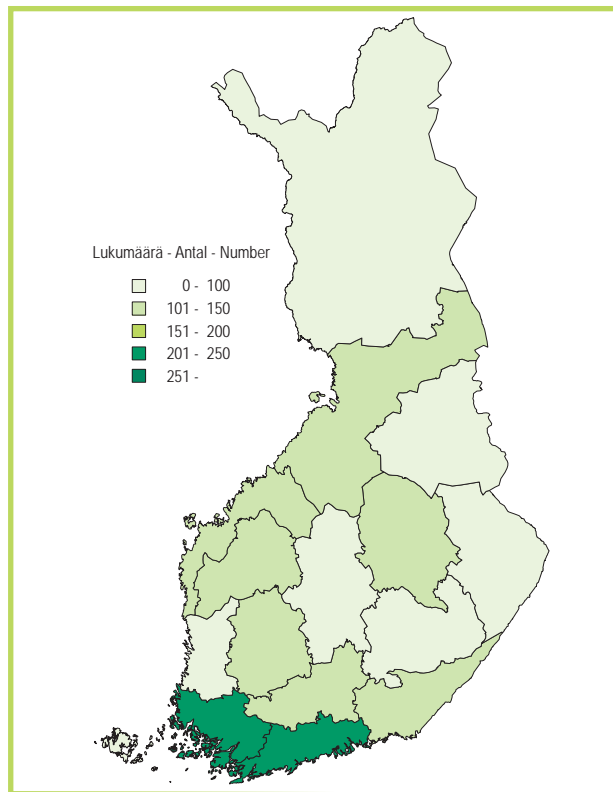
Elintarviketeollisuus käytti yhteensä 0,4 miljardia kiloa viljaa vuonna 2011. Rehuteollisuuden osuus oli 0,6 miljardia kiloa. Luku pitää sisällään myös maahantuodun viljan. Määrät ovat samaa suuruusluokkaa kuin edellisellä vuonna.

Puutarhatuotannosta ja kotieläintuotannosta saadaan elintarvikeketjun tarvitsemat vihannekset, maito, liha ja kananmunat (taulu 1.2). Tuonnilla täydennetään raaka-ainevalikoimaa niiltä osin, kuin oma tuotanto ei riitä (taulu 1.3) tai tuotanto ei ole mahdollista Suo-

1.3. Elintarviketeollisuuden toimipaikkojen lukumäärä vuonna 2000

Antal arbetsställen inom livsmedelsindustrin år 2000
Number of establishments in food industry, 2000

1.4. Elintarviketeollisuuden toimipaikkojen lukumäärä vuonna 2010

Antal arbetsställen inom livsmedelsindustrin år 2010
Number of establishments in food industry, 2010

men ilmasto-olosuhteissa. Erilaiset hedelmät ovat esimerkki elintarvikkeista, joita tuodaan maahan runsaasti.

Elintarviketeollisuuden raaka-ainevirroista ei ole juurikaan saatavilla julkista tietoa. Elintarviketeollisuuden toimintaa seurataan lähinnä elintarvikkeiden brutto- ja jalostusarvon mukaan.

Elintarvikkeiden kulutusmääriä (taulu 1.2) arvioidaan eri tavoin perustuen muun muassa tuotanto-, tuonti- ja varastomääriin sekä erilaisiin ruoankäyttötutkimuksiin. Kulutusmäärissä ei ole tapahtunut suuria muutoksia viimeisen kymmenen vuoden aikana. Tilastot kuitenkin osoittavat, että maidon kulutus on laskenut hieman ja vihannesten kulutus lisääntynyt.

Elintarvikevalvonta

Elintarviketurvallisuus on olennainen osa elintarvikeketjua. Sen varmistaminen alkaa maatilalta ja päättyy kuluttajan pöytään. Elintarvikevalvonnan tehtävänä on valvoa ja edistää kaikkien elintarvikkeiden turvallisuutta, asianmukaista laatua ja koostumusta sekä ehkäistä ja poistaa elintarvikkeista johtuvia terveyshaittoja. Pääosa käytännön toimista tapahtuu kunnissa (taulu 1.4).

Suomessa eri tahot valvovat elintarvikeketjua yhteistyössä. Valvontaa koskevan lainsäädännön valmistelusta, norminannosta ja ohjauksesta vastaa maa- ja metsätalousministeriö (MMM). Elintarviketurvallisuusvirasto Evira johtaa, ohjaa ja kehittää sekä elintarvikkeiden että maatalouden alkutuotannossa käytettävien tuotteiden valvontaa. Valvonta perustuu koko elintarvikeketjun monivuotiseen kansalliseen valvontasuunnitelmaan, jossa on kuvattu yksityiskohtaisesti koko valvontaketju.

Elintarviketurvallisuustilastot

Elintarviketurvallisuustilastot on käsitteenä hyvin laaja. Ne voivat sisältää tilastoja koko elintarvikeketjusta. Elintarviketurvallisuuteen liittyy hyvin monenlaisia asioita, joita voidaan myös mitata.

EU:n tilastovirasto Eurostat on vuodesta 2002 lähtien kehittänyt elintarviketurvallisuutta kuvaavia tilastoja. Yksi tilastoinnin kehittämisen kannalta keskeinen asia on koko elintarvikeketjua koskevan tiedon kokoaminen. Eurostat onkin julkaissut internet-sivuillaan tilastoja elintarvikeketjusta (<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/food/introduction>). Elintarvike- ja rehuvalvonnan toimivuutta kuvaavat indikaattorit ovat toinen merkittävä asia, jota Eurostatissa on kehitetty. ■

1.1. Elintarvikeketjun toimijoiden lukumääriä vuosina 2007 - 2011

Antalsuppgifter för aktörer i livsmedelskedjan åren 2007 - 2011

Numbers of selected operators in the food chain, 2007 - 2011

Toimija	Lukumäärä - Antal - Number				
	2007	2008	2009	2010	2011
Aktör					
<i>Operator</i>					
			kpl - st. - number		
Maatilat, kaikki tuotantosuunnat	66 938	65 802	64 175	62 767	61 584
Gårdar, alla produktionsinriktningar					
<i>Farms, all production sectors</i>					
Viljanviljely	28 044	28 478	27 728	27 400	26 921
Spannmålsodling					
<i>Cereals production</i>					
Lypsykarjatalous	13 794	12 455	11 896	11 256	10 597
Mjökproduktion					
<i>Milk production</i>					
Elintarvikkeiden valmistus, kaikki toimipaikat ¹⁾	1 897	1 841	1 802	1 778	..
Livsmedelsframställning, alla arbetsställen					
<i>Manufacture of food products, all establishments</i>					
Elintarvikkeiden tukkukauppa, kaikki toimipaikat ^{1,2)}	1 194	1 189	1 182	1 175	..
Partihandel med livsmedel, alla arbetsställen					
<i>Wholesale of food, all establishments</i>					
Vähittäiskauppa erikoistumattomissa myymälöissä, kaikki toimipaikat ¹⁾	5 545	5 512	5 438	5 295	..
Detaljhandel med brett sortiment, alla arbetsställen					
<i>Retail sale in non-specialised stores, all establishments</i>					
Elintarvikkeiden vähittäiskauppa erikoismyymälöissä, kaikki toimipaikat ^{1,2)}	1 671	1 667	1 681	1 686	..
Specialiserad butikshandel med livsmedel, alla arbetsställen					
<i>Retail sale of food in specialised stores, all establishments</i>					
Ravitsemistoimintaa harjoittavat toimipaikat ¹⁾	12 280	12 425	12 615	12 573	..
Restaurang-, catering och barverksamhet, alla arbetsställen					
<i>Food and beverage service activities, all establishments</i>					
Kotitaloudet, kaikki	2 483 500	2 513 500	2 531 500	2 551 000	..
Hushållen, alla					
<i>Households, all</i>					
Yhden hengen taloudet	974 400	1 001 600	1 002 300	1 023 100	..
Enpersonhushåll					
<i>One-person households</i>					

1) TOL 2008 -toimialaluokituksen mukaisesti - Enligt näringsgrensindelningen TOL 2008 - According to Standard Industrial Classification TOL 2008

2) Sisältää myös juomien ja tupakan kaupan. - Inkl. handel med drycker och tobak. - Incl. sale of beverages and tobacco

Lähde: SVT: Tike, Maatilojen rakenne; SVT: Tilastokeskus, Yritysrekisterin vuosittilasto; SVT: Tilastokeskus, Tulonjakotilasto

Källa: FOS: Tike, Lantbrukets struktur; FOS: Statistikcentralen, Årsstatistik över företag i företagsregistret; FOS: Statistikcentralen, Inkomstfördelningsstatistik

Source: OFS: Tike, Farm Structure; OFS: Statistics Finland, Finnish Enterprises; OSF: Statistics Finland, Income distribution statistics

1.2. Elintarvikeketjun tuotanto-, tuonti- ja kulutusmääriä vuosina 2008 - 2011

Volymer av produktion, import och konsumtion inom livsmedelskedjan åren 2008 - 2011

Quantity of production, import and consumption in food chain, 2008 - 2011

	2008	2009	2010	2011 *
Peltokasvituotanto - Åkerväxtproduktion - Field Crop Production				
Leipävilja - Brödsäd - <i>Bread grain</i> , milj.kg - <i>million kg</i>	848	929	793	1 053
Rehuvilja - Fodersäd - <i>Feed grain</i> , milj.kg - <i>million kg</i>	3 379	3 331	2 196	2 615
Viljan käyttö teollisuudessa - Användning av spannmål inom industrin - Cereals used by industry				
Elintarvikekäyttö - Användning för livsmedel - <i>Used for food</i> , milj.kg - <i>million kg</i>	450	423	415	429
Rehukäyttö - Användning för foder - <i>Used for feed</i> , milj.kg - <i>million kg</i>	590	565	590	592
Kotieläintuotanto - Husdjurproduktion - Livestock production				
Liha - Kött - <i>Meat</i> , milj.kg - <i>million kg</i>	401	383	383	388
Maito - Mjolk - <i>Milk</i> , milj. l - <i>million l</i>	2 244	2 264	2 268	2 234
Kananmunat - Ägg - <i>Egg</i> , milj.kg - <i>million kg</i>	58	54	62	63
Ruokakalantuotanto - Matfiskproduktion - Production of food fish				
Perkaamaton kala - Orensad fisk - <i>Live fish</i> , milj. kg - <i>million kg</i>	13	13	12	..
Puutarhatuotanto - Trädgårdsproduktion - Horticultural Production				
Avomaavihannekset - Grönsaker på friland - <i>Vegetables, open cultivation</i> , milj.kg - <i>million kg</i>	153	179	163	186
Kasvihuonevihannekset - Växthusgrönsaker - <i>Greenhouse vegetables</i> , milj.kg - <i>million kg</i> ¹⁾	76	72	75	81
Ruukkuvihannekset - Grönsaker i kruka - <i>Potted vegetables</i> , milj. kpl - milj. st. - <i>millions</i>	75	74	81	84
Elintarvikkeiden tuonti - Import av livsmedel - Import of food				
Maataloustuotteet - Lantbruksprodukter - <i>Farm products</i> , milj.kg - <i>million kg</i>	2 750	2 849	2 757	2 835
Teolliset valmisteet - Industriella produkter - <i>Industrial products</i> , milj.kg - <i>million kg</i>	1 830	1 968	2 017	1 969
Kulutus - Konsumtion - Consumption, kg/hlö/v - kg/person/år - kg/capita/year				
Liha - Kött - <i>Meat</i>	75	74	76	78
Kala - Fisk - <i>Fish</i>	16	16	15	..
Kananmunat - Ägg - <i>Eggs</i>	9	10	10	10
Maito, nestemäiset tuotteet - Mjolk, flytande produkter - <i>Milk, liquid products</i>	186	184	183	182
Vilja - Spannmål - <i>Cereals</i>	80	80	79	79
Vihannekset, tuoreet - Grönsaker, färska - <i>Vegetables, fresh</i>	56	59	56	63
Hedelmät - Frukt - <i>Fruits</i>	70	68	69	..

* Ennakkotiedot - Preliminära uppgifter - *Preliminary data*

1) Ilman ruukkuvihanneksia - Utan grönsaker i kruka - *Without potted vegetables*

Lähde: SVT: Tike, Satotilasto, Lihan kokonaistuotanto, Maidon kokonaistuotanto, Kananmunien tuotanto, Puutarhatilastot; Tike, Ravintotase; Elintarviketeollisuusliitto

Källa: FOS: Tike, Skördestatistik, Totalproduktionen av kött, Totalproduktionen av mjolk, Produktionen av ägg, Trädgårdsstatistik; Tike, Näringsbalans, Finnish Food and Drink Industries' Federation

Source: OFS:Tike, Crop Production Statistics, Total Meat Production, Total Milk Production, Egg Production, Horticultural Statistik; Tike, Balance Sheet for Food Commodities, Finnish Food and Drink Industries' Federation

1.3. Tärkeimpien maataloustuotteiden omavaraisuus vuosina 2008 - 2011

Självförsörjning av de viktigaste lantbruksprodukterna, åren 2008 - 2011

Self-sufficiency in the main agricultural products, 2008 - 2011

	Tuotannon määrä kulutuksesta (%) Produktionsmängden av konsumtion (%) Ratio of production to consumption (%)			
	2008	2009	2010	2011
Maito ja maitovalmisteet - Mjolk och mjolkprodukter - Milk and milk products				
Neste - Flytande - <i>Liquid</i>	99	99	97	95
Rasva - Fett - <i>Fat</i>	121	121	118	109
Liha, yhteensä - Kött totalt - <i>Meat, total</i> ¹⁾	105	102	99	97
Naudanliha - Nötkött - <i>Beef</i>	85	86	83	83
Sianliha - Svinkött - <i>Pork</i>	116	112	109	103
Siipikarjanliha - Fjäderfäkött - <i>Poultry meat</i> ¹⁾	110	102	99	103
Kananmunat - Ägg - <i>Eggs</i>	117	106	117	116
Leipävilja, yhteensä - Brödsäd, totalt - <i>Bread grain, total</i>	114	114	97	123
Vehnä - Vete - <i>Wheat</i>	122	123	100	130
Ruis - Råg - <i>Rye</i>	61	43	70	77

Lähde - Källa - Source: Suomen Gallup Elintarviketieto Oy, Elintarviketalous 2012 (suomeksi - på finska - in Finnish)

1.4. Kunnallinen elintarvikevalvonta vuosina 2007 - 2011

Den kommunala livsmedelstillsynen åren 2007 - 2011

Municipal food control, 2007 - 2011

	Lukumäärä - Antal - Number				
	2007	2008	2009	2010	2011
	kpl - st - number				
Valvontakohteet yhteensä - Kontrollobjekt totalt - <i>Control objects, total</i>	89 697	95 212	96 578	88 093	78 703
Kohteet ilman alkutuotantopaikkoja - Objekt utan primärproduktionsställen - <i>Objects without primary production</i>	51 461	51 696	52 608	51 035	..
Alkutuotantopaikat - Primärproduktionsställen - <i>Primary production</i>	38 236	43 516	43 970	37 058	..
Maidontuotantotilat - Mjölproduktionensheter - <i>Dairy farms</i>	13 404	12 605	11 753	11 171	10 158
Kohteet, joilla hyväksytty omaavaltosuunnitelma - Objekt som har godkänd egenkontrollplan - <i>Objects which have accepted in-house control plan</i>	23 132	22 507	24 790	26 805	28 743
Tarkastetut kohteet - Inspekterade objekt - <i>Inspected objects</i>	31 087	28 488	26 565	24 868	22 569
Tarkastetut kohteet ilman alkutuotantopaikkoja - Inspekterade objekt utan primärproduktionsställen - <i>Inspected objects without primary production</i>	27 643	25 978	24 496	23 274	..
Tarkastuskäynnit - Inspektionsbesök - <i>Inspection visits</i>	60 693	52 648	48 250	43 372	35 851
Viranomaisnäytteet - Myndighetsprover - <i>Samples taken by the authorities</i>	22 453	18 959	17 147	16 854	15 220
Kohteet, joissa toimenpiteitä - Objekt som krävt åtgärder - <i>Objects where some actions</i>	11 660	12 082	11 597	11 242	11 541
Toimenpiteet - Åtgärder - <i>Actions</i>	18 270	18 048	16 278	16 234	16 112
Elintarvikkeita koskevat kuluttajavalitukset - Konsumentklagomål gällande livsmedel - <i>Consumer complaints about foodstuffs</i>	2 687	2 583	2 437	2 454	..

Lähde: Elintarvikeeturvallisuusvirasto Evira

Källa: Livsmedelssäkerhetsverket Evira

Source: Finnish Food Safety Authority Evira

1.5. Viljatase, 1.7.2011 - 30.6.2012

Spannmålsbalansen, 1.7.2011 - 30.6.2012

Cereals balance sheet, 1.7.2011 - 30.6.2012

Viljan tuotanto, varasto ja käyttö Spannmålets produktion, lager och förbrukning Cereal stocks, supply and use	Vehnä Vete Wheat	Ruis Råg Rye	Ohra Korn Barley	Kaura Havre Oats
	milj. kg - million kg *			
Alkuvarasto - I lager - Opening stocks, 1.7.2011	554	142	609	263
Tuotanto - Produktion - Production, 2010	975	78	1 514	1 043
Tuonti - Import - Import	9	41	0	0
Vienti - Export - Export	249	14	157	364
Käytettävissä yhteensä - Till förfogande totalt - Available, total	1 288	248	1 967	943
Käyttö siemeneksi - Användning som utsäde - Use as seed	59	3	113	66
Ruokakäyttö yhteensä - Matanvändning totalt - For food, total	255	92	6	65
Teollisuudessa - I industri - In industry	253	92	6	64
Maatiloilla - På lantbruksgårdar - On farms	2	0	0	1
Rehukäyttö yhteensä - Foderanvändning totalt - Use as feed, total	353	1	1 418	465
Teollisuudessa - I industri - In industry	206	0	258	139
Maatiloilla - På lantbruksgårdar - On farms	147	1	1 160	326
Energiakäyttö maatiloilla - Energiförbrukning - Use for energy	0	0	2	3
Teollinen käyttö - Industriell användning - Industrial use	2	1	325	4
Kotimainen käyttö yhteensä - Inrikes användning totalt - Domestic use, total	669	98	1 865	603
Ali-/Ylijäämä - Förlust - Residual	2	2	-364	-51
Loppuvarasto - I lager - Closing stocks, 30.6.2012	618	148	465	391
Varaston muutos - Lagerändring - Change in stocks	64	6	-144	128

* Ennakkotiedot - Preliminära uppgifter - Preliminary data

Lähde: Tike, Viljatase

Källa: Tike, Spannmålsbalansen

Source: Tike, Cereals balance sheet

Elintarvikkeiden alkutuotanto

Primärproduktion av livsmedel ■ Primary production of foodstuffs

*Suomen 61 584 maatilaa
tuottivat vuonna 2011
3,7 miljardia kiloa viljaa,
2,2 miljardia litraa maitoa,
388 miljoonaa kiloa lihaa,
63 miljoonaa kiloa kananmunia ja
186 miljoonaa kiloa avomaanvihanneksia.*

2

Elintarvikkeiden alkutuotanto

Elintarvikeketjun toiminta Suomessa perustuu vahvasti kotimaiseen maataloustuotantoon. Elintarvikeollisuus saa tarvitsemansa kotimaisen raaka-aineen maataloilta. Lisäksi maatalouteen läheisesti liittyvät metsästys ja ruokakalan tuotanto sekä luonnonmarjojen ja sienten poiminta tuottavat elintarvikeketjulle raaka-aineita. Eräiden maataloustuotteiden, kuten hedelmien, maahantuonti täydentää elintarvikeketjun raaka-ainevalikkoa.

Maatilojen rakenne

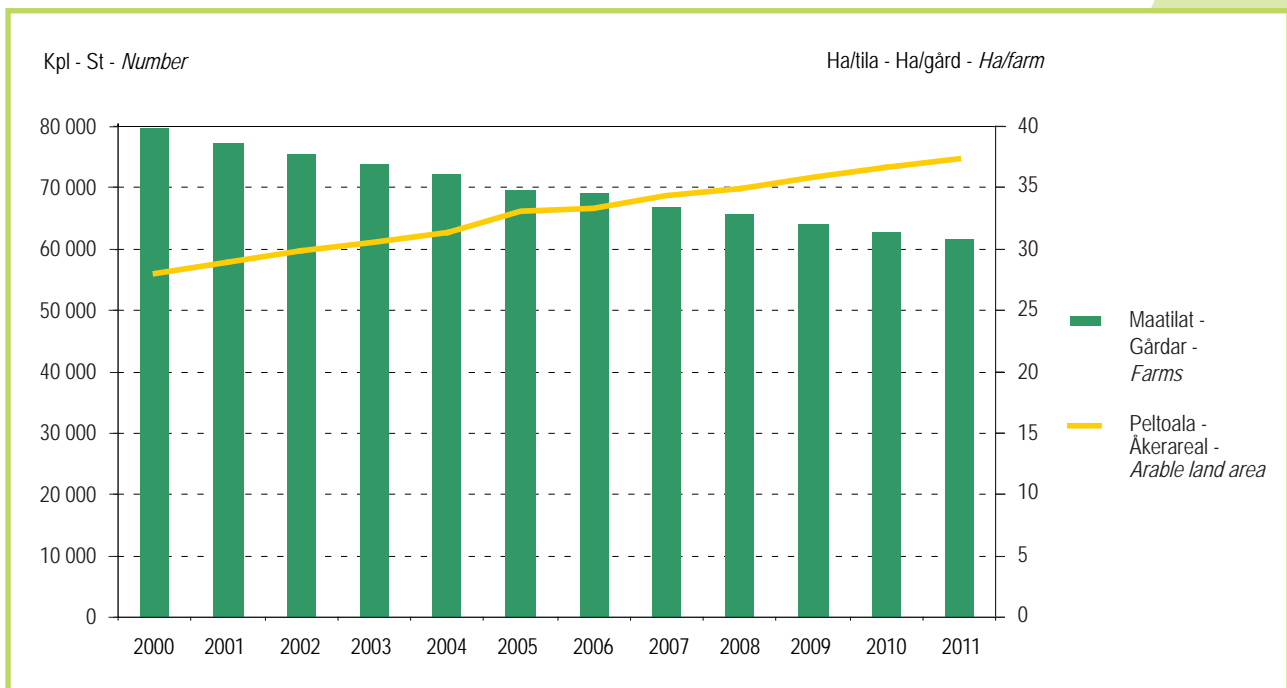
Maatilojen lukumäärä vähenee vuosien myötä (kuvio 2.1) ja maatalouden rakenteessa yleistyvät suuremmat yksiköt. Suomessa oli vuonna 2011 kaikkiaan 61 584 maatilaa (taulu 2.1), kun niitä oli vuonna 1995 lähes 100 000 kappaletta. Tuotannosta on luopunut suhteessa enemmän pieniä tiloja (taulu 2.2). Luopuvien tilojen resursseista sekä tuotannosta osa on siirtynyt tuotantoa jatkaville tiloille, mikä näkyy maatilojen keskimääräisen peltoalan kasvamisessa (taulu 2.4).

Yli 75 hehtaaria viljelevien tilojen osuus on kasvanut yli kymmenesosaan (12 %) kaikista maataloilta. Samalla maatilojen peltoalasta yhä suurempi osuus on siirtynyt näiden suurien tilojen omistukseen (taulu 2.3). Peltoalaltaan yli 200 hehtaarin kokoisten tilojen lukumäärä on kasvanut 498 tilaan, mikä on lähes yksi prosentti kaikista maataloilta. Yksi syy tilojen suurenemiseen on teknologian

ja tuotantotapojen kehittyminen. Samalla työpanoksella kuin aikaisemmin voidaan nykyään saada selkeästi suurempi tuotanto.

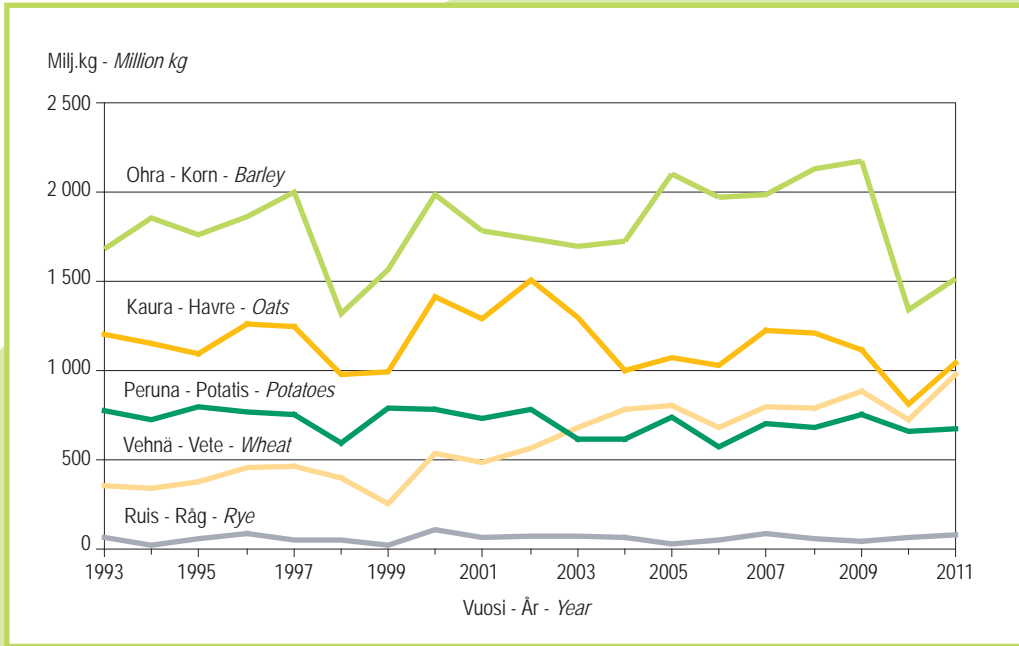
Viljanviljely on nykyään suomalaisten tilojen yleisin tuotantosuunta (taulu 2.1). Se oli tuotantosuuntana lähes puolella (44 %) maataloilta vuonna 2011. Osuus on hieman kasvanut vuosien myötä. Esimerkiksi monet kotieläintuotannon lopettaneet maatilat ovat jatkaneet peltojensa viljelyä.

Lypsykarjatalous on toiseksi yleisin tuotantosuunta (17 %), mutta tilojen lukumäärä on vähentynyt kovaa vauhtia (taulu 2.1). Maatalouden rakennemuutos on osaltaan aiheuttanut myös maitotilojen vähenemisen. Maitotiloilla käytettävä teknologia on kehittynyt ja korkeasta teknologiasta on tullut päivittäinen työkalu maidontuottajalle. Jotta teknologian hankinta kannattaisi, on tilalla oltava paljon eläimiä. Lypsylehmien määrä tilalla onkin teknologian kehittymisen myötä kasvanut (taulu 2.4). Sama koskee muitakin eläintiloja.

■ 2.1. Maatilojen lukumäärä ja keskimääräinen peltoala vuosina 2000 - 2011

Antal lantgårdar och genomsnittlig åkerareal åren 2000 - 2011
Number of farms and average area of arable land, 2000 - 2011

2.2. Tärkeimpien viljelykasvien sadot vuosina 1993 - 2011

De viktigaste odlingsväxternas totalskörd åren 1993 - 2011
Total yields of the most important crops, 1993 - 2011

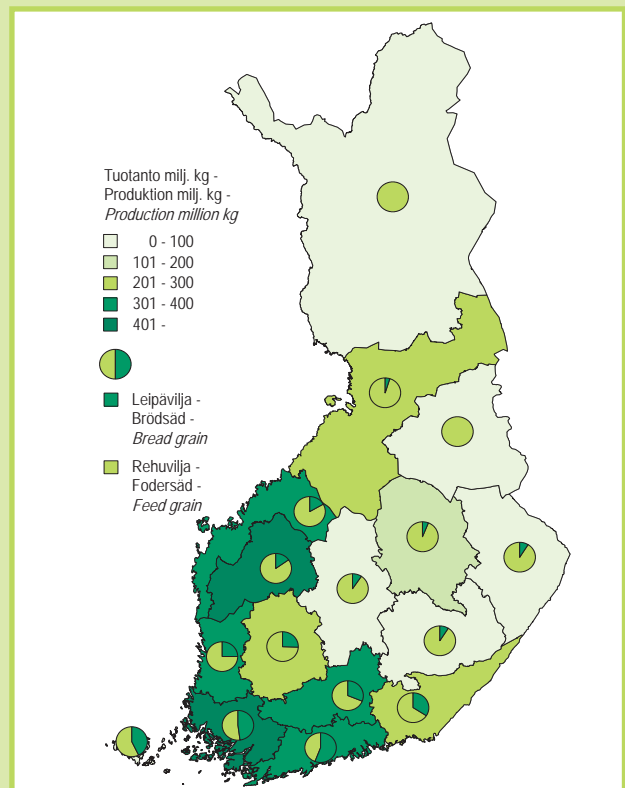
Viljantuotanto

Leipäviljan (vehnä ja ruis) ja rehuviljan (ohra, kaura ja seosvilja) tuotanto keskittyy eri puolille Suomea (kartta 2.1). Pääosa leipäviljasta saadaan suotuisimpien kasvuolosuhteiden vuoksi Etelä-Suomesta. Muualla Suomessa tuotetaan enemmän rehuviljaa.

Kotimainen viljasato oli vuonna 2011 yhteensä 3,7 miljardia kiloa. Sen lisäksi vilja-alaltamme korjattiin rehuksi 240 miljoonaa kiloa tuoresäilöviljaa. Leipäviljan (vehnä ja ruis) osuus sadosta oli runsas 1 000 miljoonaa kiloa ja rehuviljan (ohra, kaura ja seosvilja) osuus 2 600 miljoonaa kiloa. Leipä- ja rehuviljasuhde kuvastaa hyvin kotimaisen viljan käyttöä. Kaksi kolmasosaa viljasta käytetään kotieläinten rehuksi ja vain noin 14 prosenttia menee kotimaassa ruokakäyttöön.

Ohra on yleisin Suomessa viljelty vilja (kuviot 2.2) ja maatilojen kotieläinten pääasiallinen rehuvilja. Vuonna 2011 neljäsosalla maatalousmaasta viljeltiin ohraa. Mallastusta varten kasvatetaan erikseen mallasohraa. Vuonna 2011 rehuohraa ja mallasohraa tuotettiin yhteensä noin 1 500 miljoonaa kiloa, mikä on 41 prosenttia Suomen viljasadosta. Toiseksi suosituin viljalaji oli kaura. Kauraa korjattiin noin 1 000 miljoonaa kiloa. Kaura on ollut useina vuosina Suomelle merkittävä vientivilja.

Leipäviljasadosta pääosa oli vuonna 2011 vehnää, jota saatiin yli 970 miljoonaa kiloa. Määrä on kaikkien aikojen suurin Suomessa tuotettu vehnäsato. Vaikka vehnää pidetäänkin leipäviljana, sitä kuluu nykyisin rehuksi lähes yhtä paljon kuin leiväksi. Rukiin sato on noussut kolmen viimeisen vuoden aikana ja vuonna 2011 sato oli noin 78 miljoonaa kiloa. Ruis on lähes aito leipävilja eli sen sato oli menee lähes kokonaisuudessaan ruisleivän tuotantoon. Ruis on ainoa viljamme, jota joudutaan tuomaan ulkomailta sen vähäisen kotimaisen tuotannon takia.

2.1. Viljantuotanto vuonna 2011
Spannmålsproduktion år 2011
Crop production, 2011

Puutarhatuotanto

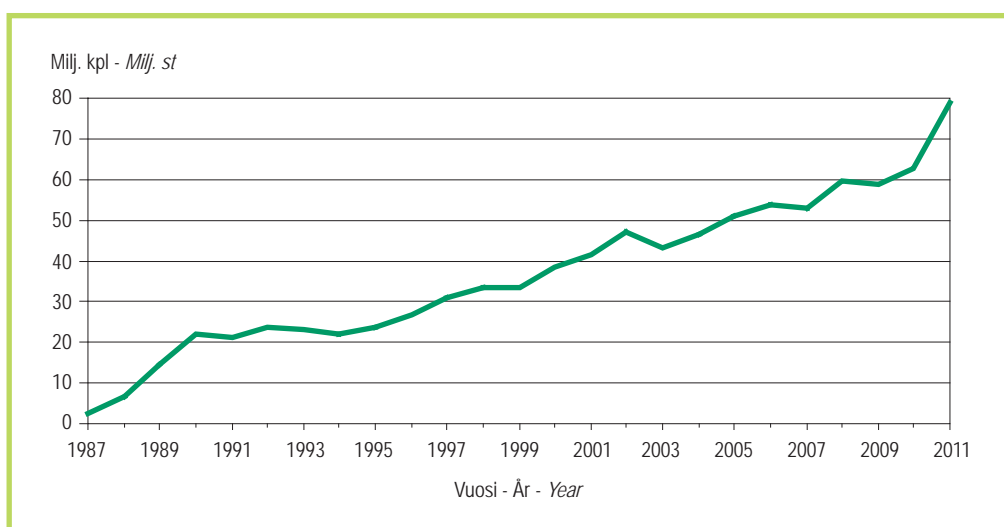
Avomaanvihannesten kokonaissato nousi 186 miljoonaa kiloon vuonna 2011. Avomaanvihannesten tuotantoala oli suurin kymmenen vuoteen. Kokonaissadosta noin neljännes oli vuonna 2011 teollisuuden sopimustuotantoa.

Juureksia viljeltiin vuonna 2011 lähes kolmen tuhannen hehtaarin alalla ja juuressato oli yhteensä 105 miljoonaa kiloa. Porkkana on määrältään ja rahalliselta arvoltaan tärkein avomaanvihannes. Porkkanan sato vuonna 2011 oli 73 miljoonaa kiloa (taulu 2.7), mikä on suurin tilastoitu sato Suomessa. Pinta-alallisesti tärkein yksittäinen kasvi on tarhaherne. Muita tärkeitä avomaalla kasvatettavia

vihanneksia ovat sipuli ja keräkaali.

Vihanneksia saadaan nykyisin entistä enemmän kasvihuoneista ja niistä tärkeimmät ovat tomaatti ja kurkku (taulu 2.7). Niiden viljely kattoi kolme neljäsosaa koko kasvihuonevihannesalasta ja 95 % koko kasvihuonevihannestuotannosta vuonna 2011. Ruukkuvihannestuotanto on koko ajan kasvussa (taulu 2.8) ja niistä merkittävin kasvi on ruukkusalatti (77 % vuonna 2011).

Mansikka on pinta-alaltaan, tuotantomäärältään ja rahalliselta arvoltaan Suomen tärkein marja (taulu 2.7). Mansikkaa tuotettiin vuonna 2011 lähes 13 miljoonaa kiloa. Sen osuus koko marjatuotannosta oli 80 %. Musta- ja viherherukka ovat seuraavaksi tärkeimmät marjat.

■ 2.3. Ruukkusalatin tuotanto vuosina 1987 - 2011

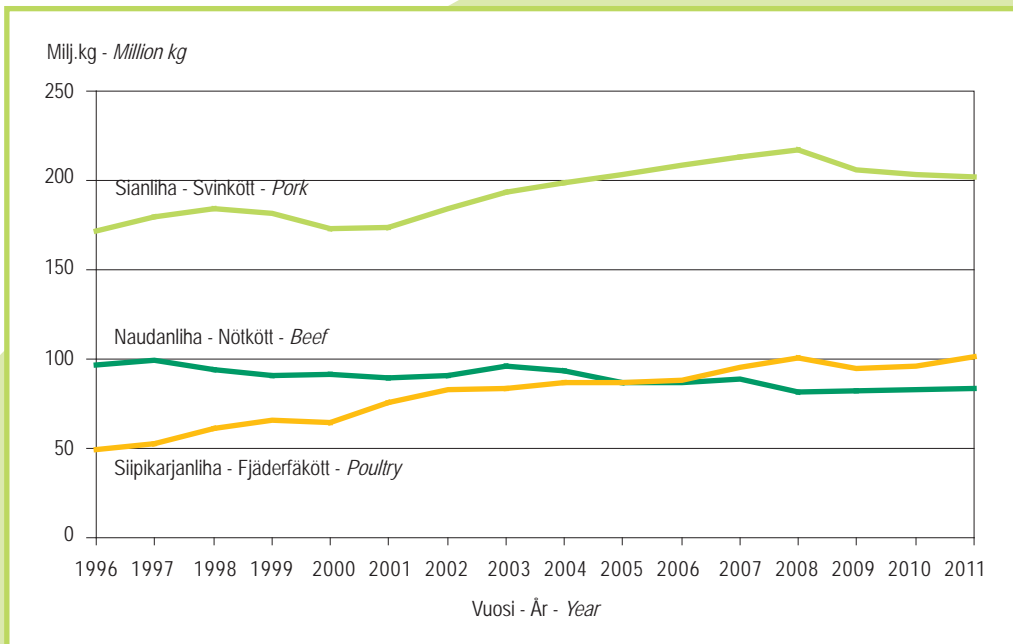
Produktion av sallat i kruka åren 1987 - 2011

Production of potted lettuce, 1987 - 2011

Lisätietoa maatalouden rakenteesta ja tuotannosta -
Mera information om lantbruksstruktur och produktion -
More information from the structure: and production of agriculture

www.maataloustilastot.fi

2.4. Lihan kokonaistuotanto eläinlajeittain vuosina 1996 - 2011

Totalproduktionen av kött enligt djurslag åren 1996 - 2011
Total meat production by species, 1996 - 2011

Lihantuotanto

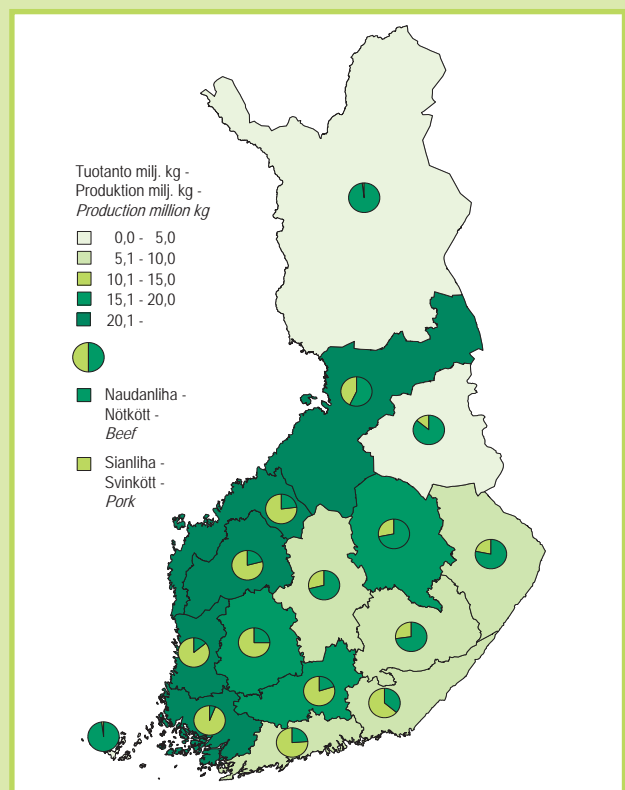
Suomessa lihantuotantoon kasvatetaan nautoja, sikoja ja siipikarjaa sekä vähäisemmässä määrin lampaista ja poroja. Muiden eläinlajien merkitys on pieni. Suomessa tuotettiin yhteensä runsas 380 miljoonaa kiloa lihaa vuonna 2011 (taulu 2.5).

Sianliha on yksi suosituimmista lihaladuista maailmassa. Suomalainen sianliha on kuluttajan toiveiden mukaan vähärasvaista. Sianlihantuotanto on suurelta osin sopimustuotantoa ja tuotanto on kasvanut yhtäjaksoisesti vuodesta 2000 vuoteen 2008 saakka (kuvio 2.4). Vuonna 2009 tuotanto laski noin 5 % ja on siitä edelleen hieman vähentynyt ollen vuonna 2011 noin 200 miljoonaa kiloa. Määrä on noin puolet Suomen kaikesta lihantuotannosta. Pääosa sianlihasta tuotetaan Varsinais-Suomen, Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan ELY-keskusten alueilla.

Naudanlihan tuotanto on vähentynyt hiljalleen (kuvio 2.4). Vuonna 2011 naudanolihaa tuotettiin 84 miljoonaa kiloa. Määrästä puolet saadaan Pohjois-Pohjanmaan, Pohjois-Savon, Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan ELY-keskusten alueiden tiloilta (kartta 2.2).

Siipikarjanlihaa on tuotettu vuosi vuodelta enemmän ja vuodesta 2005 alkaen enemmän kuin naudanolihaa. Vuonna 2011 tuotanto oli yhteensä 100 miljoonaa kiloa, josta suurin osa oli broilerinlihan tuotantoa. Alle kymmenesosa tuotannosta on kalkkunanlihan tuotantoa.

Lampaanlihan tuotanto on vajaa miljoona kiloa vuodessa. Hevosenlihaa saadaan vielä vähemmän. Poronlihan tuotanto on runsas 2 miljoonaa kiloa vuodessa.

2.2. Lihantuotanto vuonna 2011

Köttproduktion år 2011
Meat production, 2011

Maidontuotanto

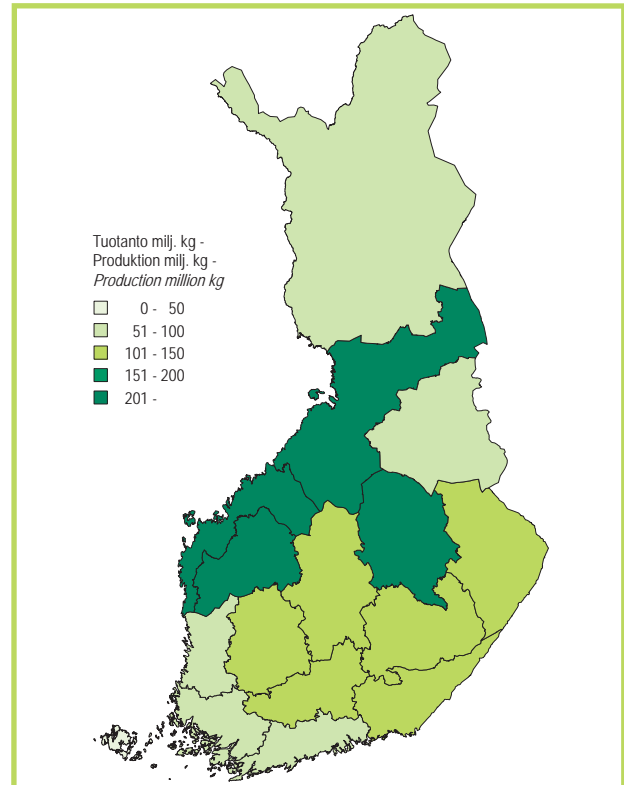
Peltoalastamme maidontuotantoon käytetään noin kolmannes. Lehmäkohtaiset maitomäärät ovat kasvaneet tasaisesti kehittyvän eläinjalostuksen, tutkimuksen ja ruokinnan myötä. 1900-luvun aikana suomalaisen lehmän vuosituotos on noussut 1 500 litrasta lähes 8 000 litraan. Päivätuotos on keskimäärin 25 litraa, jonka tuottamiseen lehmä tarvitsee 50 kiloa nurmirehua, 14 kiloa viljapohjaista väkirehua ja 100 litraa vettä. (Lähde: www.mtt.fi/elonkierto/maidontuotanto)

Maidontuotanto on vähentynyt vuodesta 2002 lähtien (kuvio 2.5). Kokonaistuotannosta pääosa (98 %) toimitetaan meijeriin ja loput käytetään maataloilla (taulu 2.9). Vuonna 2011 maidon kokonaistuotanto oli runsas 2 miljardia litraa. Suomen maidontuotantoalueita ovat Pohjois-Pohjanmaan, Etelä-Pohjanmaan, Pohjanmaan ja Pohjois-Savon ELY-keskusten alueet, joilta tulee puolet maidosta (kartta 2.3).

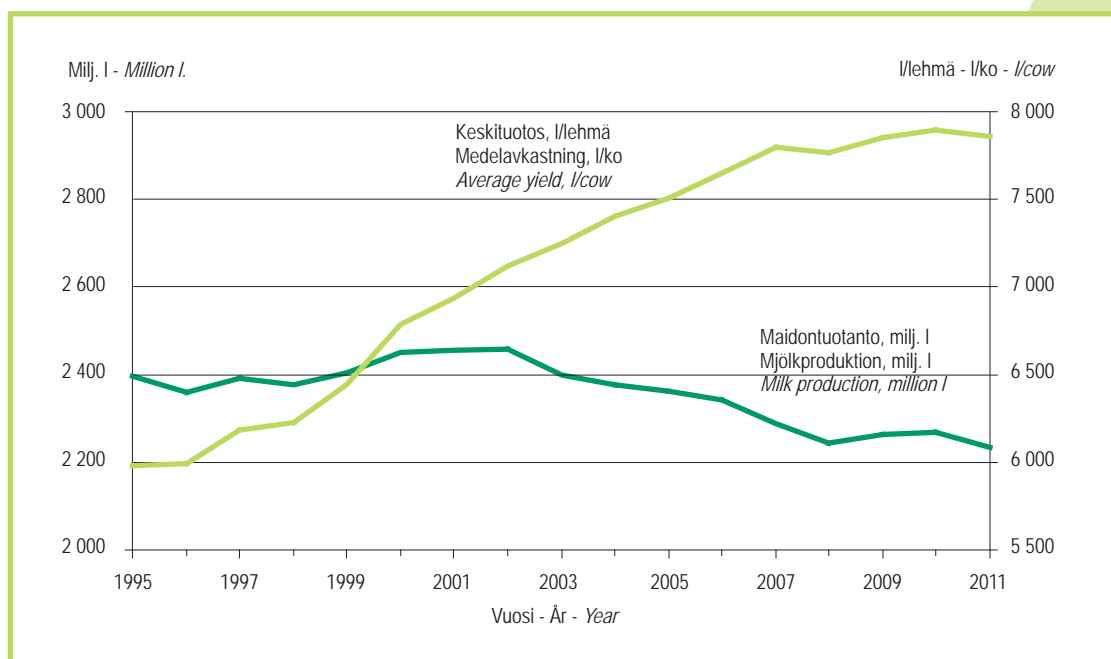
Kananmunantuotanto

Suomessa kananmunia tuotetaan häkki- ja lattiakanaloissa. Perinteiset häkit kiellettiin vuoden 2012 alusta, joten kanoilla pitää olla varustellut häkit (virikehäkit) tai ne täytyy pitää vapaana. Kiello sai monen tuottajan lopettamaan kananmunantuotannon.

Kanaloissa tuotettiin yhteensä 63 miljoonaa kiloa kananmunia vuonna 2011, mikä on edellisvuosia enemmän (taulu 2.10). Pääosa kananmunista on tuotettu häkki- tai virikehäkkikanaloissa. Alle yksi prosentti kananmunista käytetään maatilalla tai myydään suoraan maatilalta. Pääosa kananmunista menee kananmunapakkaamoihin ja sitä kautta kulutukseen.

■ 2.3. Maidontuotanto vuonna 2011
Mjölproduktion år 2011
Milk production, 2011

■ 2.5. Maidontuotanto vuosina 1995 - 2011
Mjölproduktion, åren 1995 - 2011
Production of milk, 1995 - 2011

Viljeltyjen sienien tuotanto

Suomessa viljellään sieniä yhteensä 2 miljardia kiloa vuodessa (taulu 2.11). Eniten viljellään herkkusientä ja toisena tulee siitake. Myös osterivinokasta viljellään jonkin verran.

Keruutuotanto

Marjastus ja sienestys ovat Suomessa jokamiehen oikeuksia. Suomessa kasvaa 37 syötäväksi kelpaavaa marjalajia, joista 16 poimitaan ravinnoksi. Taloudellisesti tärkeitä kaupparjoja ovat puolukka, mustikka ja suomuurain. Vuonna 2011 luonnonmarjoja tuli kauppaan lähes 12 miljoonaa kiloa (taulu 2.12). Kauppaan saatu sato on vaihdellut vuosien myötä välillä 3 – 12 miljoonaa kiloa. Suurimman osan marjasadosta muodostavat puolukka (54 %) ja mustikka (44 %).

Luonnonsieniä saatiin kauppaan vuonna 2011 noin 0,7 miljoonaa kiloa, josta puolet oli herkkutatteja. Seuraavaksi eniten myytiin kerätään rouskuja ja keltavahveroita.

Ruokakalan tuotanto

Merialueilla ja sisävesissä kasvatetaan yhteensä noin 12 miljoonaa kiloa ruokakalaa vuosittain (taulu 2.13). Saalis on pysynyt samalla tasolla vuodesta 2004 lähtien. Koko maan kasvatetusta ruokakalasta neljä viidesosaa tuotetaan merialueilla. Vuonna 2010 Ahvenanmaan merialueilla tuotettiin 5,3 miljoonaa kiloa perkaamatonta ruokakalaa, Varsinais-Suomen merialueilla 2,9 miljoonaa kiloa ja muilla merialueilla noin 1,3 miljoonaa kiloa. Sisämaan vesialueilla tuotettiin 1,9 miljoonaa kiloa perkaamatonta ruokakalaa.

Kirjolohti on edelleen tärkein viljelty ruokakalalajimme. Sen tuotanto on pysynyt vakaana viime vuodet. Kirjolohta viljeltiin 11 miljoonaa kiloa vuonna 2010 ja siikaa 0,7 miljoonaa kiloa. Muita viljeltyjä ruokakaloja ovat muun muassa taimen, nieriä, sampi ja kuha. Niiden tuotanto on kuitenkin vähäistä.

Kalansaaliit

Kalastus tuottaa saalista kymmenkertaisen määrän verrattuna kalan kasvatukseen (taulu 2.13). Suomalaisten ammattikalastajien

mereltä pyydetty saalis oli 120 miljoonaa kiloa vuonna 2010. Saalis oli suurempi kuin aiempina vuosina. Silakka on sekä määrältään että arvoltaan merialueen ammattikalastuksen tärkein laji. Sitä kalastettiin 92 miljoonaa kiloa vuonna 2010 ja 98 miljoonaa kiloa vuonna 2011. Toiseksi eniten kalastettiin kilohailia, 25 miljoonaa kiloa vuonna 2010 ja 16 miljoonaa kiloa vuonna 2011.

Sisävesien ammattikalastajien saalis oli lähes 5 miljoonaa kiloa kalaa vuonna 2010. Muikku on tärkein saaliskala sisävesillä sekä saaliin määrän että arvon perusteella mitattuna. Vapaa-ajankalastajien saalis pieneni 2000-luvun alkupuolen noin 40 miljoonasta kilosta noin 33 miljoonaan kiloon vuonna 2008.

Riistasaaliit

Metsästyksellä on usein kiinteä yhteys maatilatalouteen. Yksi tärkeä motiivi metsästykselle on mahdollisuus hankkia lihaa luonnosta. Jänis-, hirvi- ja vesilintusaaliit ovat pysyneet samalla tasolla usean vuoden ajan (taulu 2.14).

Hirvi on ylivoimaisesti merkittävin saaliseläin taloudellisesti. Koko riistasaaliin laskennallinen lihantuotto vuonna 2010 (taulu 2.15) oli noin 11 miljoonaa kiloa, josta hirven osuus oli 10,4 miljoonaa ja muiden hirvieläinten 1,1 miljoonaa kiloa. Metsäjäniksistä ja rusakoista saatiin lihaa arviolta 0,5 miljoonaa kiloa. Muista vähälukuisemmista riistalajeista, kuten karhusta ja villisiasta, lihaa saatiin noin 22 000 kiloa. Lintusaaliista kertyi lihaa 0,6 miljoonaa kiloa.

Maataloustuotteiden tuonti

Suomen maatalous ei pysty olosuhteiden vuoksi tuottamaan kaikkea, mitä kuluttajat haluavat syödä. Eniten maahan tuodaan hedelmiä (taulu 2.16). Vuonna 2011 tuotiin hedelmiä yhteensä lähes 270 miljoonaa kiloa. Erilaisia vihanneksia ja kasviksia tuotiin maahan yhteensä 130 miljoonaa kiloa.

Viljoista eniten tuotiin ruista. Suomalaista tuotantoa täydensi 38 miljoonaa kiloa ulkomaista ruista, sillä Suomen ruistutuotanto ei riitä kattamaan kulutusta. Maahantuotu ruismäärä on kuitenkin alhaisempi kuin kuutena edellisenä vuonna. Vehnää tuotiin vain 7 miljoonaa kiloa. Yksi syy vehnän tuonnille on ulkomaisen vehnän korkeampi proteiinipitoisuus, jolla puolestaan on merkitystä leipäteollisuudessa. ■

2.1. Maatilojen lukumäärä tuotantosuunnittain vuosina 1995 - 2011

Antal lantgårdar enligt produktionsinriktning åren 1995 - 2011

Number of farms by production sector, 1995 - 2011

Tuotantosuunta Produktionsinriktning Production sector	Jakauma Fördelning Distribution	Maatilojen lukumäärä							Jakauma Fördelning Distribution
		Antal lantgårdar							
		1995	1995	2000	2005	2008	2009	2010	
	%	kpl - st - no							%
Lypsykarjatalous - Mjölproduktion - Milk production	32 %	32 480	22 913	16 495	12 455	11 896	11 256	10 597	17 %
Muu kotieläintuotanto - Övrig husdjurproduktion - Other animal production	21 %	21 265	13 866	11 539	9 988	10 075	9 573	9 316	15 %
Viljanviljely - Spannmålsodling - Cereals production	29 %	29 294	27 510	28 563	28 478	27 728	27 400	26 921	44 %
Muu tuotanto - Övrig produktion - Other production	17 %	16 925	15 494	12 920	14 881	14 476	14 538	14 750	24 %
Yhteensä - Totalt - Total		99 964	79 783	69 517	65 802	64 175	62 767	61 584	

Lähde: SVT: Tike, Maatilojen rakenne
Källa: FOS: Tike, Lantbrukets struktur
Source: OSF: Tike, Farm Structure

2.2. Maatilojen lukumäärä peltosuuruusluokittain vuosina 2005 - 2011

Antal lantgårdar enligt åkerstorleksgrupper åren 2005 - 2011

Number of farms by field area group, 2005 - 2011

Peltosuuruusluokka (ha) Åkerstorleksgrupp (ha) Field area group (ha)	Maatilojen lukumäärä							Jakauma Fördelning Distribution
	Antal lantgårdar							
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	
								2011 %
0,0 - 9,9	13 993	14 473	13 888	13 740	13 469	13 103	12 897	21 %
10,0 - 19,9	15 989	15 617	14 835	14 411	13 813	13 369	13 004	21 %
20,0 - 29,9	12 000	11 552	10 999	10 569	10 067	9 732	9 323	15 %
30,0 - 39,9	8 409	8 083	7 763	7 549	7 239	6 995	6 795	11 %
40,0 - 49,9	5 732	5 658	5 409	5 261	5 102	4 960	4 815	8 %
50,0 - 74,9	7 549	7 561	7 550	7 518	7 410	7 317	7 201	12 %
75 -	5 845	6 127	6 494	6 754	7 075	7 291	7 549	12 %
Maatilat yhteensä - Gårdar totalt - Farms, total	69 517	69 071	66 938	65 802	64 175	62 767	61 584	

Lähde: SVT: Tike, Maatilojen rakenne
Källa: FOS: Tike, Lantbrukets struktur
Source: OSF: Tike, Farm structure

2.3. Maatilojen peltoala peltosuuruusluokittain vuosina 2006 - 2011

Gårdarnas åkerareal enligt åkerstorleksgrupper åren 2006 - 2011

Arable land area of farms by field area group, 2006 - 2011

Peltosuuruusluokka (ha) Åkerstorleksgrupp (ha) Field area group (ha)	Jakauma Fördelning Distribution	Peltoala Åkerareal Arable land area						Jakauma Fördelning Distribution
		2006 %	2006	2007	2008	2009	2010	
0,0 - 9,9	4 %	85 691	81 613	80 375	78 899	76 217	75 772	3 %
10,0 - 19,9	10 %	230 756	219 061	212 774	204 045	197 348	191 737	8 %
20,0 - 29,9	12 %	285 491	271 917	261 177	248 977	240 638	230 092	10 %
30,0 - 39,9	12 %	279 573	268 835	261 483	250 831	242 499	235 633	10 %
40,0 - 49,9	11 %	252 348	241 500	234 803	227 954	221 694	215 228	9 %
50,0 - 74,9	20 %	458 847	457 605	455 983	449 872	444 830	437 811	19 %
75 -	31 %	699 081	746 780	782 554	829 329	863 467	903 464	39 %
Maatilat yhteensä - Gårdar totalt - Farms, total		2 291 787	2 287 311	2 289 149	2 289 907	2 286 693	2 289 737	

Lähde: SVT: Tike, Maatilojen rakenne

Källa: FOS: Tike, Lantbrukets struktur

Source: OSF: Tike, Farm structure

2.4. Keskimääräiset peltoalat ja eläinmäärät maatiloilla vuosina 1995 - 2011

Genomsnittliga åkerarealer och djurantal på gårdarna åren 1995 - 2011

Average area of arable land and number of livestock on farms, 1995 - 2011

	1995	2000	2005	2008	2009	2010	2011
Peltoa / tila (ha)	22	28	33	35	36	37	37
Åkerareal / gård (ha) Arable land area / farm (ha)							
Naudat yhteensä / tila (kpl)	26	35	45	52	56	59	61
Nötkreatur totalt / gård (st) Cattle total / farm (no)							
Lypsylehmiä / tila (kpl)	12	15	19	22	23	24	25
Mjölkkor / gård (st) Dairy cows / farm (no)							
Lihasioja / tila (kpl)	79	120	182	235	252	274	284
Gödsvin / gård (st) Fattening pigs / farm (no)							
Kanoja / tila (kpl)	593	1 476	2 019	2 734	2 629	3 166	3 138
Höns / gård (st) Hens / farm (no)							

Lähde: SVT: Tike, Maatilojen rakenne, Kotieläinten lukumäärä

Källa: FOS: Tike, Lantbrukets struktur; Antalet husdjur

Source: OSF: Tike, Farm structure, Number of Livestock

2.5. Teurastettujen eläinten lukumäärät ja lihantuotanto vuosina 2006 - 2011

Antal slaktade djur och köttproduktion åren 2006 - 2011

Number of slaughtered animals and meat production, 2006 - 2011

Eläinlaji Djurart Species		2006	2007	2008	2009	2010	2011
Kotieläintuotanto - Husdjursproduktion - Livestock production							
Nautaeläimet - Nötkreatur - Cattle	A	304	301	275	273	270	273
	B	87	89	82	82	83	84
Siat - Svin - Pigs	A	2 406	2 446	2 459	2 345	2 249	2 269
	B	208	213	217	206	203	202
Lampaat ja karitsat - Får och lamm - Sheep and lambs	A	35	38	42	41	41	49
	B	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	1,0
Siipikarja - Fjäderfä - Poultry	A	55 367	55 409	56 289	52 391	54 822	57 446
	B	88	95	101	95	96	102
Poronlihan tuotanto - Renköttproduktion - Production of reindeer meat ¹⁾							
Teurasporot - Slaktrenar - Reindeer for slaughter	A	123	115	101	101	105	107
	B	2,8	2,7	2,4	2,3	2,4	2,5

A = lukumäärä, 1 000 kpl - antal, 1000 st. - thousands

B = milj. kg - million kg

¹⁾ Poronlihan tuotannossa poronhoitovuodet 2005/2006 - 2010/2011 - I renköttproduktion renkötselåren 2005/2006 - 2010/2011 - I production of reindeer meat reindeer herding years 2005/2006 - 2010/2011

Lähde: SVT: Tike, Lihantuotanto; Paliskuntain yhdistys

Källa: FOS: Tike, Köttproduktion; Renbeteslagsforening

Source: OSF: Tike, Meat Production; The Reindeer Herders' Association

2.6. Tärkeimpien viljelykasvien kokonaissadot vuosina 2004 - 2011

De viktigaste odlingsväxternas totalskördar åren 2004 - 2011

Total yields of the most important crops, 2004 - 2011

Kasvi Odlingsväxt Crop	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	milj.kg - million kg							
Vehnä - Vete - <i>Wheat</i>	782	801	684	797	788	887	724	975
Ruis - Råg - <i>Rye</i>	62	32	51	87	61	42	69	78
Ohra - Korn - <i>Barley</i>	1 725	2 103	1 972	1 984	2 129	2 171	1 340	1 514
Kaura - Havre - <i>Oats</i>	1 002	1 073	1 029	1 222	1 213	1 115	810	1 043
Rypsi ja rapsi - Rybs och raps - <i>Turnip rape and rape</i>	75	106	148	114	89	140	179	115
Herne - Ärter - <i>Peas</i>	6	8	9	11	7	11	13	12
Peruna - Potatis - <i>Potatoes</i>	619	743	576	702	684	755	659	673
Sokerijuurikas - Sockerbeta - <i>Sugar beet</i>	1 064	1 181	952	673	468	559	542	676
Kuivaheinä - Vallhö - <i>Hay</i>	339	378	417	383	368	290	382	377
Säilörehu - Ensilage - <i>Silage</i>	7 776	7 091	5 102	8 319	8 033	7 965	8 081	7 351

Lähde: SVT: Tike, Satotilasto

Källa: FOS: Tike, Skördestatistik

Source: OSF: Tike, Crop Production Statistics

2.7. Tärkeimpien vihannesten, marjojen ja omenien kokonaissadot vuosina 2005 - 2011

Totalskördar av de viktigaste grönsakerna, bären och äpplena åren 2005 - 2011

Total yields of the most important vegetables, berries and apple, 2005 - 2011

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	milj. kg - million kg						
Avomaavihannekset - Grönsaker på friland - Vegetables on open cultivation							
Porkkana - Morot - <i>Carrot</i>	67,0	56,4	68,1	60,5	70,4	67,3	72,6
Ruokasipuli - Matlök - <i>Onion</i>	21,1	17,5	22,8	20,4	21,7	19,8	24,6
Valkokaali - Vitkål - <i>White cabbage</i>	19,3	17,9	18,6	18,8	23,8	22,2	23,2
Tarhaherne - Trädgårdsärt - <i>Garden pea</i>	4,2	5,2	6,4	5,7	6,1	4,6	6,3
Kasvihuonevihannekset - Grönsaker i växthus - Vegetables i greenhouse							
Tomaatti - Tomat - <i>Tomato</i>	38,0	38,7	38,2	40,5	38,4	39,2	40,2
Kasvihuonekurkku - Växthusgurka - <i>Cucumber</i>	32,4	29,4	29,2	31,4	29,4	31,8	37,2
Pehmeäkeräsalaatti - Huvudsallat - <i>Butter-head lettuce</i>	0,8	1,1	1,0	1,3	1,3	1,5	1,7
Paprika - Paprika - <i>Sweet pepper</i>	1,0	0,8	0,7	0,6	0,9	0,8	0,7
Marjat - Bär - Berries							
Mansikka - Jordgubbe - <i>Strawberry</i>	10,1	10,4	9,7	11,2	11,6	10,3	12,8
Herukat - Vinbär - <i>Currants</i>	2,2	2,2	1,9	1,2	2,1	1,4	2,2
Vadelma - Hallon - <i>Raspberry</i>	0,6	0,5	0,4	0,5	0,6	0,5	0,7
Omenat - Äpplen - Apples							
	3,6	3,3	3,5	4,3	4,3	4,3	5,2
Lähde: SVT: Tike, Puutarhatilastot Källa: FOS: Tike, Trädgårdsstatistik Source: OSF: Tike, Horticultural Statistics							

2.8. Ruukkuvihannesten sato vuosina 2005 - 2011

Skördar av grönsakerna i kruka åren 2005 - 2011

Yield of potted vegetables, 2005 - 2011

Vihanneslaji Grönsaksart Vegetable species	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	1 000 kpl - 1 000 st - thousands						
Salaatit - Sallater - Lettuce	51 034	53 866	53 059	59 562	58 759	62 823	65 336
Tilli - Dill - Dill	4 361	4 705	4 669	5 016	5 356	4 941	4 900
Persilja - Persilja - Parsley	2 766	2 697	2 928	2 934	3 090	2 929	2 767
Basilika - Basilika - Basil	2 846	2 633	3 761	3 744
Muut - Övriga - Other	6 043	6 200	7 697	4 990	3 687	6 847	7 619
Yhteensä - Totalt - Total	64 204	67 468	68 353	75 348	73 525	81 301	84 366

Lähde: SVT: Tike, Puutarhatilastot

Källa: FOS: Tike, Trädgårdsstatistik

Source: OSF: Tike, Horticultural Statistics

2.9. Maidontuotanto vuosina 2004 - 2011

Mjölproduktion åren 2004 - 2011

Milk production, 2004 - 2011

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	milj. l - million l							
Meijerimaito - Mjolk till mejerier - Milk to dairies	2 304	2 293	2 279	2 226	2 188	2 215	2 222	2 190
Käyttö maatiloilla - Förbrukning på lantgårdarna - Use of milk on farms	74	69	64	61	55	49	46	44
Maidon kokonaistuotanto - Totalproduktion av mjolk - Total milk production	2 378	2 362	2 343	2 287	2 244	2 264	2 268	2 234

Lähde: SVT: Tike, Maito- ja maitotuotetilasto

Källa: FOS: Tike, Statistik om mjolk och mjolkprodukter

Source: OSF: Tike, Milk and Milkproduct Statistics

2.10. Kananmunien tuotanto vuosina 2005 - 2011

Produktion av ägg åren 2005 - 2011

Egg production, 2005 - 2011

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	milj. kg - million kg						
Pakkaamoiden vastaanottama määrä - Mängden mottagit av packerier - <i>Amount received by egg packers</i>	57,1	56,1	54,9	57,7	53,4	61,0	62,3
Maatilakäyttö - Gårdsanvändningen - <i>On-farm usage</i>	1,1	0,6	2,1	0,5	0,5	0,5	0,5
Kokonaistuotanto - Total produktion <i>Total production</i>	58	57	57	58	54	61	63

Lähde: SVT: Tike, Kananmunien tuotanto

Källa: FOS: Tike, Produktionen av ägg

Source: OSF: Tike, Egg production

2.11. Viljeltyjen sienten tuotanto vuosina 2006 - 2011

Produktion av odlade svampar åren 2006 - 2011

Production of cultivated mushrooms, 2006 - 2011

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	1 000 kg					
Herkusieni - Champinjon - Champignon	1 863	1 825
Siitake - Shiitake - Lentinus edodes	166	..	260	212	233	216
Osterivinokas - Osterskivling - Pleurotus ostreatus	25
Sienet yhteensä - Svampar totalt - Mushrooms, total	2 054	2 016	1 971	1 812	1 645	1 668

Lähde: SVT: Tike, Puutarhatilastot

Källa: FOS: Tike, Trädgårdsstatistik

Source: OSF: Tike, Horticultural Statistics

2.12. Luonnonmarjojen ja sienten kauppantulomäärät vuosina 2006 - 2011
 Mängden naturbär och svampar, som levererats till affärerna åren 2006 - 2011
Flow of wild berries and mushrooms to market, 2006 - 2011

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	1 000 kg					
Luonnonmarjat yhteensä – Naturbär totalt – <i>Wild berries, total</i>	6 065	11 298	5 986	6 820	9 097	11 765
Mustikka - Blåbär - <i>Blueberry</i>	3 339	4 928	1 747	3 015	2 780	3 102
Puolukka - Lingon - <i>Lingonberry</i>	2 438	5 887	4 041	3 678	6 057	8 529
Lakka - Hjortron - <i>Cloudberry</i>	211	37	170	74	152	100
Muut luonnonmarjat - Övriga naturbär - <i>Other wild berries</i>	77	445	28	53	108	34
Sienet yhteensä – Svampar totalt – <i>Mushrooms, total</i>	447	353	492	590	855	693
Keltavahverot - Kantareller - <i>Chantarelles</i>	3	14	10	29	5	19
Herkkutatit - Karljohanssvampar - <i>Boletus edulis (porcini)</i>	375	126	357	354	747	337
Rouskut - Riskor - <i>Lacteous agarics (milk caps)</i>	45	172	89	154	98	285
Muut luonnon sienet - Övriga vilda svampar - <i>Other wild mushrooms</i>	24	41	36	53	4	52

Lähde: Mavi, MARSİ 2011

Källa: Mavi, MARSİ 2011

Source: Mavi, MARSİ 2011

2.13. Ruokakalan tuotanto ja ammattikalastuksen saaliit vuosina 2005 - 2011
 Matfiskproduktion och fångsterna i det yrkesmässiga fisket åren 2005 - 2011
Production of food fish and catches by professional fisheries, 2005 - 2010

	Perkaamaton kala - Orensad fisk - <i>Live weight</i>						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	milj. kg - <i>million kg</i>						
Ruokakalan tuotanto - Matfiskproduktion - <i>Production of food fish</i>	14	13	13	13	13	12	11
Merialue - Havet - <i>Sea</i>	12	11	11	11	11	10	9
Sisävedet - Insjöarna - <i>Inland</i>	2	2	2	2	3	2	2
Kalansaalis - Fångst - <i>Catches</i>	93	107	122	115	122	127	..
Merikalastus - Havsfiske - <i>Marine fisheries</i>	88	103	118	112	118	122	120
Sisävesikalastus - Insjöfiske - <i>Freshwater fisheries</i>	5	4	4	4	4	5	..

Lähde: SVT: Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos, Vesiviljely, Ammattikalastus merellä, Ammattikalastus sisävesillä

Källa: FOS: Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet, Vattenbruk, Yrkesfisket i havet, Yrkesfisket i insjöområdet

Source: OSF: Finnish Game and Fisheries Research Institute, Aquaculture, Commercial Marine Fishery, Commercial Inland Fishery

2.14. Riistasaaliit vuosina 2004 - 2011

Jaktbyten åren 2004 - 2011

Annual game bag, 2004 - 2011

Riistaeläin Villebråd <i>Game animal</i>	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	1 000 yksilöä - 1 000 individer - 1 000 individuals							
Jänikset - Harar - <i>Hares</i>	264	262	269	276	280	290	248	254
Hirvieläimet - Hjortar - <i>Deer</i>	93	100	101	89	88	92	98	83
Vesilinnut - Sjöfåglar - <i>Waterfowl</i>	622	598	586	469	528	544	534	520
Metsäkanalinnut - Skogshöns - <i>Grouse</i>	356	396	459	358	227	187	306	495
Muut riistalinnut - Övriga villfåglar - <i>Other game birds</i>	190	214	245	189	244	295	278	292

Lähde: SVT: Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos, Metsästys

Källa: FOS: Vilt- och fikeriforsknings institutet, Jakt

Source: OSF: Finnish Game and Fisheries Research Institute, Hunting

2.15. Riistasaaliista saadun lihan määrä vuosina 2009 - 2010

Mängden av jaktbytet erhållet kött åren 2009 - 2010

Amount of game meat 2009 - 2010

Riistaeläin Villebråd <i>Game animal</i>	2009	2010
	1 000 kg	
Jänikset - Harar - <i>Hares</i>	575	501
Hirvieläimet - Hjortar - <i>Deer</i>	9 479	10 351
Karhu ja villisika - Björn och vildsvin - <i>Brown bear and wild boar</i>	19	22
Vesilinnut - Sjöfåglar - <i>Waterfowl</i>	318	305
Metsäkanalinnut - Skogshöns - <i>Grouse</i>	123	204
Muut riistalinnut - Övriga villfåglar - <i>Other game birds</i>	107	97

Lähde: SVT: Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos, Metsästys

Källa: FOS: Vilt- och fikeriforsknings institutet, Jakt

Source: OSF: Finnish Game and Fisheries Research Institute, Hunting

2.16. Maataloustuotteiden tuonti vuosina 2005 - 2011¹⁾

Import av lantbruksprodukter åren 2005 - 2011

Import of farm products, 2005 - 2011

Tuote Produkt Product	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	milj. kg - million kg						
Vilja - Spannmål - Cereals							
Vehnä - Vete - <i>Wheat</i>	23,2	29,4	17,0	50,2	29,8	13,4	7,4
Ruis - Råg - <i>Rye</i>	80,4	89,1	49,6	68,6	59,9	44,2	37,8
Ohra - Korn - <i>Barley</i>	8,3	3,3	2,8	1,7	0,0	0,2	0,3
Kaura - Havre - <i>Oats</i>	0,0	0,0	0,3	0,0	1,5	0,0	0,0
Vihannekset ja kasvikset - Grönsaker - Vegetables	103,9	99,9	109,4	119,6	120,1	115,1	132,1
Marjat - Bär - Berries	3,1	1,6	2,5	2,8	3,8	2,1	2,1
Hedelmät - Frukter - Fruits	239,9	239,9	267,4	246,7	247,0	251,0	268,9
Kala, tuore - Fisk, färsk - Fish, fresh	20,0	23,6	29,6	28,9	31,9	33,0	40,1

¹⁾ Tuonti kaikista maista yhteensä - Import från alla länder - Import from all countries

Lähde: Elintarviketeollisuusliitto ry

Källa: Livsmedelsindustriförbundet rf

Source: Finnish Food and Drink Industries' Federation

Maatalouden tuotantopanokset

Produktionsinsatser inom jordbruket ■

Agricultural production inputs

*Siemenet, lannoitteet,
kasvinsuojeluaineet sekä
tuotantoeläinten rehut ovat
tärkeimpiä maatalouden panoksia*

3

Maatalouden tuotantopanokset

Turvallisiin elintarvikkeisiin tähtäävässä elintarvikeketjussa kylvetään pellolle tervettä siementä. Kasvinviljelyssä tarvitaan hyvälaatuisia ja kasvintuotantoon sopivia lannoitteita. Kasvinsuojeluaineita käytetään ainoastaan todellisen tarpeen mukaan. Rehuteollisuudessa huomioidaan, että rehuvalmisteet eivät sisällä tauteja aiheuttavia mikrobeja.

Kasviravinteet

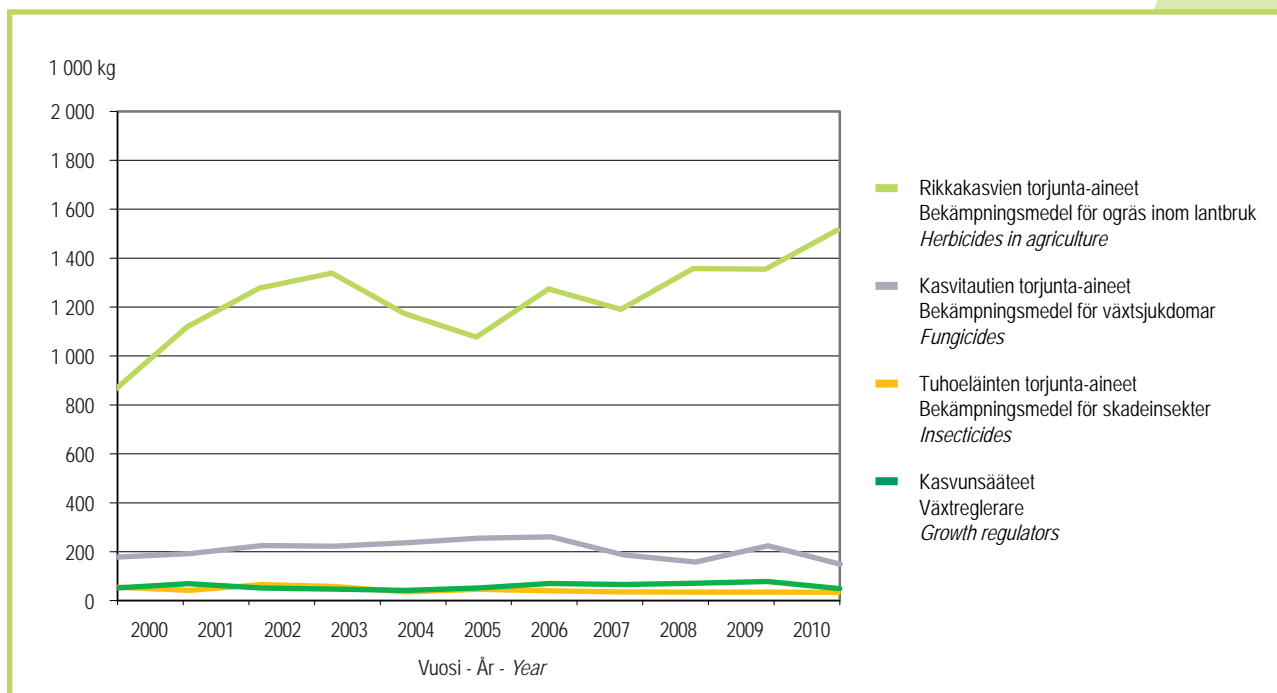
Lannoitteet sisältävät eniten typpeä, fosforia ja kaliumia, jotka ovat kasvien pääravinteita. Tyypilliset lisä- tai sivuravinteet ovat kalsium, rikki ja magnesium. Hivenaineina mukana on myös booria, rautaa, sinkkiä, kuparia, molybdeenia ja seleeniä.

Lannoitteiden oikealla käytöllä kasviravinteet saadaan paremmin kasvuston hyödynnettäviksi ja vesistökuormituksen riski pienenee. Varsinaisia käyttöluokkia ei ole saatavissa, mutta myytyjen lannoitteiden määrästä voidaan arvioida käyttömääriä. Lannoitusvuonna 2010/2011 väkilannoitteita myytiin pääravinteiksi (typpi, fosfori ja kalium) laskettuna yhteensä lähes 190 miljoonaa kiloa. Peltohehtaaria kohden lannoitteita myytiin pääravinteiksi laskettuna 96 kiloa (taulu 3.1) eli 10 kiloa vähemmän kuin keskimäärin viitenä edellisenä vuonna.

Kylvösiemenet

Maatiloilla käytettiin viljaa kylvösiemeneksi yhteensä 275 miljoonaa kiloa satovuonna 2010/2011 (taulu 3.2). Ohran osuus siemenmäärästä oli suurin, 43 %. Kauran osuus oli 30 %, vehnän osuus 25 % ja rukiin osuus 2 %. Perunan käytöstä siemenperunaksi ei ole tietoa saatavissa satovuodelta 2010/2011. Edellisenä satovuonna perunaa käytettiin siemeneksi 77 miljoonaa kiloa.

Maatiloilla käytetty siemen on joko tilalla itse tuotettua tai siemenliikkeestä ostettua, virallisesti tarkastettua ja hyväksyttyä eli sertifioitua siementä. Sertifioitujen viljansiemenen vuosituotanto on viimeisen kuuden vuoden aikana ollut keskimäärin 70 miljoonaa kiloa, mikä kattaa noin neljänneksen kylvöihin käytettävästä siemenestä. Sertifioitujen siemenperunan määrä, 23 miljoonaa kiloa, on noin kolmasosa maatiloilla vuosittain käytetystä siemenperunan määrästä.

■ 3.1. Kasvinsuojeluaineiden myynti tehoaineiksi laskettuna vuosina 2000 - 2010
Försäljning av växtskyddsmedel omräknad i verksam substans åren 2000 - 2010
Sale of plant protection products, calculated in terms of active ingredients, 2000 - 2010

Kasvinsuojeluaineet

Kasvinsuojeluaineisiin kuuluu rikkakasvien, kasvitautien ja tuhoeläinten torjunta-aineita sekä kasvunsääteitä. Tukes päättää kasvinsuojeluaineeksi tarkoitettujen valmisteiden hyväksymisestä ja käytön ehdoista Suomessa sekä pitää yllä rekisteriä hyväksytyistä aineista. Ainoastaan rekisterissä olevia kasvinsuojeluaineita saa myydä ja käyttää.

Kasvinsuojeluaineista ei ole saatavissa varsinaisia käyttölukuja, mutta myyntimääristä voidaan arvioida käyttömääriä. Vuonna 2010 kasvinsuojeluaineita myytiin maatalouteen tehoaineeksi laskettuna runsas 1,7 miljoonaa kiloa. Myyty määrä oli hieman suurempi kuin edellisinä vuosina. Metsätalouteen myynti oli lisäksi 0,9 miljoonaa kiloa.

Kasvinsuojeluaineista myydään eniten rikkakasvien torjunta-aineita ja niiden myyntimäärä lisääntyy vuosi vuodelta (kuvio 3.1). Rikkakasvien torjunta-aineiden osuus kaikista myydyistä kasvinsuojeluaineista oli yli puolet (58 % vuonna 2010).

Tuotantoeläinten rehut

Valtaosa kotieläintuotannon tarvitsemasta rehuraaka-aineesta tuotetaan suomalaisilla maataloilla. Suurin osa viljellystä pelto-alasta käytetään rehuksien tuotantoon. Päätuotteet ovat nurmirehu ja rehuvilja eri muodoissaan (tuoreena tai säilöttynä) riippuen tuotantoeläintyyppistä.

Erilaisia teollisia rehuseoksia valmistettiin Suomessa kotimaan markkinoille ja vientiin vuonna 2011 yhteensä lähes 1,3 miljardia kiloa (taulu 3.4), mikä on samaa suuruusluokkaa kuin edellisinä vuosina. Eniten valmistettiin nautakarjan rehuseoksia.

Rehuseoksia tuodaan myös ulkomailta jonkin verran (taulu 3.5). Vuonna 2010 tuotiin 23 miljoonaa kiloa EU-maista ja 0,7 miljoonaa kiloa EU:n ulkopuolelta. Maahantuotujen rehuseosten määrä on vajaa kaksi prosenttia valmistusmäärästä. ■

3.1. Väkilannoitteissa myytyjen kasviravinteiden määrä vuosina 2004/2005 - 2010/2011

Mängden växtnäring i sålda konstgödselmedel åren 2004/2005 - 2010/2011

Quantity of plant nutrients sold in fertilizers, 2004/2005 - 2010/2011

	Ravinteiden määrä viljeltyä peltohehtaaria kohden Mängden växtnäring per odlad åkerhektar Quantity of plant nutrients per hectare of cultivated land						
	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
Pääravinteet - Huvudnäringssämnen - Main nutrients	110	108	106	111	89	106	96
Typpi - Kväve - Nitrogen , kg	75	74	74	79	67	80	74
Fosfori - Fosfor - Phosphorus , kg	9	9	8	8	5	7	6
Kalium - Kalium - Potassium , kg	26	25	25	24	16	19	16
Hivenravinteet - Mikronäringssämnen - Micronutrients	108	96	91	114	74
Boori - Bor - Boron , g	82	78	74	91	61
Kupari - Koppar - Copper , g	26	18	17	24	13

¹⁾ Lannoitusvuosi: 1.7. – 30.6. – Ett gödslingsår: 1.7 – 30.6 – Fertilizer year: 1 July – 30 June
Lähde: Tike, Maatilastollinen vuosikirja
Källa: Tike, Lantbruksstatistisk årsbok
Source: Tike, Yearbook of Farm Statistics

3.2. Viljan ja perunan käyttö siemeneksi maataloilla vuosina 2006/2007 - 2010/2011

Förbrukning av spannmål och potatis som utsäde på gårdar åren 2006/2007 - 2010/2011

Use of grain and potatoes as seed on farms, 2006/2007 - 2010/2011

Kasvi Växt Plant	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
	milj. kg - million kg				
Viljat - Spannmål - Cereals	282	282	351	259	275
Vehnä - Vete - Wheat	57	65	75	59	69
Ruis - Råg - Rye	5	4	3	4	4
Ohra - Korn - Barley	136	134	170	122	118
Kaura - Havre - Oats	85	80	104	74	83
Peruna - Potatis - Potatoes	56	53	77	77	..

Satovuosi - Skördeår - Crop year: 1.7.-30.6.
Lähde: SVT; Tike, Maatilojen sadonkäyttö
Källa: FOS; Tike, Användningen av skörden på gårdarna
Source: OSF; Tike, Use of crops on farms

3.3. Kasvinsuojeluaineiden myynti tehoaineiksi laskettuna vuosina 2004 - 2010

Försäljning av växtskyddsmedel omräknad i verksam substans åren 2004 - 2010

Sale of plant protection products, calculated in terms of active ingredients, 2004 - 2010

Valmisteryhmä Grupp av bekämpningsmedel <i>Pesticide group</i>	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
	1 000 kg						
Kasvitautilien torjunta-aineet Bekämpningsmedel för växtsjukdomar <i>Fungicides</i>	237	255	261	187	158	225	149
Tuhoeläinten torjunta-aineet maataloudessa Bekämpningsmedel för skadeinsekter inom lantbruk <i>Insecticides in agriculture</i>	36	47	40	35	35	35	34
Rikkakasvien torjunta-aineet Bekämpningsmedel för ogräs inom lantbruk <i>Herbicides in agriculture</i>	1 174	1 077	1 274	1 191	1 357	1 355	1 515
Torjunta-aineet metsätaloudessa Bekämpningsmedel inom skogsbruk <i>Pesticides in forestry</i>	260	429	581	977	1 054	808	852
Kasvunsäätet Växtreglerare <i>Growth regulators</i>	42	52	70	66	72	79	49

Lähde: Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)

Källa: Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes)

Source: Finnish Safety and Chemical Agency (Tukes)

3.4. Tuotantoeläimille tarkoitettujen rehuseosten valmistus vuosina 2006 - 2011

Tillverkningen av foderblandningar för produktionsdjur åren 2006 - 2011

Manufacture of compound feedingstuffs for production animals, 2006 - 2011

Rehutyyppi Fodertyp Type of feed	Valmistusmäärä ^{1,2)} - Mängden av tillverkningen ^{1,2)} - Amount of manufacture ^{1,2)}					
	2006	2007	2008	2009	2010	2011 ³⁾
	milj. kg - million kg					
Nautakarjan rehuseokset - Foderblandningar för nötkreatur - <i>Feed mixtures for cattle</i>	671	641	612	609	617	643
Sikojen rehuseokset - Foderblandningar för svin - <i>Feed mixtures for pigs</i>	360	368	363	341	342	318
Siipikarjan rehuseokset - Foderblandningar för fjäderfä - <i>Feed mixtures for poultry</i>	293	307	313	285	291	297
Rehuseokset muille tuotantoeläimille - Foderblandningar för övriga produktionsdjur - <i>Feed mixtures for other production animals</i>	70	72	62	64	70	91
Kivennäisrehuseokset, rehun lisäainevalmisteet ja säilöntäaineet - Mineralfoderblandningar, tillsatssämnespreparater och konserveringsmedel för foder <i>Mineral feed mixtures, feed additives and preservatives</i>	61	56	61	60	59	.. ³⁾
Yhteensä - Totalt - <i>Total</i>	1 455	1 444	1 411	1 359	1 379	1 349

1) Vuosina 2006 - 2010 valmistus kotimaan markkinoille ja vuonna 2011 valmistus kotimaahan ja vientiin. -
Tillverkning för den inhemska marknaden åren 2006 - 2010 och för den inhemska marknaden och export år 2011. -
Manufacture for the domestic market, 2006 - 2010. Manufacture for the domestic market and export, 2011.

2) Valmistusmääriin ei sisälly rahtisekoittajien ja turkisrehusekoittamoiden valmistamat rehuseokset. -
Tillverkningsmängderna innefattar inte foderblandningar som tillverkats av fraktblandare eller pälsdjursfoder-blandningscentraler. -
Production amounts do not include feed mixes produced by mobile mixers and mixers of feed for fur animals.

3) Sisältyy ylläoleviin lukuihin lukuunottamatta säilöntäaineita - Ingår i ovanstående siffror med undantag för konserveringsmedel -
Included in the above figures, with the exception of preservatives

Lähde: Elintarviketurvallisuusvirasto Evira

Källa: Livsmedelssäkerhetsverket Evira

Source: Finnish Food Safety Authority Evira

3.5. Tuotantoeläinten rehuseosten tuonti vuosina 2007 - 2010

Import av foderblandningar för produktionsdjur 2007 - 2010

Imports of compound feedingstuffs for production animals, 2007 - 2010

	2007	2008	2009	2010
	milj. kg - million kg			
Tuonti EU-maista - Import från EU-länder - <i>Import from EU countries</i>	13,5	17,6	19,9	22,7
Tuonti EU:n ulkopuolelta - Import från länder utanför EU - <i>Import from outside of EU</i>	0,9	0,6	1,1	0,7
Tuonti yhteensä - Import totalt - <i>Import, total</i>	14,4	18,2	21,0	23,4

Lähde: Elintarviketurvallisuusvirasto Evira

Källa: Livsmedelssäkerhetsverket Evira

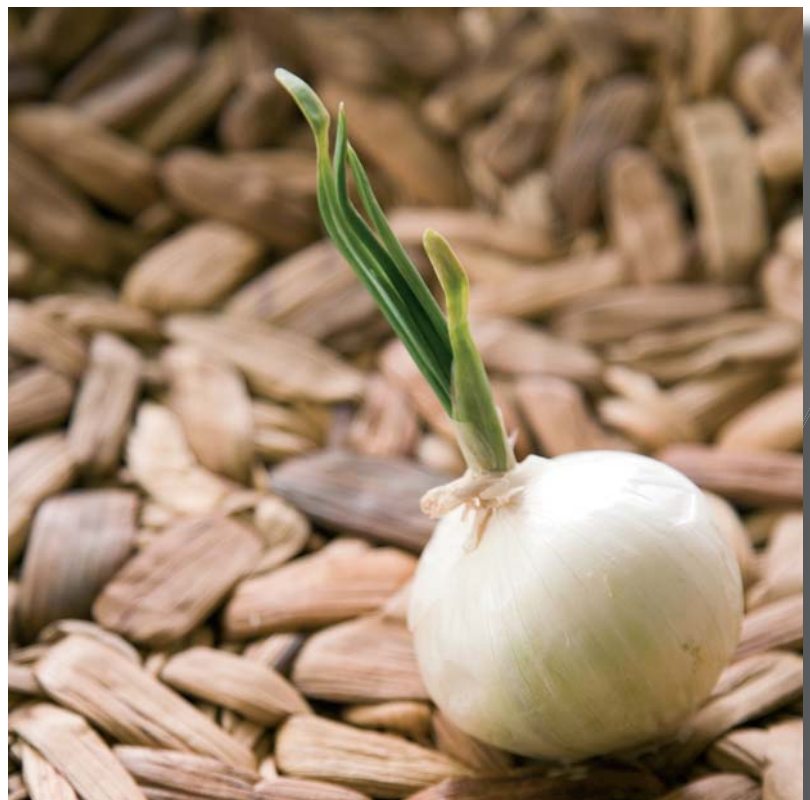
Source: Finnish Food Safety Authority Evira

Kasvinterveys ja viljelykasvien laatu

Växthälsa och kulturväxternas kvalitet ■
Plant health and quality of crops

Vaaralliset kasvitaudit ja tuholaiset ovat lainsäädännössä määriteltyjä, vaikeasti torjuttavia tuhoojia. Niitä ei saa esiintyä tuotantopaikoilla tai myytävissä kasveissa.

4

Kasvinterveys ja viljelykasvien laatu

Viljelykasvien terveys ja hyvä laatu koostuu monista tekijöistä. Vaarallisia kasvitauteja ja tuholaisia voi esiintyä kasvihuoneissa, hedelmä- ja marjaviljelmillä, taimitarhoilla sekä perunaviljelmillä. Niiden esiintymistä valvotaan viljelmillä tehtävillä tarkastuksilla. Viljan laatuun vaikuttaa esimerkiksi hehtolitrapaino, kosteus- ja valkuaispitoisuus.

Kasvinterveys

Kasvien terveys on kasvintuotannon perusedellytys. Kasvinsuojelu ei ole pelkästään kasvinsuojeluaineiden käyttöä vaan ennen kaikkea ennalta ehkäiseviä toimenpiteitä. Laki kasvinterveyden suojelemisesta koskee toimenpiteitä, joilla torjutaan kasvintuhoojia ja estetään niiden leviäminen. Lain tarkoitus on ylläpitää hyvää kasvinterveyden tilaa ja siten edistää elintarviketuotannon toimintaedellytyksiä, elintarvikkeiden turvallisuutta ja tuotteiden laatua.

Kasvinterveyden tilannetta seurataan tekemällä tarkastuksia kasvien tuotantoketjun eri vaiheisiin. Tuotantopaikoille tehtiin vuonna 2011 yli kaksi tuhatta tarkastusta (taulu 4.1). Näistä lähes tuhat kohdistui puutarhatuotantoon, 800 perunantuotantoon ja noin 300 taimituotantopaikoille. Kasvintuhoojien esiintymien määrät ovat vaihdelleet vuosittain (taulu 4.2). Puutarhatuotannossa löytyi 41 esiintymää vuonna 2011. Määrä oli pienempi kuin viitenä edellisellä vuonna. Perunantuotannossa sen sijaan esiintyi aiempaa vuosia enemmän kasvintuhoojia. Esiintymiä oli 67 kappaletta kun niitä edellisellä vuonna oli 30 kappaletta.

Hukkakaura

Hukkakaura on viljakasvustoissa helposti leviävä rikkakasvi. Koska hukkakauralla ei ole käytännössä lainkaan rehuarvoa, se aiheuttaa sadon laadun heikkenemistä. Sitä pidetään niin haitallisena, että sen torjunnasta on säädetty oma laki. Hukkakauralaki velvoittaa ilmoittamaan uudet esiintymät maaseutuelinkeinoviranomaiselle välittömästi. Ilmoitusvelvollisuus koskee myös muita kuin maanviljelijöitä.

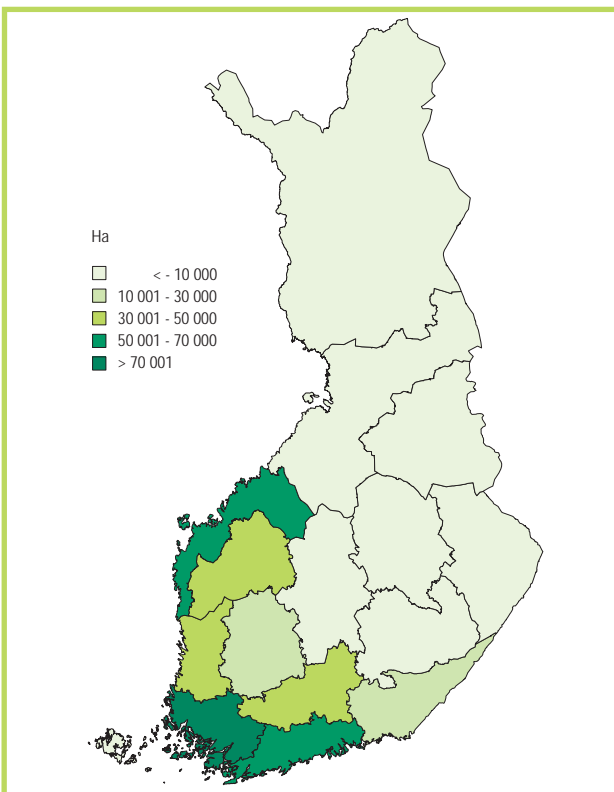
Hukkakauran saastuttama peltoala oli viljelijöiden tukihakemuksissa ilmoittamien hukkakaurasaastuntojen mukaan 363 000 hehtaaria vuonna 2011 (taulu 4.3). Hukkakauran saastuttama ala on 16 % koko Suomen viljellystä peltoalasta. Määrä on hieman lisääntynyt vuosittain. Alueellisesti suurimmat saastunnat ovat Varsinais-Suomen, Uudenmaan ja Pohjanmaan ELY-keskusten alueilla (kartta 4.1).

Sertifioitu siementuotanto

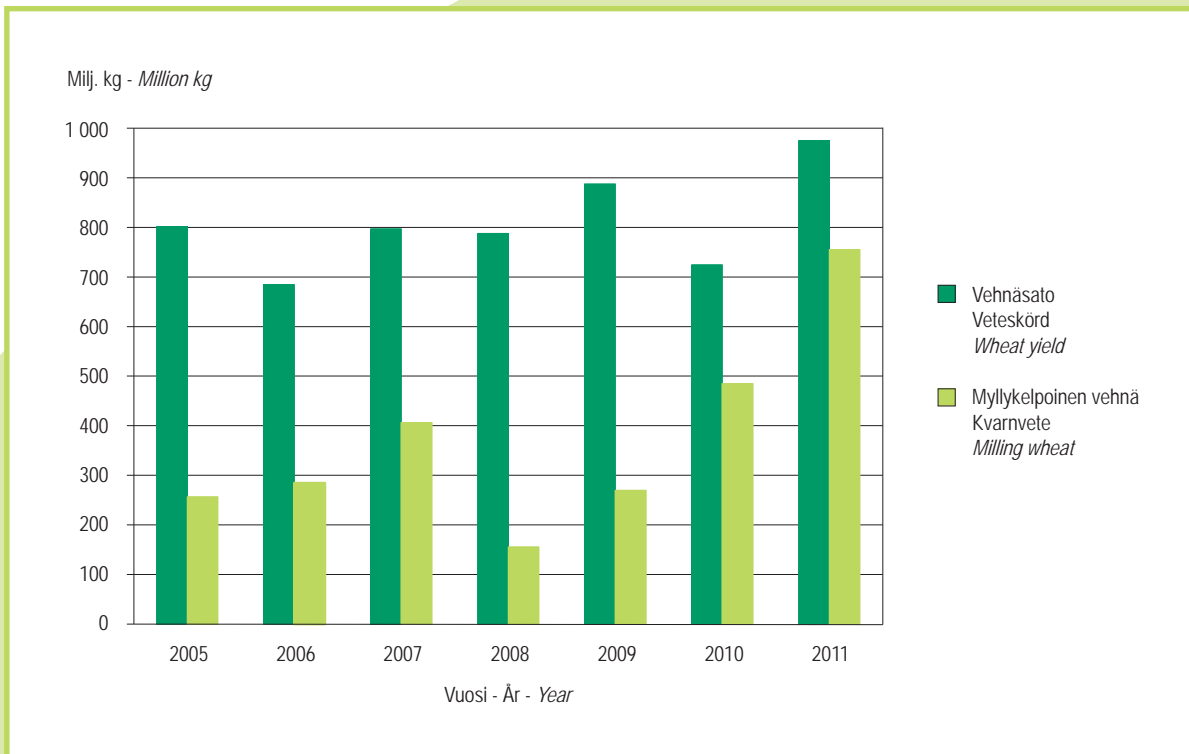
Siementen sertifiointi pitää sisällään koko siementuotantoketjun. Sertifioinnilla varmennetaan siemenerän laatu; kuten itävyys, lajipuhkaus, lajikeaitous ja terveys.

Yhtenä osana sertifiointiin kuuluu siemenviljelyksille tehtävät tarkastukset, joissa hyväksytään siementuotantoalat (taulu 4.4). Vuonna 2011 hyväksyttiin viljojen siementuotantoalaksi yhteensä 20 575 hehtaaria.

Sertifiointiprosessin loppupäässä siemenerät hyväksytään. Sato vuonna 1.7.2010–30.6.2011 hyväksyttiin vehnän, ohran, kauran ja rukiin siementä yhteensä 62 miljoonaa kiloa (taulu 4.5). Tästä ohran siemenen osuus on lähes puolet. Perunan siementä hyväksyttiin 22 miljoonaa kiloa.

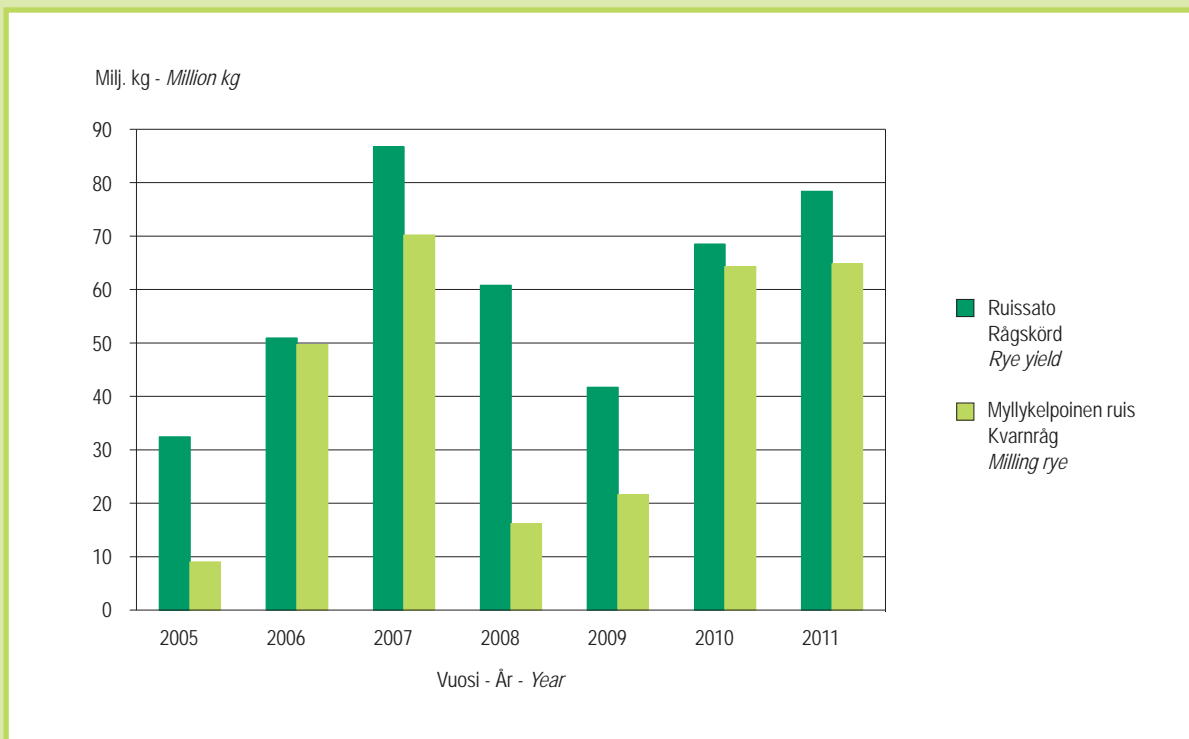

■ 4.1. Hukkakaurasaastunnat vuonna 2011
Förörening av flyghavre år 2011
Wild oat infestations, 2011

4.1. Vehnän mylykelpoisuus 2005 - 2011

Vetets kvarnqualität åren 2005 - 2011
Milling quality of wheat, 2005 - 2011

4.2. Rukiin mylykelpoisuus 2005 - 2011

Rågens kvarnqualität åren 2005 - 2011
Milling quality of rye, 2005 - 2011

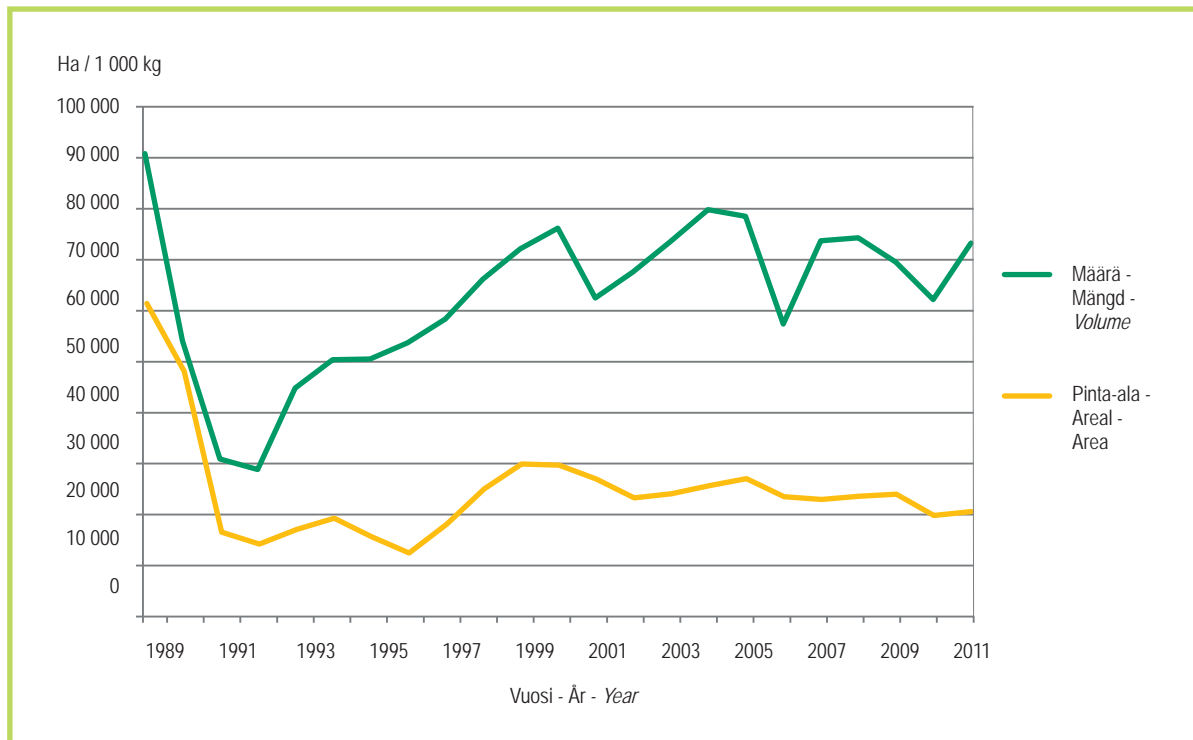
Viljan laatu

Viljan laatututkimuksilla Evira selvittää viljan käyttölaatua. Viljan hyvä laatu koostuu monista tekijöistä. Siihen vaikuttaa esimerkiksi viljan hehtolitraino, kosteus- ja valkuaispitoisuus.

Laatutiedot edesauttavat viljan käytön ohjautumista oikeaan kohteeseen. Laatututkimus perustuu viljelijöiden lähettämien näytteiden analysointiin, joten se antaa hyvän kokonaiskuvan viljasadon laadusta sellaisena kuin se lähtee tilalta markkinoille. Vilje-

lijöiden näytteistä määritetään viljakaupassa ja teollisuudessa yleisesti käytössä olevia leipä- ja rehuviljan käyttöarvoon vaikuttavia laatutekijöitä.

Vehnäsadosta vuonna 2011 oli myllykelpoista 77 prosenttia (taulu 4.6). Edellisenä kuutena vuonna luku on vaihdellut 20-67 prosentin välillä (kuvio 4.1). Myllykelpoinen rukiin osuus oli 83 prosenttia vuonna 2011 ja kuuden edellisen vuoden aikana se on vaihdellut välillä 27 – 98 prosenttia (kuvio 4.2). ■

■ 4.3. Viljan kylvösiemenen tuotanto vuosina 1989 - 2011 Spannmålsutsädesproduktion åren 1989 - 2011 Cereal seed production, 1989 - 2011

4.1. Kasvinterveystarkastukset vuosina 2008 - 2011

Växthälsokontroller åren 2008 - 2011
Plant health inspections, 2008 - 2011

Tuotantopaikka Produktionsplats Place of production	Tarkastusten lukumäärä - Antal kontroller - Number of inspections			
	2008	2009	2010	2011
Taimituotanto - Plantproduktion - Seedling production	275	286	296	288
Puutarhatuotanto - Trädgårdsproduktion - Horticulture	1 343	1 167	1 013	970
Perunantuotanto - Potatisproduktion - Potato production	408	453	429	827

Lähde: Elintarviketurvallisuusvirasto Evira, Kasvinterveysyksikön valvontaraportit 2008 - 2011

Källa: Livsmedelssäkerhetsverket Evira, Övervakningsrapporter utarbetad av Eviras enhet för växthälsa 2008 - 2011 (på finska)

Source: Finnish Food Safety Authority Evira, Control reports 2008 - 2011 of Plant Health Unit (in Finnish)

4.2. Vaarallisten kasvintuhoojien esiintyminen viljelmillä vuosina 2006 - 2011

Förekomst av farliga växtskadegörare på odlingar åren 2006 -2011
Incidence of dangerous plant pests on farms, 2006 - 2011

Tuotantopaikka Produktionsplats Place of production	Esiintymien lukumäärä - Antal förekomster - Number of incidences					
	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Puutarhatuotanto - Trädgårdsproduktion - Horticultural production	57	57	138	119	79	41
Perunantuotanto - Potatisproduktion - Potato production	..	58	39	36	30	67

Lähde: Elintarviketurvallisuusvirasto Evira, Kasvinterveysyksikön valvontaraportit 2008 - 2011

Källa: Livsmedelssäkerhetsverket Evira, Övervakningsrapporter utarbetad av Eviras enhet för växthälsa 2008 - 2011 (på finska)

Source: Finnish Food Safety Authority Evira, Control reports 2008 - 2011 of Plant Health Unit (in Finnish)

4.3. Hukkakaurasaastunnat vuosina 2006 - 2011

Förorening av flyghavre åren 2006 - 2011
Förorening av flyghavre åren 2006 - 2011

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Hukkakauran saastuttama pinta-ala ¹⁾ (1 000 ha) - Areal förorenad med flyghavre ¹⁾ (1 000 ha) - Area infested by wild oats ¹⁾ (1 000 ha)	312	317	329	332	353	363
jonka osuus viljellystä pinta-alasta (%) andel av den totala odlingsarealen (%) as a percentage of cultivated area (%)	11 %	14 %	15 %	15 %	16 %	16 %

1) Viljelijöiden tukihakemuksissa ilmoittamat hukkakaurasaastunnat - Förorening av flyghavre enligt odlarnas stödansökningar -
Wild oat infestations reported by farmers in their subsidy applications

Lähde: Elintarviketurvallisuusvirasto Evira

Källa: Livsmedelssäkerhetsverket Evira

Source: Finnish Food Safety Authority Evira

4.4. Siementuotantoaloja vuosina 2006 - 2011

Några utsädesproduktionslägenheter åren 2006 - 2011

Some seed production areas, 2006 - 2011

Viljelykasvi Odlingsväxt Crop	Siementuotantoala - Utsädesproduktionslägenhet - ¹⁾ Seed production area ¹⁾					
	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	ha					
Syysvehnä - Höstvede - <i>Winter wheat</i>	353	468	365	195	325	685
Kevätvehnä - Vårvede - <i>Spring wheat</i>	2 140	2 086	3 174	4 074	3 787	4 397
Syysruis - Höstråg - <i>Winter rye</i>	251	512	381	196	453	411
Kevätruis - Vårråg - <i>Spring rye</i>	214	93	187	159	155	17
Ohra - Korn - <i>Barley</i>	13 854	10 865	10 687	10 691	8 571	8 287
Kaura - Havre - <i>Oats</i>	6 713	8 977	8 797	8 687	6 537	6 778
Kevättrypsi - Vårtrybs- <i>Spring turnip rape</i>	1 136	705	623	614	1 071	851
Kevättrapsi - Vårtraps - <i>Spring rape</i>	48	120	41	30	45	33
Peruna - Potatis - <i>Potatoes</i>	1 290	1 276	1 279	1 228	1 206	1 126
Ruokaherne - Matärt - <i>Peas</i>	231	210	185	285	424	461
Härkäpapu - Bondböna - <i>Broad bean</i>	8	19	52	228	572	185

1) Viljelytarkastuksissa hyväksytyt siementuotantoaloja - Utsädesproduktionslägenheter godkända i odlingskontroller - *Seed production areas approved in agricultural inspections*

Lähde: Elintarviketurvallisuusvirasto Evira

Källa: Livsmedelssäkerhetsverket Evira

Source: Finnish Food Safety Authority Evira

4.5. Viljelykasvien sertifioituja/hyväksytyt siemenmääriä satovuosina 2005/06 - 2010/11

Mängden certifierat/godkänt utsäde för kulturväxter skördeåren 2005/06 - 2010/11

Amounts of certified/approved crop seeds, crop years 2005/06 - 2010/11

Viljelykasvi Odlingsväxt Crop	Siemenmäärä - Utsädesmängd - <i>Amount of seeds</i>					
	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11
	1 000 kg					
Syysvehnä - Höstvede - <i>Winter wheat</i>	1 380	750	1 593	1 516	665	1 574
Kevätvehnä - Vårvede - <i>Spring wheat</i>	10 561	4 123	8 918	9 761	12 668	12 321
Syysruis - Höstråg - <i>Winter rye</i>	246	510	1 365	816	723	1 154
Kevätruis - Vårråg - <i>Spring rye</i>	402	385	121	260	369	163
Ohra - Korn - <i>Barley</i>	47 199	34 127	36 247	38 888	31 030	28 860
Kaura - Havre - <i>Oats</i>	18 680	17 418	25 383	22 990	24 077	18 111
Kevättrypsi - Vårtrybs- <i>Spring turnip rape</i>	515	982	322	413	1 002	968
Kevättrapsi - Vårtraps - <i>Spring rape</i>	..	79	76	41	30	13
Peruna - Potatis - <i>Potatoes</i>	22 227	21 259	26 513	20 832	22 073	22 400
Ruokaherne - Matärt - <i>Peas</i>	235	479	483	242	626	928
Härkäpapu - Bondböna - <i>Broad bean</i>	16	13	30	126	661	805

Satovuosi - Skördeår - *Crop year*, 1.7. - 30.6.

Lähde: Elintarviketurvallisuusvirasto Evira

Källa: Livsmedelssäkerhetsverket Evira

Source: Finnish Food Safety Authority Evira

4.6. Viljasadon laatu vuosina 2005 - 2011
Spannmålskördens kvalitet 2005 - 2011
Grain quality, 2005 - 2011

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Vehnä - Vete - Wheat							
Sato - Skörd - Yield , milj. kg - million kg	801	684	797	788	887	724	975
Mylykelpoinen vehnä - Kvarn vete - Milling wheat ¹⁾	32 %	42 %	51 %	20 %	30 %	67 %	77 %
Ruis - Råg - Rye							
Sato - Skörd - Yield , milj. kg - million kg	32	51	87	61	42	69	78
Mylykelpoinen ruis - Kvarn råg - Milling rye ²⁾	28 %	98 %	84 %	27 %	52 %	94 %	83 %
Rehuohra - Foderkorn - Feed barley							
Sato - Skörd - Yield , milj. kg - million kg	1 496	1 498	1 469	1 492	1 551	1 096	1 195
Rehukelpoinen - Foder kvalitet - Feed quality ³⁾	61 %	90 %	71 %	66 %	81 %	49 %	38 %
Mallasohra - Maltkorn - Malting barley							
Sato - Skörd - Yield , milj. kg - million kg	607	474	515	637	620	244	319
Mallaskelpoinen - Malt kvalitet - Malting quality ⁴⁾	58 %	31 %	42 %	79 %	86 %	23 %	23 %
Kaura - Havre - Oats							
Sato - Skörd - Yield , milj. kg - million kg	1 073	1 029	1 222	1 213	1 115	810	1 043
Rehukaura - Foderhavre - Feed oats ⁵⁾	90 %	93 %	93 %	93 %	89 %	71 %	90 %
Suurimokaura - Grynhavre - Milling quality oats ⁶⁾	15 %	32 %	31 %	40 %	27 %	3 %	22 %

- 1) Mylykelpoinen vehnä: hehtolitrapaino $\geq 78,0$ kg, sakoluku ≥ 180 , valkuainen $\geq 12,5$ % -
Kvarn vete: hektolitervikt $\geq 78,0$ kg, falltal ≥ 180 , proteinhalt $\geq 12,5$ % -
Milling wheat: hectoliter weight $\geq 78,0$ kg, falling number ≥ 180 , protein content $\geq 12,5$ %
- 2) Mylykelpoinen ruis: hehtolitrapaino $\geq 71,0$ kg, sakoluku ≥ 120 - Kvarn råg: hektolitervikt $\geq 71,0$ kg, falltal ≥ 120 -
Milling rye: hectoliter $\geq 71,0$ kg, falling number ≥ 120
- 3) Rehukelpoinen ohra: hehtolitrapaino ≥ 64 kg - Foderkvalitet: hektolitervikt ≥ 64 kg - *Feed quality: hectoliter weight ≥ 64 kg*
- 4) Mallaskelpoinen ohra: valkuainen (N*6,25) $\leq 11,5$ %, lajittelu 2,5 mm ≥ 85 % -
Malt kvalitet: proteinhalt (N*6,25) $\leq 11,5$ %, sortering 2,5 mm ≥ 85 % -
*Malting quality: protein content (N*6,25) $\leq 11,5$ %, sieving 2,5 mm ≥ 85 %*
- 5) Rehukaura: hehtolitrapaino ≥ 52 kg - Foderhavre: hektolitervikt ≥ 52 kg - *Feed oats: hectoliter weight ≥ 52 kg*
- 6) Suurimokaura: hehtolitrapaino ≥ 58 kg - Grynhavre: hektolitervikt ≥ 58 kg - *Milling quality oats: hectoliter weight ≥ 58 kg*

Lähde: SVT: Tike, satotilasto; Elintarviketurvallisuusvirasto Evira: viljasadon laatusuuranta

Källa: FOS: Tike, skördestatistik; Livsmedelssäkerhetsverket Evira: kartläggning av spannmålskördens kvalitet

Source: OSF: Tike, Crop production statistics; Finnish food Safety Authority Evira: Analysis of the quality of the grain harvest

Kotieläinten määrä ja hyvinvointi

Antal djur och djurens välbefinnande ■
Number and wellbeing of livestock

Kotieläinten terveydellä on merkittävä vaikutus jalostavan teollisuuden raaka-aineiden laatuun ja siten myös eläinperäisten elintarvikkeiden turvallisuuteen. Eläinperäisten elintarvikkeiden eettisyyden näkökulmasta hyvinvoiva kotieläin on kaiken lähtökohta.

5

Kotieläinten terveys ja hyvinvointi

Kotieläintuotannon rakenne on vuosien myötä muuttunut ja tuotanto tapahtuu nykyisin aiempaa isommissa tuotantoyksiköissä. Eläinten hyvinvointia ja terveyttä seurataan monella taholla. Tartuntatautiin vastustamiseksi tehdään jatkuvaa määrätietoista työtä. Eläinsuojelusäädökset ja säädösten mukaisuuden valvonta sekä maatiloilla että kuljetuksen aikana varmistavat eläinten hyvinvoinnin.

Kotieläinten määrä

Kotieläinten eli tuotantoeläinten kokonaismäärissä ei ole tapahtunut suuria muutoksia viimeiseen kymmeneen vuoteen (taulu 5.1; kuvat 5.1 ja 5.2). Kotieläintilojen määrä on kuitenkin vuosien aikana vähentynyt ja samalla eläinten määrä tilaa kohti on kasvanut (taulu 5.2).

Nautaeläimiä eli lypsylehmiä ja lihakarjaa yhteensä oli tilalla keskimäärin 61 yksilöä vuonna 2011. Määrä on lähes kaksinkertaistunut viimeisen kymmenen vuoden aikana. Nautaeläimiä oli eniten Pohjanmaalla ja Pohjois-Savossa (kartta 5.1).

Nautaeläimistä lehmä on Suomen tärkein kotieläin. Lehmien kokonaismäärä on viime vuosina vähentynyt, mutta lehmät tuottavat maitoa nykyisin aiempaa enemmän. Lypsykarjatilalla oli vuonna 2011 keskimäärin 25 lypsylehmää kun kymmenen vuotta aikaisemmin niitä oli 16 kappaletta. Lehmän keskimääräinen vuosittainen maidontuotanto on kasvanut noin 900 litralla kymmenen vuoden aikana.

Ennen vanhaan melkein jokaisella maatilalla oli muutama sika. Sikatalouden kehittyessä osa maatiloista erikoistui sikojen kasvatamiseen. Kymmenen vuoden aikana tilakohtainen luku on kaksinkertaistunut ja sikatiloilla oli vuonna 2011 keskimäärin noin 700 sikaa. Sikoja on eniten Varsinais-Suomessa (kartta 5.2).

Siipikarjan määrä tilalla on puolitoistakertaistunut kymmenen vuoden aikana. Puolet eläinluvusta vuonna 2011 oli broilereita ja kolmannes munivia kanoja. Siipikarjaa kasvatetaan eniten Varsinais-Suomessa (kartta 5.3).

Lammas on monipuolinen kotieläin, joka tuottaa lihaa, villaa ja turkiksia, ja joissakin maissa myös maitoa. Maatilojen keskimääräinen lammasluku on myös kaksinkertaistunut kymmenen vuoden aikana. Lampaista on eniten Lapissa, Varsinais-Suomessa sekä Ahvenanmaalla (kartta 5.4).

Kotieläintilat

Kotieläintiloja on vuosi vuodelta aiempaa vähemmän (kuva 5.3). Suurimmat muutokset ovat tapahtuneet lypsykarjatilojen lukumäärissä. Vuonna 2001 lypsykarjatilajoita oli noin 22 000 kappaletta ja kymmenessä vuodessa määrä on puolittunut noin 11 000 ti-

laan. Alalla toimivien tilojen koko on samalla kasvanut. Suuria yli 50 lehmän lypsykarjatilajoita oli vuonna 2011 yhteensä 1159 kappaletta kun niitä vuonna 2000 oli vain 151. Yli 75 lehmän lypsykarjatilajoita oli vuonna 2011 runsas 300 tilaa ja yli 200 lehmän tiloja kymmenen kappaletta.

Eläinten terveys

Tarttuvien eläintautien tilanne on Suomessa hyvä ja meillä todetaan harvoin vakavia eläintautiepidemioita. Hyvä tilanne perustuu tautien ehkäisemiseksi tehtyyn määrätietoiseen työhön. Tautien vastustamiseen kuuluu ilmoitusvelvollisuus, sairaiden eläinten tutkimus vakavien tautien varalta ja erilliset seuranta- ja tutkimukset. Eviran Eläintaudit Suomessa -julkaisuun on koottu ajankohtaista tietoa eläintautien esiintymisestä maassamme sekä niihin liittyvistä valvonta- ja seurantaohjelmista.

Yksi eläinten terveyteen liittyvistä valvontaohjelmista on kansallinen salmonellavalvontaohjelma, joka koskee nautoja, sikoja ja siipikarjaa sekä niistä saatavaa lihaa ja kananmunia. Valvontaohjelman tavoitteena on ehkäistä salmonellatartunta ihmisiin ja pitää salmonellan esiintyminen tuotantoeläimillä sekä niistä saatavissa elintarvikkeissa alle 1 %:n vuositasolla. Ohjelman tavoite on saavutettu useana vuonna peräkkäin.

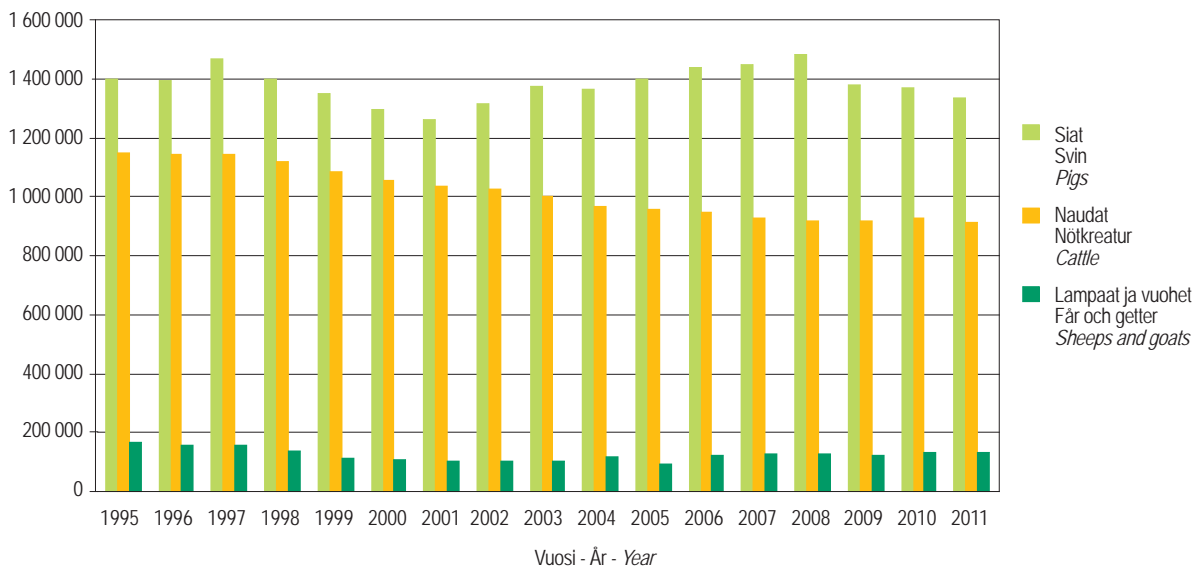
Zoonoosit

Zoonoosiksi kutsutaan tartuntatauteja, joiden aiheuttajat voivat siirtyä eläimistä ihmisiin tai ihmisistä eläimiin. Zoonoosia aiheuttavat erilaiset bakteerit, virukset, alkueläimet ja loiset sekä muut taudinaiheuttajat kuten prionit. Zoonoosit voivat tarttua suoraan tai välillisesti eläimen ja ihmisen välillä. Välillinen tartunta voi tapahtua esimerkiksi elintarvikkeiden, veden tai hyönteisten välityksellä.

Eläimillä ei esiinny Suomessa tällä hetkellä vakavia zoonoosia kuten nautatuberkuloosia, bruselloosia tai rabiasta. Maassamme todettuja zoonoosia ovat esimerkiksi salmonella, kampylobakterioosi, listerioosi, yersinioosi ja EHEC-tartunta.

Zoonoosihin liittyvät tarkemmat tiedot on koottu yhteen Zoonoosikeskuksen sivuille (www.zoonoosikeskus.fi).

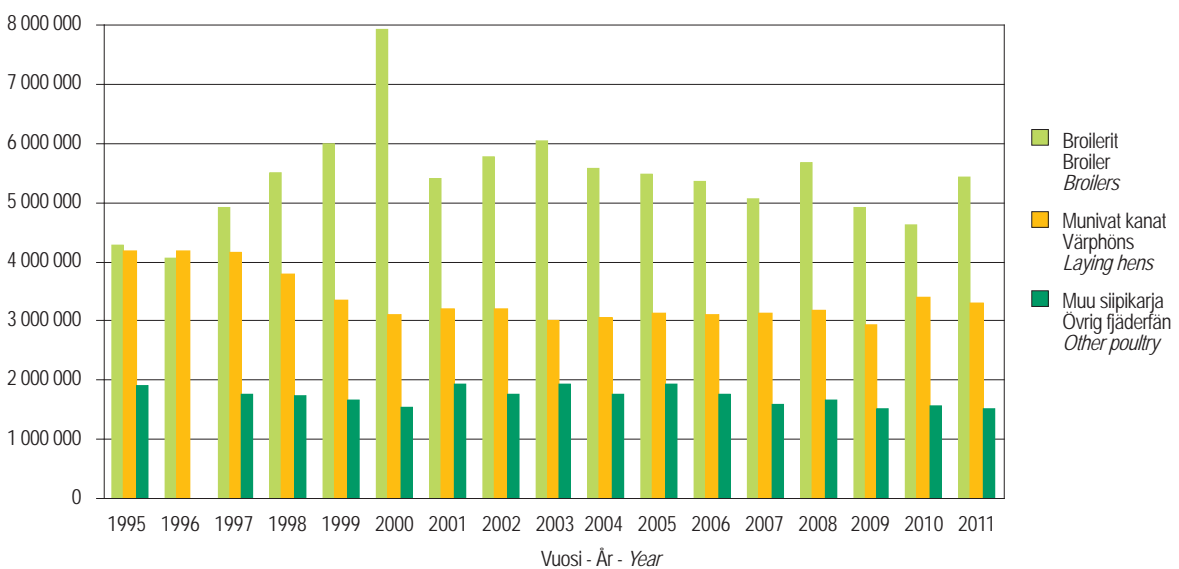
Kpl - St. - Number

5.1. Kotieläinten lukumäärä vuosina 1995 - 2011

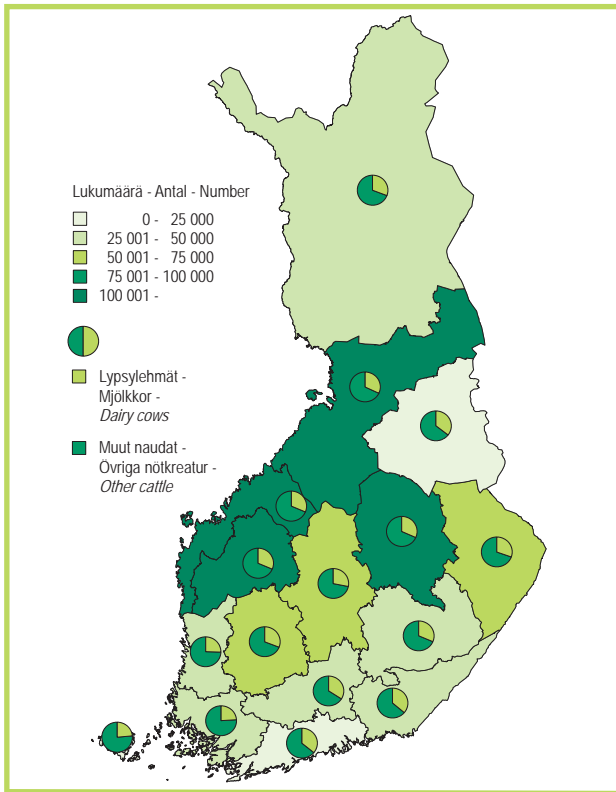
Antal husdjur åren 1995 - 2011
Number of livestock, 1995 - 2011

Kpl - St. - Number

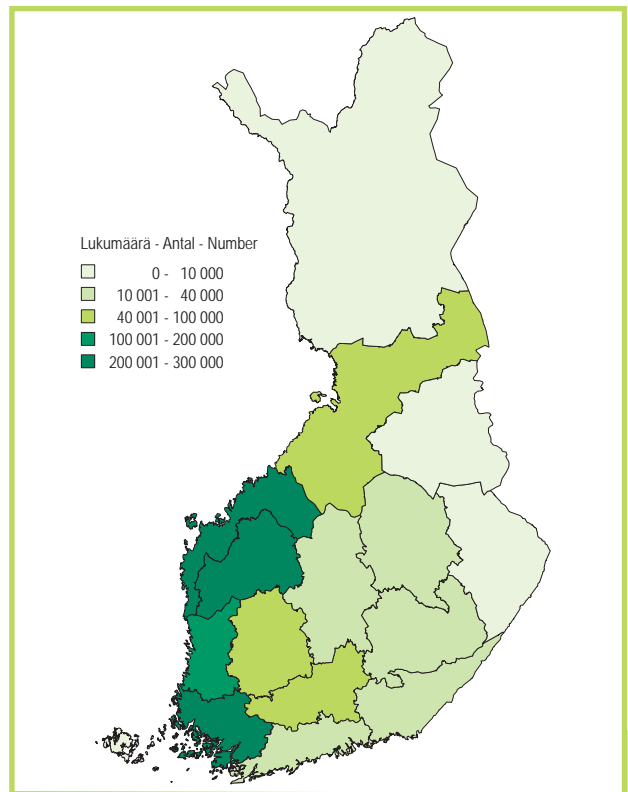
5.2. Siipikarjan lukumäärä vuosina 1995 - 2011

Antal fjäderfå åren 1995 - 2011
Number of poultry, 1995 - 2011

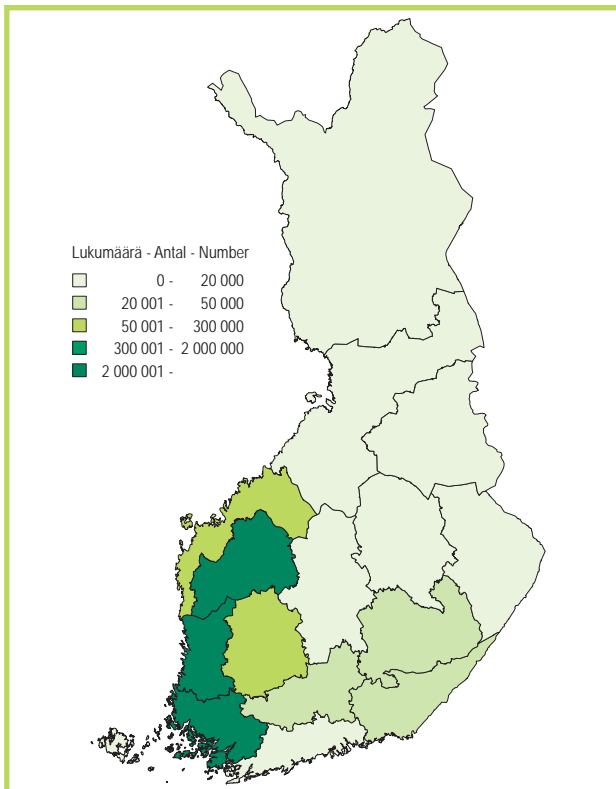
5.1. Nautaeläinten lukumäärä vuonna 2011

Antal nötkreatur år 2011
Number of cattle, 2011

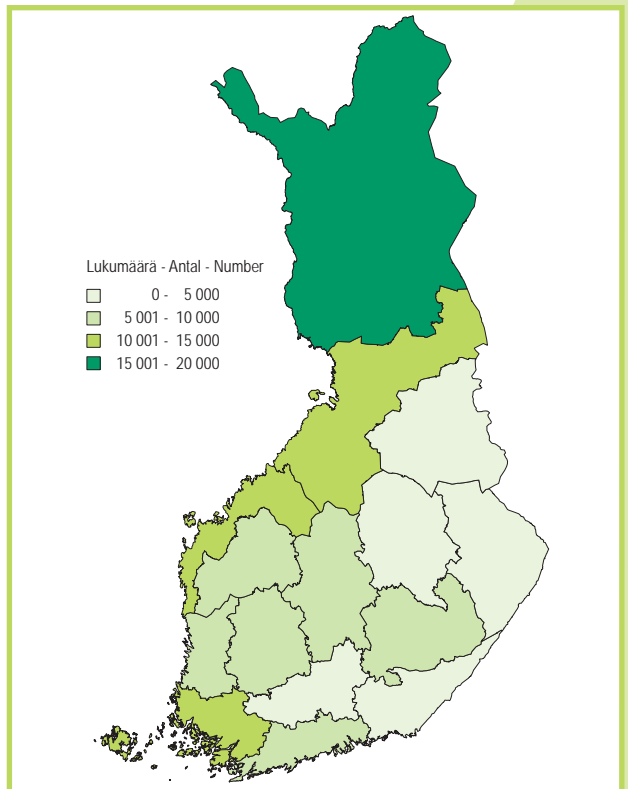
5.2. Sikojen lukumäärä vuonna 2011

Antal svin år 2011
Number of pigs, 2011

5.3. Siipikarjan lukumäärä vuonna 2011

Antal fjäderfä år 2011
Number of poultry, 2011

5.4. Lampaiden lukumäärä vuonna 2011

Antal får år 2011
Number of sheep, 2011

Eläinten hyvinvointi

Eläinten hyvinvoinnin arviointi on haastava tehtävä. Tuotantoeläimen hyvinvoinnista kertovat muun muassa eläimen terveys ja kasvu sekä lihan tai maidon eli tuotteiden laatu. Hyvinvointia koskevista yleisistä vaatimuksista on olemassa säädöksiä. Niiden tarkoituksena on suojella eläimiä kärsimykseltä, kivulta ja tuskalta sekä edistää eläinten terveyttä ja hyvinvointia parhaalla mahdollisella tavalla.

Munivien kanojen, sikojen ja vasikoiden EU-eläinsuojelutarkastuksia on tehty maataloille jo useamman vuoden ajan. Vuonna 2008 tarkastuksia alettiin tekemään myös ankoja ja hanhia kasvattaville tiloille ja vuonna 2009 lammas- ja vuohitiloille. Vuonna 2010 mukaan tulivat yli kuuden kuukauden ikäiset nautaeläimet. Osa tiloista valitaan tarkastukseen satunnaisotannalla ja osa tiettyjen eläinlajikohtaisesti määriteltyjen riskitekijöiden perusteella.

Maataloille tehtiin vuonna 2011 yhteensä 492 tarkastusta, joista 124 tarkastuksessa havaittiin epäkohtia (kuvio 5.4). Eniten tehtiin nautaeläinten hyvinvointitarkastuksia (362 kappaletta) (taulu 5.3). Näistä 27 %:ssa löytyi epäkohtia ja 19 %:ssa tarkastus johti toimenpiteisiin. Munivien kanojen hyvinvointia koskevia tarkastuksia tehtiin 26 kappaletta, sikojen hyvinvointitarkastuksia 52 kappaletta ja lampaiden 32 kappaletta. Osassa tarkastuksista löytyi epäkohtia ja osa tarkastuksista johti määräysten rikkomisesta johtuviin toimenpiteisiin. Ankojen, hanhien ja vuohien hyvinvointitarkastuksissa ei

löytynyt huomautettavaa. Teurastamoissa ja tien päällä tarkastettiin 387 eläinkuljetusta vuonna 2011 (taulu 5.4). Epäkohtia löytyi 16 %:ssa ja 10 % tarkastuksista johti toimenpiteeseen.

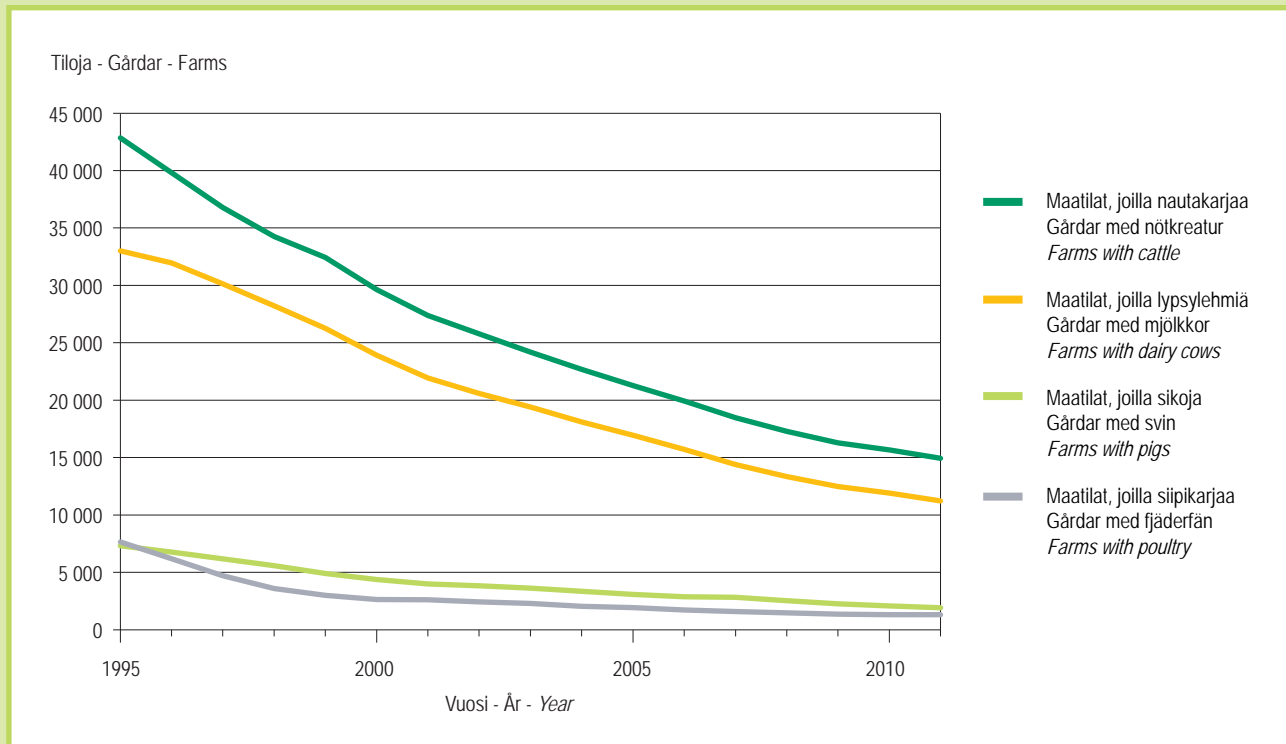
Edellä mainittujen otantaan perustuvia tarkastusten lisäksi tehdään epäilyyn perustuvia tarkastuksia. Näitä tehtiin vuonna 2011 yhteensä 3638 kappaletta ja näistä lähes puolet (45 %) johtivat jonkinlaiseen toimenpiteeseen (taulu 5.5).

Tuotantoeläinten ruhoja voidaan teurastamalla hylätä osittain tai kokonaan. Ruhon hylkääminen saattaa kertoa siitä, että eläimen hyvinvoinnissa on ollut puutteita. Teurastamoille tuotujen eläinten määrästä hylättyjen kokoruhojen osuus on keskimäärin 0,58 % (taulu 5.8).

Eläinsuojelurikokset

Eläinsuojelurikokset luokitellaan laissa kolmeen eri luokkaan: eläinsuojelurikokset, lievät eläinsuojelurikokset ja eläinsuojelurikokemukset.

Poliisin tietoon tuli vuonna 2011 yhteensä 535 eläinsuojelurikosta tai -rikkomusta (taulu 5.6). Edellisenä vuonna niitä oli hieman enemmän (551 kappaletta) ja aiempina vuosina vähemmän. Ensimmäisessä oikeusasteessa annettiin vuonna 2010 yhteensä 137 tuomiota eläinsuojelurikoksista tai -rikkomuksista (taulu 5.7).

5.3. Kotieläintilojen lukumäärä vuosina 1995 - 2011

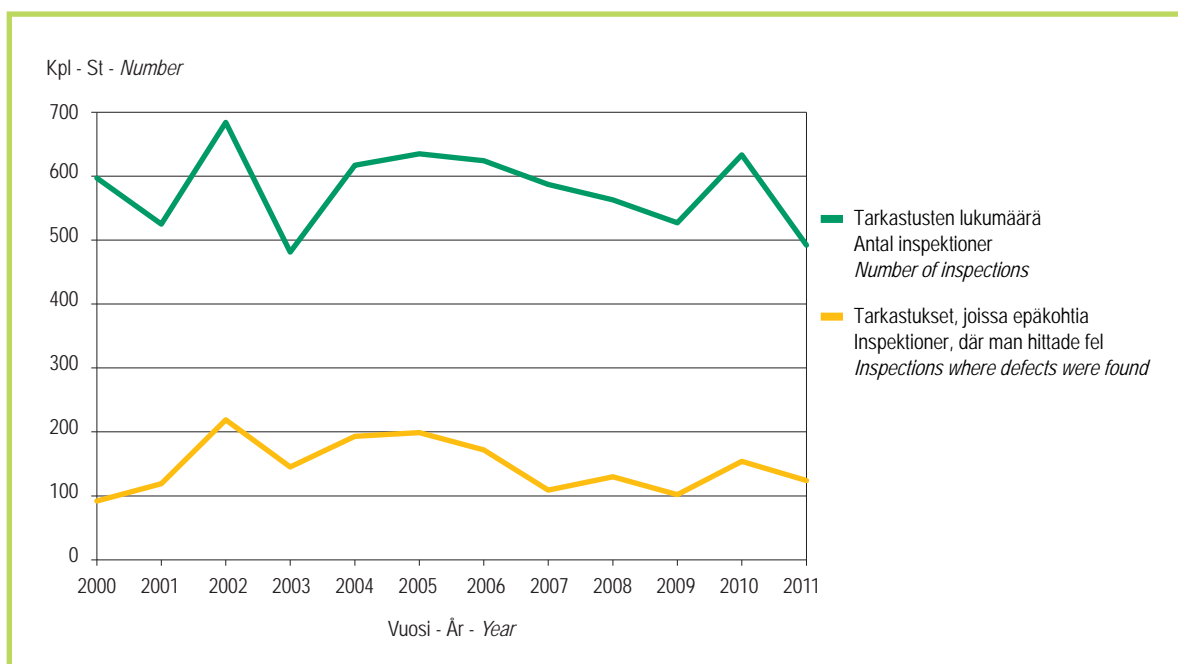
Antal husdjurgårdar åren 1995 - 2011

Number of animal farms, 1995 - 2011

Kotieläinten tuonti

Elävien eläinten tuonti on vaihdellut paljon vuosittain (taulu 5.9). Vuonna 2011 Suomeen tuotiin 24 hevosta ja 88 sikaa. Aiempina vuosina on Suomeen tuotu myös nautaeläimiä, lampaita ja vuohia. Siipikarjaa tuotiin vuonna 2011 runsas 120 000 yksilöä.

Elävien eläimien tuonnille on olemassa omat säädöksensä. Tuontieläin, jonka tautitilannetta ei ole selvitetty, aiheuttaa tuojalle suuren taloudellisen riskin. Jos jokin tauti puhkeaa puolen vuoden sisällä tuonnista, niin tuoja vastaa eläimen mukanaan tuoman taudin aiheuttamista kustannuksista. Alkion- ja spermantuonti on elävän eläimen tuontiin verrattuna eläintautiriskin kannalta huomattavasti turvallisempi tapa saada uutta jalostusainesta maahan. ■

■ 5.4. Eläinsuojelutarkastukset tiloilla vuosina 2000 - 2011
Djurskyddsinspektioner på lantgårdar åren 2000 - 2011
Inspections of animal protection on farms, 2000 - 2011

5.1. Kotieläinten lukumäärä eläinlajeittain vuosina 1995 - 2011

Antal husdjur enligt djurart åren 1995 - 2011

Number of livestock by species, 1995 - 2011

Kotieläin Husdjur Livestock	Lukumäärä - Antal - Number				
	1995	2000	2005	2010	2011
	1 000 kpl - 1 000 st. - thousands				
Nautaeläimet - Nötkreatur - Cattle	1 148	1 057	959	926	914
Siat - Svin - Pigs	1 400	1 296	1 401	1 367	1 335
Lampaat - Får - Sheep	159	100	87	126	129
Vuohet - Getter - Goats	6	9	7	5	5
Siipikarja - Fjäderfån - Poultry	10 358	12 570	10 538	9 587	10 236
Hevoset maatioilla - Hästar på gårdar - Horses on farms	26	26	27	32	32

Nautojen, lampaiden ja vuohien lukumäärä 1.5. - Antal nötkreatur, får och getter 1.5. - Number of cattle, sheep and goats 1.5.

Sikojen, siipikarjan ja hevosten lukumäärä 1.5. vuosina 1995 ja 2000 ja 1.4. vuosina 2005, 2010 ja 2011. - Antal svin, fjäderfå och hästar 1.5 åren 1995 och 2000 och 1.4 åren 2005, 2010 och 2011. - Number of pigs, poultry and horses 1.5. in 1995 and 2000 and 1.4. in 2005, 2010 and 2011.

Lampaiden ja vuohien lukumäärä voidaan pitää vain suuntaa antavina vuosina 2010–2011. – Antalet får och getter kan endast betraktas som riktgivande riktgivande åren 2010–2011. – The number of sheep and goats in 2010–2011 is only indicative.

Lähde: SVT: Tike, Kotieläinten lukumäärä

Källa: FOS: Tike, Antalet husdjur

Source: OSF: Tike, Number of Livestock

5.2. Kotieläinten lukumäärä tilaa kohden vuosina 1995 - 2011

Antal husdjur per lantgård åren 1995 - 2011

Number of livestock per farm, 1995 - 2011

Kotieläin Husdjur Livestock	Eläimiä / tila Djur/ lantgård Livestock/ farm				
	1995	2000	2005	2010	2011
Nautaeläimet - Nötkreatur - Cattle	26	35	45	59	61
Siat - Svin - Pigs	190	296	454	658	696
Lampaat - Får - Sheep	33	46	51	93	91
Vuohet - Getter - Goats	7	12	17	30	29
Siipikarja - Fjäderfån - Poultry	1 318	4 763	5 474	7 352	7 790

Lähde: SVT: Tike, Kotieläinten lukumäärä

Källa: FOS: Tike, Antalet husdjur

Source: OSF: Tike, Number of Livestock

5.3. Eläinsuojelutarkastukset tiloilla vuosina 2003 - 2011
 Djurskyddsinspektioner på lantgårdar åren 2003 - 2011
Inspections of animal protection on farms, 2003 - 2011

Eläinlaji Djurart <i>Animal species</i>	Vuosi År <i>Year</i>	Tarkastusten	Tarkastukset,	Tarkastukset, jotka johtivat
		lukumäärä ¹⁾ Antal inspektioner <i>Number of inspections</i> kpl - st - number	joissa epäkohtia Inspektioner, där man hittade fel <i>Inspections where defects were found</i> %	toimenpiteeseen ²⁾ Inspektioner som ledde till åtgärd <i>Inspections that led to action being taken</i> %
Munivat kanat - Värphöns - <i>Laying hens</i>	2003	52	21	12
	2004	81	31	20
	2005	81	15	11
	2006	110	20	11
	2007	89	17	13
	2008	60	7	6
	2009	51	18	12
	2010	35	26	26
Siat - Svin - <i>Pigs</i>	2003	49	18	8
	2004	82	22	9
	2005	78	26	4
	2006	89	35	22
	2007	92	23	16
	2008	105	15	6
	2009	96	18	7
	2010	153	31	29
Vasikat - Kalvar - <i>Calves</i>	2003	380	33	21
	2004	454	33	15
	2005	476	35	19
	2006	425	28	15
	2007	421	17	8
	2008	387	28	17
	2009	334	19	9
Vasikat ja naudat >6 kk - Kalvar och nöt kreatur >6 månader - <i>Calves and cattle >6 months</i>	2010	372	23	20
	2011	362	27	19
Ankat ja hanhet - Ankor och gäss - <i>Ducks and geese</i>	2008	11	18	9
	2009	7	-	-
	2010	9	11	-
	2011	8	-	-
Lampaat - Får - <i>Sheep</i>	2009	28	29	21
	2010	50	16	14
	2011	32	25	25
Vuohet - Getter - <i>Goats</i>	2009	11	36	36
	2010	14	21	21
	2011	12	-	-

1) Otantaan perustuvat eläinsuojelutarkastukset - Djurskyddsinspektioner utifrån urval - *Animal protection inspections carried out in sampling studies*

2) Eläinsuojelulaki 42 § tai 44§ - Djurskyddslag 42 § eller 44§ - *Law of animal protection, 42 § or 44§*

Lähde: Elintarviketurvallisuusvirasto Evira

Källa: Livsmedelssäkerhetsverket Evira

Source: Finnish Food Safety Authority Evira

5.4. Kuljetusten EU-eläinsuojelutarkastukset vuosina 2000 - 2011

EU-djurskyddsinspektioner av transporter åren 2000 - 2011

EU inspections of animal protection during transports, 2000 - 2011

Vuosi År Year	Tarkastusten lukumäärä Antal inspektioner Number of inspections	Tarkastukset, joissa epäkohtia Inspektioner, där man hittade fel Inspections where defects were found	Tarkastukset, jotka johtivat toimenpiteeseen ¹⁾ Inspektioner som ledde till åtgärd Inspections that led to action being taken
	kpl - st - no	%	%
2000	268	23	5
2001	318	36	11
2002	317	26	8
2003	269	22	9
2004	474	23	9
2005	451	23	10
2006	443	21	8
2007	369	20	8
2008	328	11	6
2009	275	27	13
2010	348	16	9
2011	387	16	10

¹⁾ Eläinkuljetusasetus 23 tai 26 artikla tai eläinkuljetuslaki 37 §
Artikel 23 eller 26 i förordningen om djurtransport eller lagen om djurtransport 37 §
Decree on animal transport, article 23 or 26, or Animal transport Act, 37 §

Lähde: Elintarviketurvallisuusvirasto Evira
Källa: Livsmedelssäkerhetsverket Evira
Source: Finnish Food Safety Authority Evira

5.5. Epäilyyn perustuvat eläinsuojelutarkastukset vuosina 2009 - 2011

Djurskyddsinspektioner som baserar sig på tvivel åren 2009 - 2011

Inspections of animal protection based on doubt, 2009 - 2011

Vuosi År Year	Tarkastusten lukumäärä Antal inspektioner Number of inspections	Tarkastukset, joissa epäkohtia Inspektioner, där man hittade fel Inspections where defects were found	Tarkastukset, jotka johtivat toimenpiteeseen ¹⁾ Inspektioner som ledde till åtgärd Inspections that led to action being taken
	kpl - st - no	%	%
2009	2 576	..	47
2010	3 439	..	45
2011	3 638	..	45

¹⁾ Eläinsuojelulaki 42 § tai 44§ - Djurskyddslag 42 § eller 44§ - *Law of animal protection, 42 § or 44§*

Lähde: Elintarviketurvallisuusvirasto Evira
Källa: Livsmedelssäkerhetsverket Evira
Source: Finnish Food Safety Authority Evira

5.6. Poliisiin tietoon tulleet eläinsuojelurikokset vuosina 2005 - 2011

Antal djurskyddsbrott som kommit till polisens kännedom åren 2005 - 2011

Number of crimes against animal welfare coming to the attention of the police, 2005 - 2011

Rikosnimike ¹⁾ Brottsbenämning ¹⁾ <i>Crime nomenclature ¹⁾</i>	Rikosten lukumäärä - Antal brott - <i>Number of crimes</i>						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Eläinsuojelurikkomus - Djurskyddsförseelse - <i>Violation of animal welfare</i>	187	162	157	186	168	156	168
Lievä eläinsuojelurikos - Lindrigt djurskyddsbrott - <i>Petty crime against animal welfare</i>	24	19	39	39	40	35	48
Eläinsuojelurikos - Djurskyddsbrott - <i>Crime against animal welfare</i>	237	254	252	278	268	360	319
Rikokset yhteensä - Brott totalt - <i>Crimes, total</i>	448	435	448	503	476	551	535

¹⁾ Eläinsuojelulaki 54§1/1-4 ja 54§2/1-3, Rikoslaki 17:15§ ja 17:14§ - Djurskyddslag 54§1/1-4 och 54§2/1-3, Strafflag 17:15§ och 17:14§ -
Animal Welfare Act 54§1/1-4 and 54§2/1-3, Criminal Code 17:15§ and 17:14§

Lähde: SVT: Tilastokeskus, Oikeustilastot
Källa: FOS: Statistikcentralen, Rättsväsende
Source: OSF: Statistics Finland, Justice

5.7. Eläinsuojelurikoksista ja -rikkomuksista ensimmäisessä oikeusasteessa annetut tuomiot vuosina 2005 - 2010

Antal domar för djurskyddsbrott och -förseelse som utdömts i första instans åren 2005 - 2010

Number of sentences for animal welfare crime and violation by courts of first instance, 2005 - 2010

Rikosnimike ¹⁾ Brottsbenämning ¹⁾ <i>Crime nomenclature ¹⁾</i>	Tuomioiden lukumäärä - Antal domar - <i>Number of sentences</i> ²⁾					
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Eläinsuojelurikkomus - Djurskyddsförseelse - <i>Violation of the animal welfare</i>	25	28	22	33	35	28
Lievä eläinsuojelurikos - Lindrigt djurskyddsbrott - <i>Petty crime against animal welfare</i>	12	12	19	10	4	11
Eläinsuojelurikos - Djurskyddsbrott - <i>Crime against animal welfare</i>	84	103	87	89	100	98
Tuomiot yhteensä - Domar totalt - <i>Sentences total</i>	121	143	128	132	139	137

¹⁾ Eläinsuojelulaki 54§1/1-4 ja 54§2/1-3, Rikoslaki 17:15§ ja 17:14§ - Djurskyddslag 54§1/1-4 ja 54§2/1-3, Strafflag 17:15§ ja 17:14§ -
Animal Welfare Act 54§1/1-4 ja 54§2/1-3, Criminal Code 17:15§ ja 17:14§

²⁾ Käräjäoikeudet ja hovioikeus ensimmäisenä oikeusasteena - Tingsrätter och hovrätt som första instans - *District courts and court of appeal acting as courts of first instance*

Lähde: SVT: Tilastokeskus, Syytetyt, tuomitut ja rangaistukset
Källa: FOS: Statistikcentralen, Åtalade, dömda och straff
Source: OSF: Statistics Finland, Prosecutions, sentences and punishments

5.8. Hylättyjen kokoruhojen osuus teurastamoille tuotujen eläinten määristä vuosina 2007 - 2010

Andel kasserade hela kroppar av antalet inkomna djur till slakterierna åren 2007 - 2010

Share of livestock taken to slaughterhouses accounted for by rejected whole carcasses, 2007 - 2010

Eläin Djur Animal	Hylättyjen kokoruhojen osuus - Andel kasserade hela kroppar Share of rejected whole carcasses			
	2007	2008	2009	2010
			%	
Lihasiat - Gödsvin - <i>Fattening pigs</i>	0,44	0,41	0,51	0,54
Emakot - Suggor - <i>Sows</i>	1,83	1,58	1,84	1,92
Naudat - Nötkreatur - <i>Cattle</i>	0,61	0,66	0,71	0,70
Lampaat ja vuohet - Får och getter - <i>Sheep and goats</i>	0,55	0,41	0,62	0,14
Hevoset - Hästar - <i>Horses</i>	1,15	0,58	1,39	0,20
Yhteensä - Totalt - <i>Total</i>	0,49	0,46	0,56	0,58

Lähde: Eläinten hyvinvointikeskus EHK, Eläinten hyvinvointi Suomessa, Kansallinen eläinten hyvinvointiraportti

Källa: Djurens välfärdscentral EHK, Nationell rapport om djurvälfärd (på finska)

Source: The Finnish Centre for Animal Welfare (EHK), National report on animal welfare (in Finnish)

5.9. Elävien eläinten tuonnin määrä vuosina 2006 - 2011

Antal importerade levande djur åren 2006 - 2011

Imports of live animals, 2006 - 2011

Eläin Djur Animal	Tuonti kaikista maista - Import från alla länder - Imports from all countries					
	2006	2007	2008	2009	2010	2011
			kpl - st. - <i>number</i>			
Hevoset - Hästar - <i>Horses</i>	164	137	119	47	28	24
Nautaeläimet - Nötkreatur - <i>Cattle</i>	265	127	-	-	-	-
Siat - Svin - <i>Pigs</i>	140	249	62	80	84	88
Lampaat ja vuohet - Får och getter - <i>Sheep and goats</i>	-	2	22	-	-	-
Siipikarja - Fjäderfä - <i>Poultry</i>	452 821	61 790	76 480	80 043	78 664	124 339

Lähde: SVT: Tullihallitus, Tavaroiden ulkomaankauppa

Källa: FOS: Tullstyrelsen, Utrikeshandel med varor

Source: OSF: National Board of Customs, Foreign trade of goods

Elintarviketeollisuus

Livsmedelsindustri ■ Food industry

Valtaosa kotimaassa tuotetuista maataloustuotteista jalostetaan kotimaan elintarviketeollisuudessa.

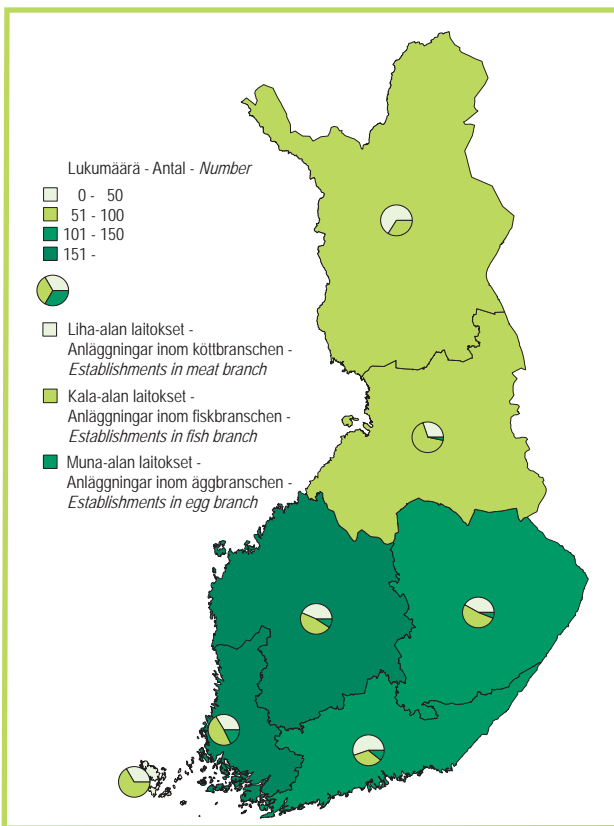
6

Elintarviketeollisuus

Elintarvikkeiden teollisen valmistuksen ja tuonnin lisääntyminen on muuttanut elintarvikeketjun rakennetta. Elintarvikeketjun toiminta perustuu edelleen kotimaisen raaka-aineen tuotantoon ja jalostukseen. Kotimaisen elintarviketuotannon tulevaisuuden kannalta on tärkeää säilyttää kuluttajien luottamus tuotteiden turvallisuuden ja laatuun.

Elintarviketeollisuus jalostaa maataloustuotteet valmiiksi elintarvikkeiksi tai raaka-aineiksi jatkokäsittelyä varten. Teollisten elintarvikkeiden tarve on lisääntynyt, kun ihmiset ovat siirtyneet maataloudesta kaupunkitalouteen. Elintarvikkeiden kuljetusmatkat ovat pidentyneet, mikä luo haasteita elintarviketeollisuudelle valmistaa säilyviä ja turvallisia elintarvikkeita. Ruoan alkuperä kiinnostaa kuluttajia ja ruoan alkuperän jäljitettävyyden onkin tullut tärkeäksi osaksi elintarviketuotantoa.

6.1. Hyväksytyt elintarvikelaitokset vuonna 2011
Godkända anläggningar inom livsmedelbranschen år 2011
Number of establishments in food industry, 2011

Elintarviketeollisuuden toimipaikat

Elintarviketeollisuus on Suomen neljänneksi suurin teollisuudenala. Elintarvikkeita on valmistettu viime vuosina Tilastokeskuksen yritysrekisterin mukaan yhteensä 1 800 toimipaikassa eri puolilla Suomea (taulu 6.1 ja kartta 1.4). Yritysrekisterissä toimipaikat on jaoteltu toimialaluokituksen mukaan. Suurimman toimialan muodostaa leipomotuotteiden yms. valmistus (kuvio 6.1). Lähes puolet (42 %) toimipaikoista kuuluu tähän toimialaan.

Teurastusta sekä lihaa ja lihatuotteita jalostavia toimipaikkoja oli noin kymmenesosa elintarviketeollisuuden kaikista toimipaikoista vuonna 2010. Näistä pääosassa jalostettiin lihaa. Kalaa ja kalatuotteita jalostavia toimipaikkoja oli hieman vajaa kymmenesosa ja hedelmiä, marjoja ja vihanneksia jalostavia toimipaikkoja myös vajaa kymmenesosa kaikista toimipaikoista.

Hyväksytyt elintarvikelaitokset

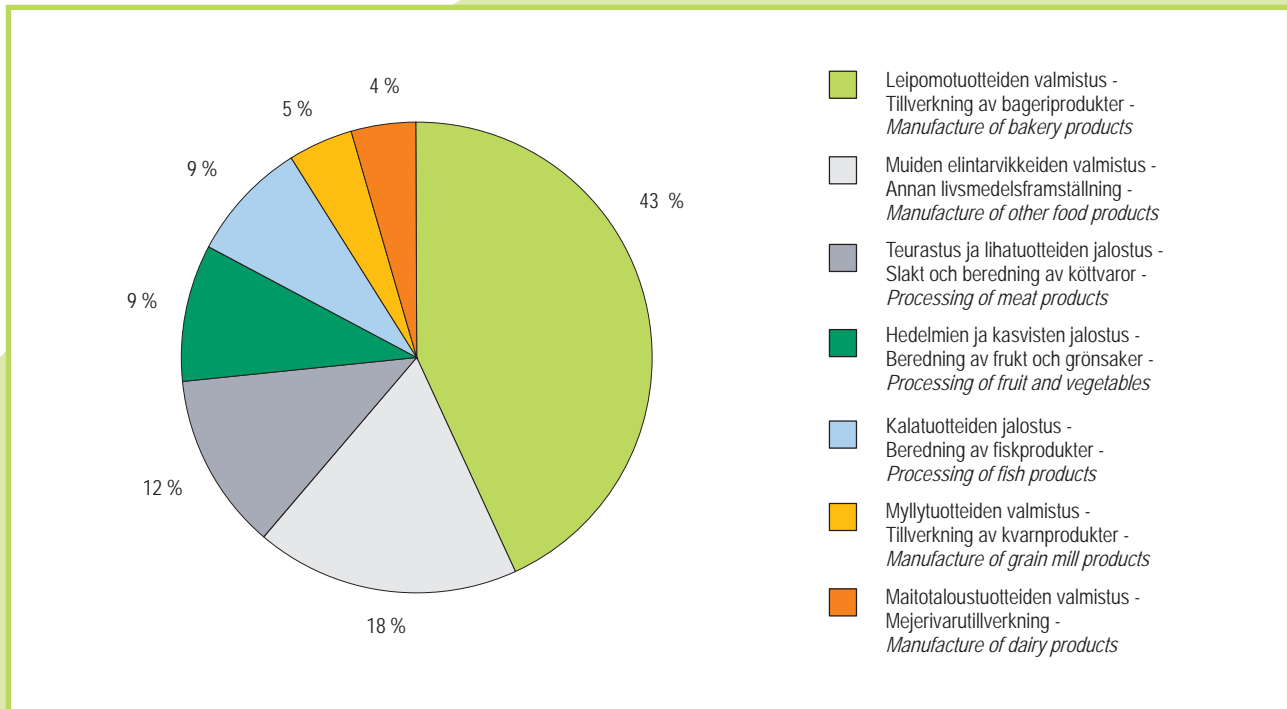
Elintarviketurvallisuusvirasto Evira ylläpitää rekisteriä hyväksytyistä laitoksista, joissa käsitellään eläimistä saatavia elintarvikkeita ennen niiden vähittäismyyntiä (taulu 6.2 ja kartta 6.1). Elintarvikelaitoksia koskevat vaatimukset säädetään laissa ja laitos on hyväksyttävä ennen toiminnan aloittamista.

Laissa puhutaan elintarvikehuoneistoista, jolla tarkoitetaan mitä tahansa rakennusta tai huoneistoa, niiden osaa tai muuta ulko- tai sisätilaa, jossa myytäväksi tai muuten luovutettavaksi tarkoitettuja elintarvikkeita valmistetaan, säilytetään, kuljetetaan, pidetään kaupan, tarjoillaan tai muutoin käsitellään. Eläimistä saatavia elintarvikkeita ennen vähittäismyyntiä käsitteleviä elintarvikehuoneistoja kutsutaan laitoksiksi.

Hyväksytyttä liha-alan laitoksia oli vuonna 2011 yhteensä 368, kala-alan laitoksia 378, maitoalan laitoksia 94 ja muna-alan laitoksia 80 kappaletta (taulu 6.2). Lisäksi eläinperäisten elintarvikkeiden varastolaitoksia oli 132 kappaletta.

Elintarviketuotanto

Meijeriteollisuus jalostaa maataloilta tuodun raakamaidon erillaisiksi tuotteiksi. Meijerien vastaanottama maitomäärä oli 2,2 mil-

6.1. Elintarviketeollisuuden toimipaikat vuonna 2010

Arbetsställen inom livsmedelsindustrin år 2010
Establishments in food industry, 2010

jardia litraa vuonna 2011 (taulu 2.9). Rasvapitoisuudeltaan erilaisia maitoja valmistettiin 705 miljoonaa litraa, erilaisia jogurtteja 123 miljoonaa kiloa, juustoja 100 miljoonaa kiloa sekä pienempiä määriä lukuisia erilaisia maitotuotteita (taulu 6.6).

Viljan käyttö teollisuudessa on pysynyt samalla tasolla viime vuodet. Viljaa käytetään elintarvike- ja rehuteollisuudessa sekä jonkin verran muiden teollisten tuotteiden valmistuksessa. Myös viljaa käyttävien yritysten lukumäärä on pysynyt samansuuruisena 2000-luvulla.

Viljaa käytettiin elintarviketeollisuudessa vuonna 2011 yhteensä 429 miljoonaa kiloa (taulu 6.3). Suurimman osan tästä kuluttavat myllyt. Perinteisiä leipäviljoja, vehnää ja ruista, käytetään eniten. Vehnän osuus viljojen elintarvikekäytöstä oli 62 % ja rukiin 22 %. Rehuteollisuudessa viljaa kului yhteensä 592 miljoonaa kiloa (taulu 6.4). Tästä ohran osuus oli suurin, 45 %.

Teurastetuista kotieläimistä saatiin vuonna 2011 lähes 400 miljoonaa kiloa lihaa (taulu 2.5). Tästä puolet on sianlihaa. Lihaa jalostavassa teollisuudessa liha paloitellaan, jauhetaan tai muuten prosessoidaan sekä pakataan tarpeen mukaan niin, että liha on valmista esimerkiksi kauppohen itsepalvelutiskeihin tai suurkeittiöiden raaka-aineeksi.

Kalaa jalostava teollisuus käytti vuonna 2009 kotimaista ja tuontikalaa yhteensä lähes 75 miljoonaa kiloa (taulu 6.5). Tästä kotimaisen kalan osuus oli kolme neljäsosaa. Kotimaista silakkaa jalostettiin eniten; sen määrä on lähes puolet kalanjalostuksen käytetystä kalamäärästä. Seuraavaksi eniten jalostettiin kotimaista kirjolohta ja ulkomaista lohta.

Vihanneksia jalostava teollisuus käsittelee entistä enemmän raakoja kasviksia ja tekee niistä muun muassa raakasalaatteja. Hyvä hygienia tarvitaan raaka-salaattien, kuten muidenkin helposti pilaantuvien elintarvikkeiden, käsittelyssä. Pakastevihannekset ovat myös jokapäiväisiä raaka-aineita ruuanvalmistuksessa sekä kotitettä suurtalouskeittiöissä.

Elintarviketeollisuuden tuotannon määrästä ei ole saatavissa kattavaa tilastotietoa kilomäärissä. Tuotannon määrää kuvataan yleisesti sen rahallisella arvolla. Tuotannon bruttoarvo oli vuonna 2010 10,2 miljardia euroa.

Elintarviketuotannon määriä voidaan arvioida elintarviketeollisuuden myyntimääristä (taulu 6.7), joista Elintarviketeollisuusliitto ry kokoaa tilastoa. Elintarviketeollisuus myi kotimaassa lihaa vuonna 2010 noin 384 miljoonaa kiloa (määrä sisältää myös maahantuodun lihan). Tästä puolet oli sianlihaa. Nestemäisiä maitovalmisteita myytiin 994 miljoonaa litraa ja juustoja 115 miljoonaa kiloa. Myllytuotteiden myyntimäärä oli 415 miljoonaa kiloa.

Elintarvikkeiden tuonti

Erilaisia teollisia elintarvikkeita tuotiin Suomeen vuonna 2011 yhteensä lähes kaksi miljoonaa kiloa (taulu 6.8). Määrä on lähes kaksinkertaistunut kymmenen vuoden aikana. Vuonna 2011 tuotiin aikaisempia vuosia enemmän mm. hedelmäsäilykkeitä, kasvissäilykkeitä, marjapakasteita, perunapakasteita, leipiä, lihavalmisteita, jogurtteja ja juustoja. ■

6.1. Elintarviketeollisuuden toimipaikkojen lukumäärä toimialoittain vuosina 2007 - 2011

Antal arbetsställen inom livsmedelsindustrin enligt bransch åren 2007 - 2011

Number of establishments in food industry by branch, 2007 - 2011

Toimipaikkatyyppi ¹⁾ Arbetsställets typ Type of establishment	Lukumäärä					Jakauma
	Antal					Fördelning
	Number					Distribution
	2007	2008	2009	2010	2011	2011
Teurastus, lihan säilyvyyskäsittely ja lihatuotteiden valmistus Beredning och hållbarhetsbehandling av kött och köttvaror <i>Processing and preserving of meat and production of meat products</i>	247	225	219	217	222	12 %
Kalan, äyriäisten ja nilviäisten jalostus ja säilöntä Beredning och hållbarhetsbehandling av fisk samt skal- och blötdjur <i>Processing and preserving of fish, crustaceans and molluscs</i>	160	156	148	149	149	8 %
Hedelmien ja kasvien jalostus ja säilöntä Beredning och hållbarhetsbehandling av frukt, bär och grönsaker <i>Processing and preserving of fruit and vegetables</i>	187	173	169	166	156	9 %
Kasvi- ja eläinöljyjen ja -rasvojen valmistus Framställning av vegetabiliska och animaliska oljor och fetter <i>Manufacture of vegetable and animal oils and fats</i>	21	22	25	22	23	1 %
Maitotaloustuotteiden valmistus Mejerivaru- och glasstillverkning <i>Manufacture of dairy products</i>	73	70	69	71	73	4 %
Mylly- ja tärkkelystuotteiden valmistus Tillverkning av kvarnprodukter och stärkelse <i>Manufacture of grain mill products, starches and starch products</i>	80	75	76	77	77	4 %
Leipomotuotteiden, makaronien yms. valmistus Tillverkning av bageri- och mjölprodukter <i>Manufacture of bakery and farinaceous products</i>	837	823	800	780	785	44 %
Muiden elintarvikkeiden valmistus Annan livsmedelsframställning <i>Manufacture of other food products</i>	208	212	218	219	225	13 %
Eläinten ruokien valmistus Framställning av beredda djurfoder <i>Manufacture of prepared animal feeds</i>	84	85	78	77	77	4 %
Elintarvikkeiden valmistus yhteensä Livsmedelsframställning totalt <i>Manufacture of food products, total</i>	1 897	1 841	1 802	1 778	1 787	100 %
Juomien valmistus Framställning av drycker <i>Manufacture of beverages</i>	89	96	92	91	87	
Elintarvikkeiden ja juomien valmistus yhteensä Framställning av livsmedel och drycker totalt <i>Manufacture of food products and beverages, total</i>	1 986	1 937	1 894	1 869	1 874	

1) Toimialaluokituksen TOL 2008 mukaan - Enligt näringsgrensindelningen TOL 2008 - By standard industrial classification TOL 2008

Lähde: SVT: Tilastokeskus, Yritysrekisterin vuosittain

Källa: FOS: Statistikcentralen, Årsstatistik över företag i företagsregistret

Source: OSF: Statistics Finland, Finnish enterprises

6.2. Hyväksytyjen elintarvikelaitosten lukumäärä vuonna 2011

Antal godkända anläggningar inom livsmedelbranchen år 2011
Number of approved establishments handling foodstuffs, 2011

Laitostyyppi Anläggningens typ <i>Type of establishment</i>	Lukumäärä Antal <i>Number</i>	Jakauma Fördelning <i>Distribution</i>
Liha-alan laitokset - Anläggningar inom köttbranchen - <i>Establishments handling meat products</i>	368	35 %
Kala-alan laitokset - Anläggningar inom fiskbranchen - <i>Establishments handling fish products</i>	378	36 %
Maitoalan laitokset - Anläggningar inom mjölkbranchen - <i>Establishments handling milk products</i>	94 ¹⁾	9 %
Muna-alan laitokset - Anläggningar inom äggbranchen - <i>Establishments handling egg products</i>	80	8 %
Eläinperäisten elintarvikkeiden varastolaitokset - Anläggningar inom lagringsbranchen av animaliska livsmedel - <i>Warehouses of foodstuffs of animal origin</i>	132	13 %

1) Vuoden 2010 tieto - Avser 2010 - *Figure refers to 2010*

Lähde: Elintarviketurvallisuusvirasto Evira

Källa: Livsmedelssäkerhetsverket Evira

Source: Finnish Food Safety Authority Evira

6.3. Viljan elintarvikekäyttö teollisuudessa vuosina 2002 - 2011

Användning av spannmål för livsmedel inom industrin åren 2002 - 2011
Cereals used for food by industry, 2002 - 2011

Viljalaji Sädesslag <i>Cereal</i>	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	<i>milj.kg - million kg ¹⁾</i>									
Vehnä - Vete - <i>Wheat</i>	308	303	311	289	284	290	288	275	255	264
Ruis - Råg - <i>Rye</i>	86	87	93	93	98	101	99	91	95	95
Ohra - Korn - <i>Barley</i>	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Kaura - Havre - <i>Oats</i>	37	40	40	45	47	50	56	51	58	63
Yhteensä - Totalt - <i>Total</i>	437	436	449	432	436	447	450	423	415	429

1) Vuosina 2002 - 2008 määrät ovat myllyjen elintarvikejauhatusmääriä - Under åren 2002 - 2008 antalen är mängden som kvarnar av malt spannmål till livsmedel -
Amounts of years 2002 - 2008 are amounts of grain milled for food

Lähde: SVT: Tike, Teollisuuden ja kaupan viljan osto-, käyttö- ja varastotilastot

Källa: FOS: Tike, Statistik över industrins och handelns inköp, användning och lagring av spannmål

Source: OSF: Tike, Statistics on cereals purchased, used and stockpiled by industry and trade

6.4. Viljan rehukäyttö teollisuudessa vuosina 2002 - 2011

Användning av spannmål för foder inom industrin åren 2002 - 2011

Cereals used for feed by industry, 2002 - 2011

Viljalaji Sädesslag <i>Cereal</i>	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	milj.kg - million kg									
Vehnä - Vete - <i>Wheat</i>	127	146	169	223	227	206	176	193	190	187
Ohra - Korn - <i>Barley</i>	438	419	275	233	263	285	248	232	238	267
Kaura - Havre - <i>Oats</i>	91	124	167	178	105	106	165	140	162	137
Yhteensä - Totalt - <i>Total</i>	656	688	611	635	595	596	590	565	590	592

Lähde: SVT: Tike, Teollisuuden ja kaupan viljan osto-, käyttö- ja varastotilastot

Källa: FOS: Tike, Statistik över industrins och handelns inköp, användning och lagring av spannmål

Source: OSF: Tike, Statistics on cereals purchased, used and stockpiled by industry and trade

6.5. Kalanjalostukseen käytetty kotimainen ja tuontikala vuosina 2005 - 2011

Inhemsk och importerad fisk inom fiskförädling åren 2005 - 2011

Domestic and imported fish used in fish processing, 2005 - 2011

Laji Art <i>Species</i>	Kalan määrä raaka-ainepainona ¹⁾ Fiskråvarans vikt ¹⁾ <i>Amount of fish (raw material weight) ¹⁾</i>				Kotimaisen kalan osuus Andel inhemsk fisk <i>Share accounted for by domestic fish</i>			
	2005	2007	2009	2011	2005	2007	2009	2011
	1 000 kg				%			
Silakka - Strömming - <i>Baltic herring</i>	23 771	30 133	36 528	23 107	99 %	98 %	100 %	100 %
Kirjolohi - Regnbåge - <i>Rainbow trout</i>	17 046	20 064	14 579	14 039	98 %	98 %	98 %	100 %
Lohi - Lax - <i>Salmon</i>	15 188	13 998	13 733	16 414	1 %	2 %	2 %	0 %
Silli - Sill - <i>Herring</i>	2 932	4 962	4 178	5 587	0 %	0 %	0 %	0 %
Siika - Sik - <i>Whitefish</i>	2 845	2 245	2 665	2 076	53 %	67 %	74 %	45 %
Ahven - Abborre - <i>Perch</i>	562	415	689	673	100 %	100 %	100 %	100 %
Muikku - Siklöja - <i>Vendace</i>	520	910	826	728	100 %	100 %	100 %	100 %
Hauki - Gädda - <i>Pike</i>	348	297	339	259	100 %	98 %	100 %	100 %
Kuha - Gös - <i>Pikeperch</i>	361	342	506	680	100 %	96 %	100 %	100 %
Muut - Övriga - <i>Others</i>	1 595	863	773	1 429	26 %	17 %	21 %	50 %
Yhteensä - Totalt - <i>Total</i>	65 168	74 229	74 817	64 993	68 %	72 %	74 %	63 %

¹⁾ Kotimainen ja ulkomainen kala yhteensä - Inhemsk och importerad fisk totalt - *Domestic and foreign fish, total*

Lähde: SVT: Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos, Kalanjalostustuotanto

Källa: FOS: Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet, Fiskförädlingsproduktion

Source: OSF: Finnish Game and Fisheries Research Institute, Fish processing

6.6. Maitotuotteiden valmistus vuosina 2007 - 2011

Tillverkning av mjölkprodukter åren 2007 - 2011

Production of milk products, 2007 - 2011

Tuote Produkt Product	2007	2008	2009	2010	2011
	milj. l - million l				
Maidot – Mjöl – Milk	713	716	712	709	705
Piimät – Surmjöl – Buttermilk	69	67	65	64	62
Kermat – Grädde – Cream	32	33	34	35	39
Maito- ja herapohjaiset juomat – Mjöl- och vasslebaserade drycker - Milk- and whey-based drinks	5	5	4	4	3
Tuote Produkt Product	2007	2008	2009	2010	2011
	milj. kg - million kg				
Ranskankerma – Creme Fraiche – Creme Fraiche	2	2	2	2	2
Smetana – Smetana – Smetana	2	3	3	4	5
Kermaviili – Gräddfil – Curd cream	8	8	8	8	9
Viliit – Fil – Vili (curd milk)	21	20	19	20	20
Jogurtit – Yoghurt – Yoghurt	114	115	117	117	123
Vanukkaat – Puddingar – Puddings	5	5	4	4	4
Muut tuoretuotteet – Övriga färskvaror – Other fresh products	4	4	4	4	4
Voi – Smör – Butter ¹⁾	48	47	48	46	42
Rasvaseokset – Fettblandningar – Fat blends	15	15	15	15	17
Juustot – Ost – Cheese	94	100	97	101	100
Sulatejuusto – Smältost – Processed cheese	19	19	18	20	20
Rahka – Kvarg – Quark	8	7	7	8	11
Rasvainen maitojauhe – Helmjölkspulver – Whole milk powder	3	3	3	4	4
Rasvaton maitojauhe – Skummjölkspulver – Skim milk powder	15	8	17	17	15
Herajauhe – Vasslepulver – Whey powder	35	38	38	40	40

¹⁾ Tilastointia muutettu vuonna 2010. - Ändringar i statistikföringen år 2010. - Changes made in the method in 2010

Lähde: SVT: Tike, Maito- ja maitotuotetilasto

Källa: FOS: Tike, Statistik om mjölk och mjölkprodukter

Source: OSF: Tike, Milk and milk product statistics

6.7. Elintarviketeollisuuden kotimaan myyntimääriä vuosina 2005 - 2010

Några siffror för livsmedelsindustrins inhemska försäljning åren 2005 - 2010

Figures on domestic sales by the food industry, 2005 - 2010

Elintarvike Livsmedel Foodstuff	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Liha - Kött - Meat, milj. kg - million kg ¹⁾						
Naudanliha - Nötkött - Beef	98	97	99	97	95	100
Sianliha - Svinkött - Pork	176	181	185	187	184	187
Siipikarjanliha - Fjäderfäkött - Poultry	84	83	93	93	93	97
Meijerivalmisteet - Mejeriprodukter - Dairy products ¹⁾						
Nestemäiset maitovalmisteet - Flytande mjölkprodukter - Liquid milk products, milj. l - million l ²⁾	949	954	962	1 000	993	994
Juusto - Ost - Cheese, milj. kg - million kg	98	101	105	106	111	115
Maitojauhe - Mjölkpulver - Milk powder, milj. kg - million kg	6	6	6	6	6	6
Jäätelö - Glass - Ice cream, milj. l - million l ³⁾	74	72	72	67	69	74
Myllytuotteet - Kvarnprodukter - Milling products, milj. kg - million kg ⁴⁾	432	436	447	445	423	415
Pakasteet - Djupfrysta produkter - Frozen products, milj. kg - million kg ³⁾						
Vihannespakasteet - Djupfrysta grönsaksprodukter - Frozen vegetable products	26	21	22	24	21	22
Ruokapakasteet - Djupfrysta matprodukter - Frozen food products	22	23	25	25	23	24
Perunapakasteet - Djupfrysta potatisprodukter - Frozen potato products	22	23	25	26	27	25
Lihapakasteet - Djupfrysta köttprodukter - Frozen meat products	6	6	7	8	7	9
Siipikarjapakasteet - Djupfrysta fjäderfäprodukter - Frozen poultry products	2	1	1	1	1	1
Leivonnaispakasteet - Djupfrysta bageriprodukter - Frozen bakery products	44	43	43	47	45	47
Kalapakasteet - Djupfrysta fiskprodukter - Frozen fish products	8	7	8	8	6	6

1) Kulutus (sis. tuonnin) - Konsumtion (inkl. import) - Consumption (incl. imports)

2) Vuodet 2008 ja 2009, milj. kg - Åren 2008 och 2009, milj. kg - Years 2008 and 2009, million kg

3) Sis. tuonnin - Inkl. import - Incl. imports

4) Viljan elintarvikējauhatus (sis. tuonnin ja viennin) viljaksi laskettuna - Malning av spannmål till livsmedel (inkl. import och export) omräknat i spannmål - Grain milled in Finland (incl. import and exports), calculated as grain

Lähde: Elintarviketeollisuusliitto ry

Källa: Livsmedelsindustriförbundet rf

Source: Finnish Food and Drink Industries' Federation

6.8. Eräiden teollisten elintarvikkeiden tuonti vuosina 2007 - 2011

Import av några industriella livsmedelprodukter åren 2007 - 2011

Imports of certain industrial food products 2007 - 2011

Tuote Produkt Product	Tuonti kaikista maista yhteensä				
	Import från alla länder totalt				
	<i>Imports from all countries total</i>				
	2007	2008	2009	2010	2011
	milj. kg - million kg				
Elintarviketeollisuuden tuotteet yhteensä	1 674	1 830	1 968	2 017	1 969
<i>Livsmedelsindustrins produkter totalt</i>					
<i>Food industry products, total</i>					
Hedelmäsäilykkeet - Fruktkonserver - <i>Fruit preserves</i>	37	38	35	36	40
Hillot ja marmeladit - Sylter och marmelader - <i>Jams and marmalades</i>	3	4	5	5	6
Marjapakasteet - Djupfrysta bärprodukter - <i>Frozen berries</i>	13	13	15	11	16
Perunapakasteet - Djupfrysta potatisprodukter - <i>Frozen potato products</i>	22	24	25	25	27
Vihannespakasteet - Djupfrysta grönsaksprodukter - <i>Frozen vegetable products</i>	27	26	29	29	29
Kasvissäilykkeet - Grönsakskonserver - <i>Canned vegetables</i>	33	37	39	36	41
Tomaattikastike - Tomatsåser - <i>Tomato sauces</i>	12	14	14	16	16
Keksit ja vohvelit - Kex och våfflor - <i>Biscuits and wafers</i>	16	16	16	15	16
Makaroni - Makaroni - <i>Macaroni</i>	16	17	18	17	18
Ruokaleipä - Bröd - <i>Bread</i>	13	14	15	17	20
Kalapakasteet - Djupfrysta fiskprodukter - <i>Frozen fish products</i>	7	8	6	7	7
Kalasäilykkeet - Fiskkonserver - <i>Canned fish</i>	25	26	25	27	26
Naudanliha - Nötkött - <i>Beef</i>	9	11	10	11	11
Sianliha - Svinkött - <i>Pork</i>	13	13	13	16	17
Siipikarjanliha - Fjäderfäkött - <i>Poultry</i>	4	5	5	5	5
Makkara - Korvar - <i>Sausages</i>	2	2	3	4	3
Muut lihavalmisteet - Övriga köttprodukter - <i>Other meat products</i>	13	14	15	17	17
Jogurtti - Yoghurt - <i>Yoghurt</i>	23	27	29	37	37
Juusto - Ost - <i>Cheese</i>	35	37	45	45	53
Jäätelö - Glass - <i>Ice cream</i>	14	13	13	17	14

Lähde: Elintarviketeollisuusliitto ry

Källa: Livsmedelsindustriförbundet rf

Source: Finnish Food and Drink Industries' Federation

Elintarvikkeiden jakelu ja kulutus

Distribution och konsumtion av livsmedel ■
Foodstuff distribution and consumption

*Eheä ja toimiva elintarvikeketju takaa
kuluttajille turvalliset elintarvikkeet.*

7

Elintarvikkeiden jakelu ja kulutus

Elintarvikkeet kuljetetaan useiden erilaisten jakelukanavien kautta kauppaan ja kuluttajille. Kuluttajien ostopäätöksiin vaikuttavat hinnan lisäksi yhä enemmän myös tuotteiden laatu, maku, terveellisyys, ympäristöystävällisyys sekä ennen kaikkea mielikuva tuotteen turvallisuudesta. Tämä asettaa vaatimuksia koko elintarvikkeketjulle.

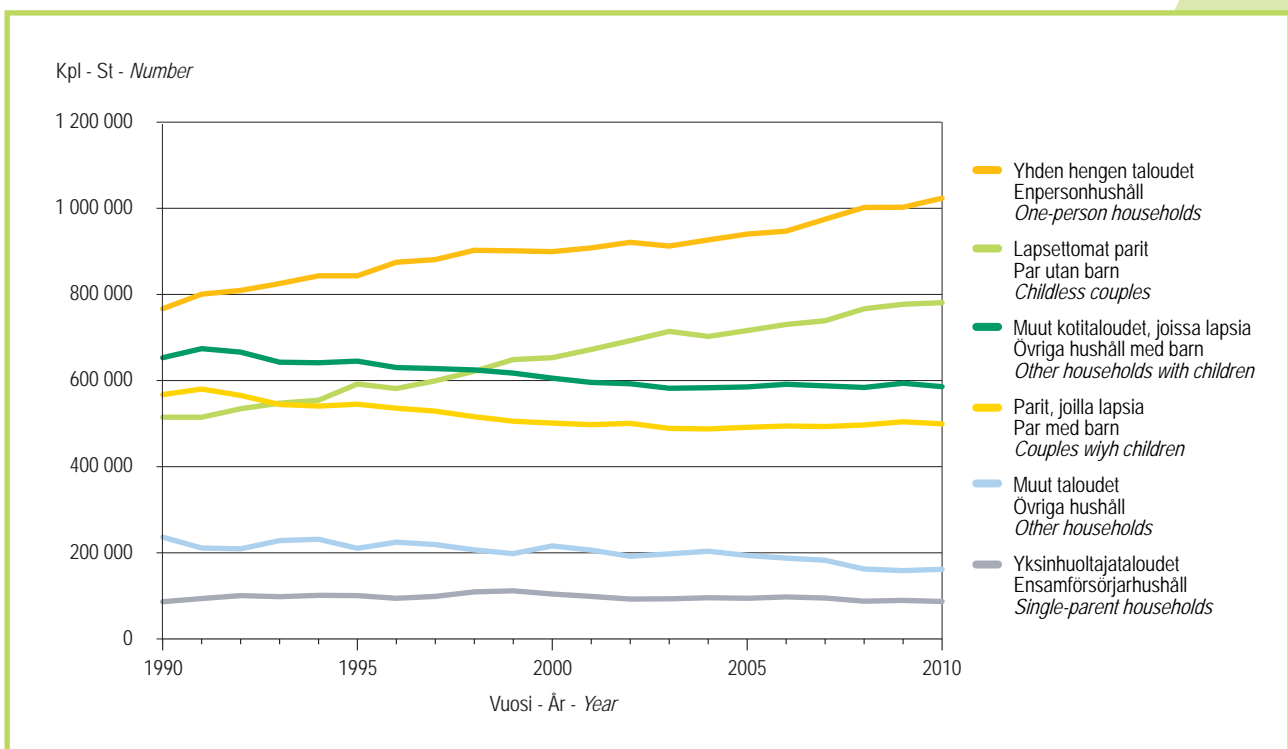
Kuljetukset

Elintarvikkeita voi kuljettaa Suomessa elintarvikelain nojalla hyväksytyissä kuljetusvälineissä. Kuljetuksissa tulee noudattaa kunnan elintarvikevalvontaviranomaisen hyväksymää omavalvontasuunnitelmaa. Kuljetuskalusto ja -yritykset ovat pitkälle erikoistuneita (esim. kylmäkuljetukset, pakkaskuljetukset). Kylmäsäilytystä vaativien, helposti pilaantuvien elintarvikkeiden kylmäketju ei saa katketa pitkänkään kuljetuksen aikana. Kuumina kuljettavien, helposti pilaantuvien elintarvikkeiden jäähtyminen kuljetuksen aikana ei myöskään saa vaarantaa niiden hygieenistä laatua.

Kaupat

Kaupat tarjoavat asiakkaille heidän toivomansa tuotteet. Niiden tehtävänä on huolehtia myös osaltaan elintarvikkeiden turvallisuudesta ja elintarviketurvallisuusketjun eheydestä. Elintarvikkeita myyvät kaupat ovat lainsäädännön mukaan elintarvikehuoneistoja ja kuuluvat elintarviketurvallisuusvalvonnan piiriin.

Elintarvikkeiden tukkukauppaa harjoitettiin vuonna 2010 yhteensä yli tuhannessa toimipaikassa. Neljäsosassa paikoista harjoitettiin yleistukkukauppaa ja lopussa pääosin erikoistunutta tukkukauppaa (taulu 7.1).

7.1. Kotitalouksien lukumäärä henkilöluvun mukaan vuosina 1990 - 2010

Antal hushåll enligt antal av personer åren 1990 - 2010
Number of households by number of persons, 1990 - 2010

Elintarvikkeiden vähittäiskauppaa harjoitettiin yhteensä noin 6 000 toimipaikassa. Valintamyymälät, jotka ovat kooltaan 100 – 400 m², muodostavat suurimman osan vähittäiskaupan toimipaikoista (taulu 7.2), ja erikoismyymälöiden kauppa viidesosan. Tämän lisäksi elintarvikkeita myydään kuluttajille toreilla ja kojuissa, jotka myös luetaan mukaan toimipaikkojen kokonaismäärään.

Ruokailupaikat

Ravitsemistoimintaa harjoittavat muun muassa ravintolat, kahvilat, ruokakioskit, koulu- ja työpaikkaruokalat. Joukkoruokailu on nykyään keskeinen osa suomalaista ruokakulttuuria. Kaikki ravitsemistoimintaa harjoittavat yritykset kuuluvat elintarvikevalvonnan piiriin. Ensisijaisesti toimijoiden tulee tuottaa laadukasta ja turvallista ruokaa omavalvonnan mukaisesti.

Ravitsemistoimintaa harjoitettiin vuonna 2010 yhteensä yli 12 000 toimipaikassa (taulu 7.3). Näistä 33 % oli ravintoloita ja 31 % kahvila-ravintoloita. Muita toimipaikkoja olivat ruokakioskit, pitopalvelu, henkilöstö- ja laitusruokalat, olut- ja drinkkibaarit sekä kahvilat ja kahvibaarit. Suurkeittiöt tekevät vuosittain lähes 900 miljoonaa annosta.

Kuluttajat

Suomen väestö muodostaa elintarvikeketjun loppupään eli kuluttajat (taulu 7.4). Vuoden 2011 lopussa Suomen väkiluku oli 5,4 miljoonaa. Väestö on keskittynyt suuriin kaupunkeihin ja niiden ympärille, joten ruoan matka maatilalta kuluttajalle on pitkä.

Kotitalouksia oli 2,5 miljoonaa vuonna 2010 (taulu 7.5). Määrä on kasvanut hiljalleen vuosittain pienten kotitalouksien lisääntyessä (kuvio 7.1). Kotitalouksista yhden hengen talouksia oli 40 %.

Elintarvikkeiden kulutus

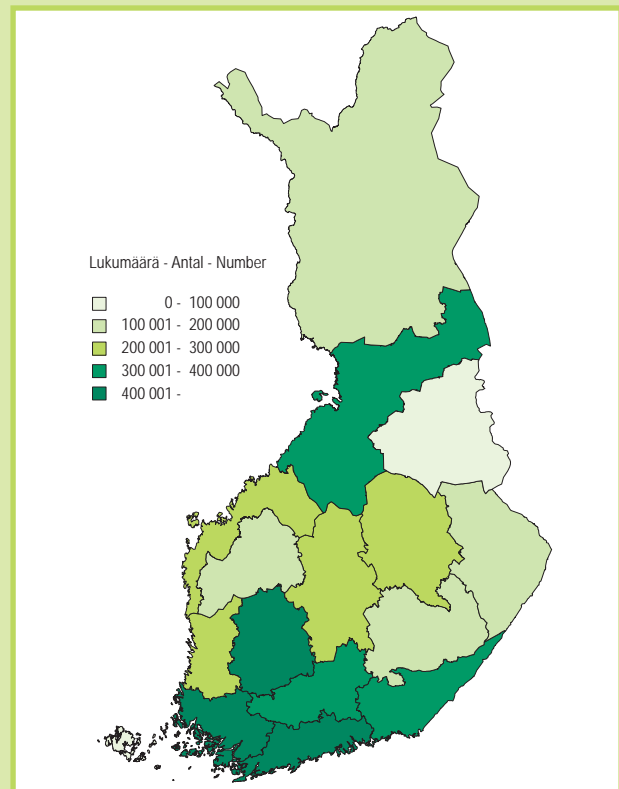
Leipäviljaa käytettiin kotimaisiin elintarvikkeisiin yhteensä 441 miljoonaa kiloa vuonna 2010 (taulu 7.7). Kulutus oli henkilöä kohden 69 kiloa vuodessa (taulu 7.8).

Tuoreita vihanneksia kului yhteensä 301 miljoonaa kiloa ja tuoreita hedelmiä 252 miljoonaa kiloa. Keskiverto suomalainen söi siis vuoden aikana 56 kiloa vihanneksia ja 47 kiloa tuoreita hedelmiä.

Lihaa (nauta, sika ja siipikarja) kulutettiin kaikkiaan 384 miljoonaa kiloa ja määrästä puolet oli sianlihaa eli 187 miljoonaa kiloa. Naudanlihan kokonaiskulutus oli 100 miljoonaa kiloa ja siipikarjanlihan 97 miljoonaa kiloa. Keskivertosuomalainen söi vuodessa 19 kiloa naudanlihaa, 35 kg sianlihaa ja 18 kiloa siipikarjanlihaa.

Maitoa käytettiin 726 miljoonaa kiloa ja maitotuotteita 336 miljoonaa kiloa. Suomalainen kulutti keskimäärin 135 kiloa maitoa vuodessa. Juustoa syötiin keskimäärin 19 kiloa henkilöä kohden.

Kananmunia kulutettiin 52 miljoonaa kiloa, eli 10 kiloa henkilöä kohden.

7.1. Suomen väestö vuonna 2011

Befolkning i Finland år 2011

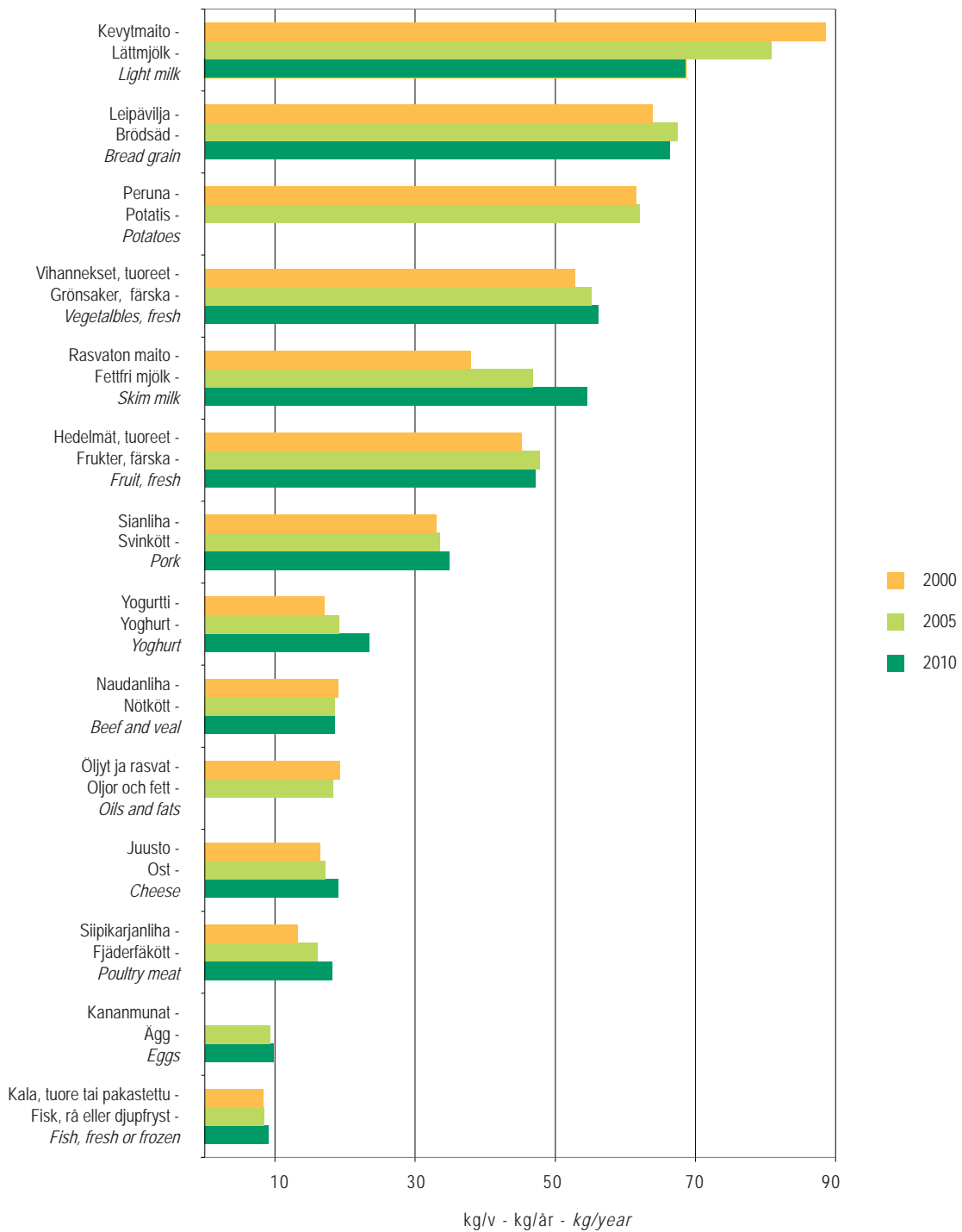
Population of Finland, 2011

Ruokamyrkytykset

Ihmisiä sairastuu ruokamyrkytyksiin valvonnasta huolimatta (taulu 7.6). Yksittäisten sairastumisten määristä ei ole tarkkaa tietoa, sillä suurin osa sairastuneista ei hakeudu lääkäriin. Ruokamyrkytys-epidemoista on sen sijaan kerätty järjestelmällisesti tietoja jo vuodesta 1975 lähtien.

Suurin osa ruokamyrkytys-epidemoista (87 %) aiheutuu saastuneista elintarvikkeista ja loput vedestä. Epidemoissa sairastuneiden määrät saattavat vaihdella paljonkin (taulu 7.6), tuhannesta jopa kymmeneen tuhanteen.

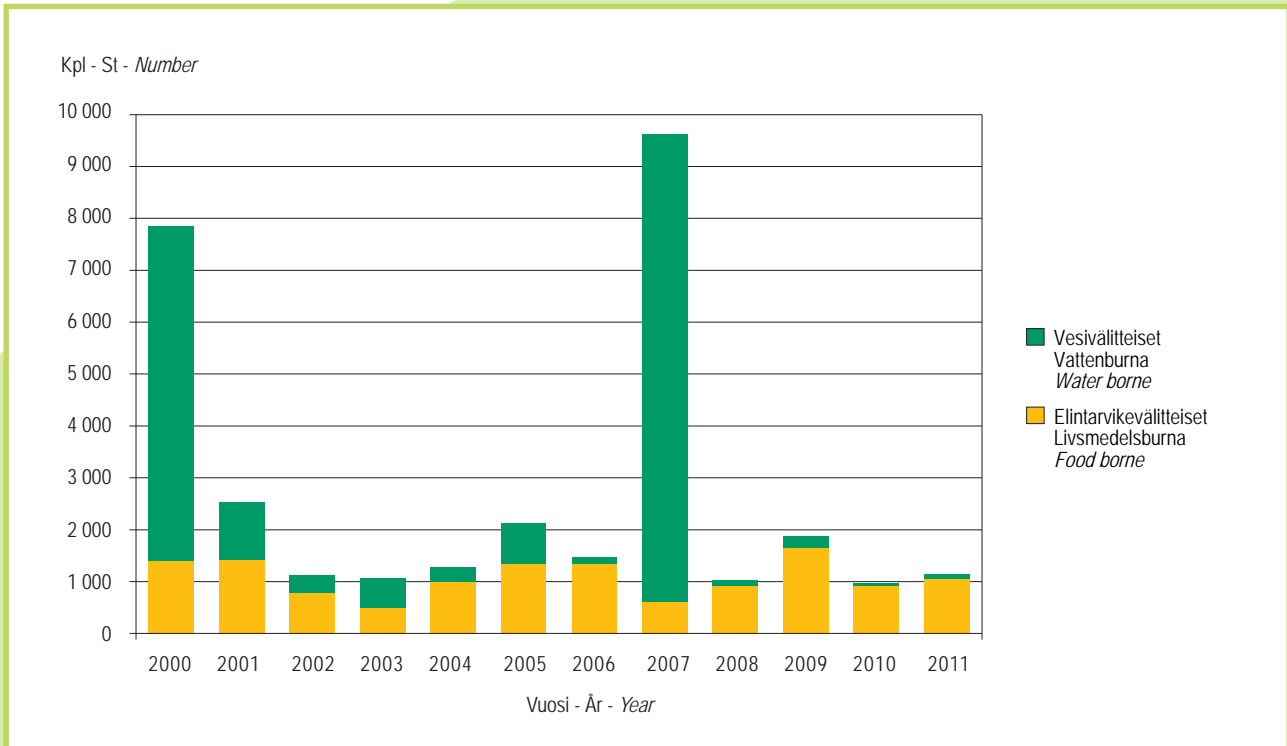
Kasvikset ja kasvistuotteet oli vuosina 2001-2009 yleisimmin raportoitu elintarvikeryhmä niissä epidemoissa, joissa välittäjäelintarvike pystyttiin osoittamaan. Käsittelyvirheen mukaan jaoteltuna vuonna 2009 raportoidut elintarvikevälitteiset ruokamyrkytys-epidemioiden johtuivat pääasiassa saastuneesta raaka-aineesta (26 epidemiaa) tai riittämättömästä kuumennuksesta (24 epidemiaa). ■

7.3. Eräiden elintarvikkeiden kulutus henkeä kohti vuosina 2000, 2005 ja 2010

Konsumtion av några livsmedel per person åren 2000, 2005 och 2010

Consumption of some foodstuff per capita, 2000, 2005 and 2010

7.2. Ruokamyrkytys-epidemioiden sairastuneiden määrät vuosina 2000 - 2011

Antal personer som insjuknat i matförgiftningsepidemier åren 2000 - 2011

Number of cases of illness in food poisoning epidemics, 2000 - 2011

7.1. Elintarvikkeiden tukkukauppaa harjoittavien toimipaikkojen lukumääriä vuosina 2008 - 2010

Antal av några arbetsställen inom partihandeln med livsmedel åren 2008 - 2010

Number of certain establishments in wholesale of food, 2008 - 2010

Toimipaikkatyyppi ¹⁾ Arbetsställets typ Type of establishment	Lukumäärä Antal Number			Jakauma Fördelning Distribution
	2008	2009	2010	2010
Juures-, vihannes-, marja- ja hedelmätukkukauppa - Partihandel med frukt och grönsaker - <i>Wholesale of fruit and vegetables</i>	246	228	220	19 %
Lihan ja lihatuotteiden tukkukauppa - Partihandel med kött och köttvaror - <i>Wholesale of meat and meat products</i>	53	58	58	5 %
Maitotaloustuotteiden, ravintoöljyjen ja -rasvojen tukkukauppa - Partihandel med mejeriprodukter, matolja och malfett - <i>Wholesale of dairy products, edible oils and fats</i>	35	34	34	3 %
Munatukkukauppa - Partihandel med ägg - <i>Wholesale of eggs</i>	19	19	18	2 %
Alkoholi- ja muiden juomien tukkukauppa - Partihandel med drycker <i>Wholesale of beverages</i>	108	104	102	9 %
Sokerin, suklaan, makeisten ja leipomotuotteiden tukkukauppa - Partihandel med socker, choklad och sockerkonfektyrer - <i>Wholesale of sugar and chocolate and sugar confectionery</i>	80	84	82	7 %
Kahvin, teen, kaakaon ja mausteiden tukkukauppa - Partihandel med kaffe, te, kakao och kryddor - <i>Wholesale of coffee, tea, cocoa and spices</i>	35	36	34	3 %
Kalatukkukauppa - Partihandel med fisk - <i>Wholesale of fish</i>	75	71	74	6 %
Luontaistuotteiden tukkukauppa - Partihandel med naturprodukter - <i>Wholesale of health food</i>	95	96	97	8 %
Lemmikkieläinten ruokien tukkukauppa - Partihandel med mat för sällskapsdjur - <i>Wholesale of pet food</i>	22	28	25	2 %
Muulla luokittlematon elintarvikkeiden tukkukauppa - Övrig partihandel med andra livsmedel - <i>Wholesale of food n.e.c.</i>	102	107	112	10 %
Elintarvikkeiden, juomien ja tupakan yleistukkukauppa - Icke specialiserad partihandel med livsmedel, drycker och tobak - <i>Non-specialised wholesale of food, beverages and tobacco</i>	307	306	309	27 %

1) Toimialaluokituksen TOL2008 mukaan - Enligt näringsgrensindelningen TOL2008 - By standard industrial classification TOL2008

Lähde: SVT: Tilastokeskus, Yritysrekisterin vuosittilasto

Källa: FOS: Statistikcentralen, Årsstatistik över företag i företagsregistret

Source: OSF: Statistics Finland, Finnish enterprises

7.2. Elintarvikkeiden vähittäiskauppaa harjoittavien toimipaikkojen lukumääriä vuosina 2008 - 2010

Antal av några arbetsställen inom detaljhandeln med livsmedel åren 2008 - 2010

Number of certain establishments in retail sale of food, 2008 - 2010

Toimipaikkatyyppi ¹⁾ Arbetsställets typ Type of establishment	Lukumäärä Antal Number			Jakauma Fördelning Distribution
	2008	2009	2010	2010
Isot supermarketit (yli 1000 m²) - Stora stormarknader (över 1 000 m ²) - <i>Retail sale in large supermarkets (over 1,000 m²)</i>	439	409	433	7 %
Pienet supermarketit (yli 400 m², enintään 1000 m²) - Små stormarknader (över 400 m ² , högst 1 000 m ²) - <i>Retail sale in small supermarkets (over 400 m² but not more than 1,000 m²)</i>	422	463	473	8 %
Valintamyymälät (yli 100 m², enintään 400 m²) - Självbetjäningssaffärer (över 100 m ² , högst 400 m ²) - <i>Retail sale in self-service stores (over 100 m² but not more than 400 m²)</i>	2 639	2 578	2 472	41 %
Elintarvike-, makeis- ym. kioskit (enintään 100 m²) - Livsmedels-, karamellkiosker o.d. (högst 100 m ²) - <i>Retail sale from food, confectionery, etc., kiosks (not more than 100 m²)</i>	1 447	1 392	1 329	22 %
Hedelmien, marjojen ja vihannesten erikoistunut vähittäiskauppa - Specialiserad butikshandel med frukt och grönsaker - <i>Retail sale of fruit and vegetables in specialised stores</i>	167	164	156	3 %
Lihan ja lihatuotteiden erikoistunut vähittäiskauppa - Specialiserad butikshandel med kött och charkuterier - <i>Retail sale of meat and meat products in specialised stores</i>	87	83	89	1 %
Kalan, äyriäisten ja nilviäisten erikoistunut vähittäiskauppa - Specialiserad butikshandel med fisk, skal- och blötdjur - <i>Retail sale of fish, crustaceans and molluscs in specialised stores</i>	183	175	171	3 %
Leipomotuotteiden erikoistunut vähittäiskauppa - Specialiserad butikshandel med bröd och konditorivaror - <i>Retail sale of bakery products</i>	193	189	188	3 %
Makeisten erikoistunut vähittäiskauppa - Specialiserad butikshandel med sötsaker - <i>Retail sale of sugar confectionery</i>	86	92	85	1 %
Jäätelökioskit - Glasskiosker - <i>Ice cream sale from kiosks</i>	97	96	96	2 %
Luontaistuotteiden erikoistunut vähittäiskauppa - Specialiserad butikshandel med naturprodukter - <i>Retail sale of health food</i>	372	380	374	6 %
Elintarvikkeiden vähittäiskauppa kojuista ja toreilla - Torg- och marknadshandel med livsmedel - <i>Retail sale via stalls and markets of food products</i>	192	172	168	3 %

1) Toimialaluokituksen TOL2008 mukaan - Enligt näringsgrensindelningen TOL2008 - By standard industrial classification TOL2008

Lähde: SVT: Tilastokeskus, Yritysrekisterin vuosittain

Källa: FOS: Statistikcentralen, Årsstatistik över företag i företagsregistret

Source: OSF: Statistics Finland, Finnish enterprises

7.3. Ravitsemistoimintaa harjoittavien toimipaikkojen lukumäärä vuosina 2008 - 2010

Antal arbetsställen inom restaurang-, catering och barverksamhet åren 2008 - 2010
 Number of establishments in food and beverage service activities, 2008 - 2010

Toimipaikkatyyppi ¹⁾ Arbetsställets typ Type of establishment	Lukumäärä Antal Number			Jakauma Fördelning Distribution
	2008	2009	2010	2010
Ravintolat - Restauranger - Restaurants	3 745	3 962	4 096	33 %
Kahvila-ravintolat - Kafé-restauranger - Cafes	3 815	3 843	3 859	31 %
Ruokakioskit - Matkiosker - Food kiosks	784	745	705	6 %
Pitopalvelu - Cateringverksamhet vid enskilda evenemang - Event catering activities	868	905	872	7 %
Henkilöstö- ja laitosruokat - Personal matsalar och storkök - Canteens	1 722	1 664	1 616	13 %
Olut- ja drinkibaarit - Öl- och drinkbarer - Beer and drink bars	495	495	465	4 %
Kahvilat ja kahvibaarit - Caféeer och kaffebarer - Cafés and coffee bars	996	1 001	960	8 %

1) Toimialaluokituksen TOL2008 mukaan - Enligt näringsgrensindelningen TOL2008 - By standard industrial classification TOL2008

Lähde: SVT: Tilastokeskus, Yritysrekisterin vuositilasto

Källa: FOS: Statistikcentralen, Årsstatistik över företag i företagsregistret

Source: OSF: Statistics Finland, Finnish enterprises

7.4. Kuluttajien lukumäärä ikäryhmittäin vuosina 2004 - 2011

Antal konsumenter enligt ålderskategori åren 2004 - 2011
 Antal konsumenter enligt ålderskategori åren 2004 - 2011

Ikäryhmä Ålderskategori Age group	Lukumäärä - Antal - Number								Jakauma Fördelning Distribution
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2011
	1 000 henkilöä - 1 000 personer - 1 000 persons								%
0 - 14	915	907	901	895	891	888	888	889	16 %
15 - 24	651	655	657	659	659	659	660	661	12 %
25 - 44	1 374	1 366	1 359	1 356	1 355	1 352	1 349	1 346	25 %
45 - 64	1 466	1 487	1 491	1 515	1 530	1 541	1 538	1 526	28 %
65 -	831	841	869	875	892	910	941	980	18 %
Koko maa - Hela landet - Whole country	5 237	5 256	5 277	5 300	5 326	5 351	5 375	5 401	100 %

Lähde: SVT: Tilastokeskus, Väestörakenne

Källa: FOS: Statistikcentralen, Befolkningsstruktur

Source: OSF: Statistics Finland, Population Structure

7.5. Kotitalouksien lukumäärä kotitalouden koon mukaan vuosina 2004 - 2010

Antal hushållen enligt storlek av hushållen åren 2004 - 2010
 Number of households by the size of them, 2004 - 2010

Kotitalouden koko		Lukumäärä - Antal - Number							Jakauma
Storlek av hushållen									Fördelning
Size of the household									Distribution
Aikuisia	Lapsia	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2010
Vuxen personer	Barn	1 000 kpl - 1 000 st. - thousands							%
Adults	Children								
1	-	927	940	947	974	1 002	1 002	1 023	40 %
1	1 - 2	74	72	77	79	70	72	69	3 %
2	-	765	775	798	797	816	832	839	33 %
2	1	170	171	170	166	167	176	171	7 %
2	2	183	182	182	183	184	186	186	7 %
2	>2	94	94	94	93	96	90	86	3 %
Muut - Övriga - Other		203	201	188	192	178	172	177	7 %
Kotitaloudet yhteensä -		2 415	2 435	2 455	2 484	2 513	2 532	2 551	100 %
Hushållen totalt - Households, total									

Lähde: SVT: Tilastokeskus, Tulonjakotilasto

Källa: FOS: Statistikcentralen, Inkomstfördelningsstatistik

Source: OSF: Statistics Finland, Income distribution statistics

7.6. Elintarvike- ja vesivälitteiset ruokamyrkytysepidemiat ja niissä sairastuneet vuosina 2004 - 2011

Livsmedels- och vattenburna matförgiftningsepidemier och antal personer som insjuknat i dem åren 2004 - 2011
 Food and water borne food poisoning epidemics and number of cases of illness, 2004 - 2011

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	kpl - st. - number							
Ruokamyrkytys-epidemiat -	48	55	46	32	42	58	44	52
<i>Food poisoning epidemics</i>								
Elintarvikevälitteiset - Livsmedelsburna - <i>Food borne</i>	41	50	42	29	38	55	42	45
Vesivälitteiset - Vattenburna - <i>Water borne</i>	7	5	4	3	4	3	2	7
Sairastuneiden määrät -	1 271	2 128	1 455	9 618	1 028	1 881	1 030	1 152
<i>Number of cases of illness</i>								
Elintarvikevälitteiset - Livsmedelsburna - <i>Food borne</i>	994	1 338	1 341	602	914	1 661	922	1 057
Vesivälitteiset - Vattenburna - <i>Water borne</i>	277	790	114	9 016	114	220	38	95

Lähde: Evira, Ruokamyrkytysrekisteri

Källa: Evira, Matförgiftningsregister

Source: Evira, Food poisoning register

7.7. Eräiden elintarvikkeiden kotimainen tuotanto ja käyttö vuonna 2010

Inrikes produktion och användning för några livsmedel år 2010

Domestic production and utilization for certain foodstuff, 2010

	Kotimainen tuotanto Inrikes produktion Domestic production	Kotimainen käyttö - Inrikes användning - Domestic utilization		
		Käyttö yhteensä Användning totalt Use total	Ruokakäyttö Användning för mat Use for food	Rehukäyttö Användning för foder Use for feed
		milj. kg - million kg		
Leipävilja - Brödsäd - <i>Bread grain</i>	793	828	441	310
Muut viljat - Övriga spannmål - <i>Other cereals</i>	2 196	2 257	63	1 687
Peruna, tuore - Potatis, färsk - <i>Potatoes, fresh</i>	659	664
Herne - Ärtor - <i>Peas</i>	13	18
Rypsi ja rapsi - Rybs och raps - <i>Turnip rape and rape</i>	179	291	-	175
Vihannekset, tuoreet - Grönsaker, färska - <i>Vegetables, fresh</i> ¹⁾	252	347	301	-
Hedelmät, tuoreet - Frukt, färska - <i>Fruits, fresh</i>	15	252	252	-
Naudanliha - Nötkött - <i>Beef</i>	83	100	100	-
Sianliha - Svinkött - <i>Pork</i>	203	187	187	-
Siipikarjanliha - Fjäderfäkött - <i>Poultry meat</i>	96	97	97	-
Kananmunat - Ägg - <i>Eggs</i>	62	52	52	-
Kala, tuore tai pakastettu - Fisk, rå eller djupfryst - <i>Fish, fresh or frozen</i>	143	152	49	90
Kala, savustettu - Fisk, rökt - <i>Fish, smoked</i> ²⁾	7	18	5	13
Kala, säilykkeet - Fisk, konserver - <i>Fish, canned</i>	0	23	23	-
Maito, nestemäinen - Mjolk, flytande - <i>Milk, liquid</i>	778	763	726	37
Maitotuotteet - Mjolkprodukter - <i>Milk products</i>	362	347	336	11
Juusto - Ost - <i>Cheese</i>	107	102	102	-
Kasviöljyt - Vegetabiliska oljor - <i>Vegetable oils</i>	102	72	28	11
Voi - Smör - <i>Butter</i>	47	18	18	-
Rasvaseokset - Fettblandningar - <i>Fat/oil mixtures</i>	15	15	15	-

1) Tuotanto sisältää viljellyt sienet (1,6 milj.kg) – Produktion innehåller odlade svampar (1,6 milj. kg) – Production contains cultivated mushrooms (1,6 million kg)

2) Sisältää savustetun, suolatun ja kuivatun kalan - Inkl. rökt, saltad och torkad fisk - Incl. smoked, salted and dried fish

Lähde: Tike, Ravintotase

Källa: Tike, Näringsbalans

Source: Tike, Balance sheet for food commodities

7.8. Eräiden elintarvikkeiden kulutus henkeä kohti vuosina 2006 - 2011

Konsumtion av några livsmedel per person åren 2006 - 2011

Consumption of certain foodstuff per capita, 2006 - 2011

Elintarvike	2006	2007	2008	2009	2010	2011*
Livsmedel						
Foodstuff						
	kg/vuosi - kg/år - kg/year					
Vilja - Spannmål - <i>Cereals</i> ¹⁾	70	70	71	70	69	69
Peruna, tuore - Potatis, färsk - <i>Potatoes, fresh</i>	58
Sokeri - Socker - <i>Sugar</i>	31	31	32	33	32	30
Vihannekset, tuoreet - Grönsaker, färska - <i>Vegetables, fresh</i>	53	56	56	59	56	63
Hedelmät, tuoreet - Frukter, färska - <i>Fruits, fresh</i>	47	50	47	46	47	50
Marjat - Bär - <i>Berries</i>	12
Naudanliha - Nötkött - <i>Beef</i>	19	19	18	18	19	19
Sianliha - Svinkött - <i>Pork</i>	34	35	35	34	35	36
Siipikarjanliha - Fjäderfäkött - <i>Poultry meat</i>	16	16	17	18	18	18
Kananmunat - Ägg - <i>Eggs</i>	9	9	9	10	10	10
Kala, tuore tai pakastettu - Fisk, rå eller djupfryst - <i>Fish, fresh or frozen</i> ²⁾	10	13	9	10	9	..
Maito, nestemäinen - Mjök, flytande - <i>Milk, liquid</i>	141	140	139	137	135	134
Maitotuotteet - Mjökprodukter - <i>Milk products</i>	47	35	35	36	36	37
Juusto - Ost - <i>Cheese</i>	18	18	18	19	19	21
Kasviöljyt - Vegetabiliska oljor - <i>Vegetable oils</i>	5	6	5	5	5	5
Voi - Smör - <i>Butter</i>	3	3	3	3	3	4

* Ennakkotieto - Preliminär uppgift - *Preliminary data*¹⁾ Sisältää vehnän, rukiin, ohran ja kauran - Inkl. vete, råg, korn och havre - *Incl. wheat, rye, barley and oats*²⁾ Filepainona - Som filéviktt - *As filleted weight*

Lähde: Tike, Ravintotase

Källa: Tike, Näringsbalans

Source: Tike, Balance sheet for food commodities

Elintarvikeketjun valvonta

Tillsyn över livsmedelskedjan ■ Control of the food chain

Elintarviketurvallisuusvirasto Evira johtaa, ohjaa ja kehittää sekä elintarvikkeiden että maatalouden alkutuotannossa käytettävien tuotteiden valvontaa.

8

Elintarvikeketjun valvonta

Elintarviketurvallisuus ja sen valvonta kuuluvat välttämättömänä osana elintarvikeketjuun. Huomioimalla elintarviketurvallisuus ketjun eri vaiheissa tuotetaan laadukkaita elintarvikkeita. Valvontaan osallistuu Suomessa monta eri tahoa. Valvonta perustuu lakisääteiseen koko elintarvikeketjun monivuotiseen kansalliseen valvontasuunnitelmaan, jossa on yksityiskohtainen kuvaus koko valvontaketjusta.

Kunnallinen elintarvikevalvonta

Kunnat hoitavat valtaosan käytännön elintarvikevalvonnasta. Vuonna 2011 kunnallisen elintarvikevalvonnan tiedot kerättiin yhteensä 86 kunnasta tai kuntayhtymästä. Lukumäärä on pienentynyt vuosi vuodelta. Syynä tähän ovat olleet kuntamuutokset tai kuntien muodostamat suuremmat seudulliset valvontayksiköt. Vuonna 2004 kuntia tai kuntayhtymiä oli 275 kpl.

Kuntien viranomaisten valvonnassa oli yhteensä lähes 79 000 kohdetta vuonna 2011 (taulu 8.1). Kohteiden määrä kasvoi vuonna 2007 reilusti, kun kuntien valvottaviksi tulivat myös alkutuotantopaikat. Määrä on vähentynyt viime vuosina (kuvio 8.1). Maidontuotantotilat muodostavat noin kymmenesosan ja muut alkutuotantopaikat lähes kolmanneksen kaikista valvontakohteista. Ravintolat, muut tarjoilu- ja suurtaloudet muodostavat yhden kolmanneksen ja myymälät sekä myyntipaikat reilun kymmenesosan kaikista valvontakohteista.

Kohteita tarkastettiin vuonna 2011 yhteensä lähes 23 000 kappaletta. Määrä on vähentynyt vuosien myötä, kun valvonnan painopistettä on siirretty omavalvonnan suuntaan. Valvontakäyntejä eri kohteisiin tehdään, mutta kaikkia toimijoita ei tarkasteta vuosittain. Valvontakäynnit suunnitellaan riskikartoituksen perusteella. Valvontakohteet, joissa on suuri todennäköisyys elintarviketurvallisuuden heikkenemiseen, tarkastetaan useammin kuin kohteet, joissa riski on pieni tai olematon. Tarkastuskäyntejä tehtiin yhteensä noin 35 000 kappaletta. Lähes 12 000 kohteessa tarkastus aiheutti jonkinlaisen toimenpiteen ja joissain useampiakin. Yleisimmät syyt toimenpiteisiin olivat puutteet omavalvonnassa (42 %) tai puutteet yleisessä hygieniassa (32 %) (taulu 8.2).

Tarkastusten ohella tärkeä valvontamenetelmä on näytteenotto elintarvikkeesta ja tutkiminen, vastaako elintarvike määräyksiä (taulu 8.3). Kuntien viranomaiset ottivat vuonna 2011 lähes 16 000 näytettä. Näytteistä määräystenvastaisia oli 10 % ja näistä aiheutui 947 toimenpidettä.

Valvontanäytteistä tehtiin laboratoriotutkimuksia muun muassa aistinvaraisen laadun, mikrobiologisen laadun, lisäainepitoisuuksiin ja vierasainepitoisuuksien suhteen (taulu 8.4). Tulokset vaihtelivat tuoteryhmittäin.

Yritysten omavalvonta

Yritysten omavalvonnasta on olemassa lainsäädäntö. Elintarvikeketjussa toimivat yritykset veloitetaan itse huolehtimaan toimintansa laadusta ja elintarvikkeiden turvallisuudesta. Toimijat, joilla pitää olla hyväksytty omavalvontasuunnitelma, on määritelty erikseen. Viranomaiset valvovat omavalvonnan toteutumista.

Vuonna 2011 hyväksytty omavalvontasuunnitelma oli yhteensä lähes 29 000 valvontakohteella. Määrä vaihtelee valvontakohteryhmittäin.

Elintarvikkeiden maahantuonnin valvonta

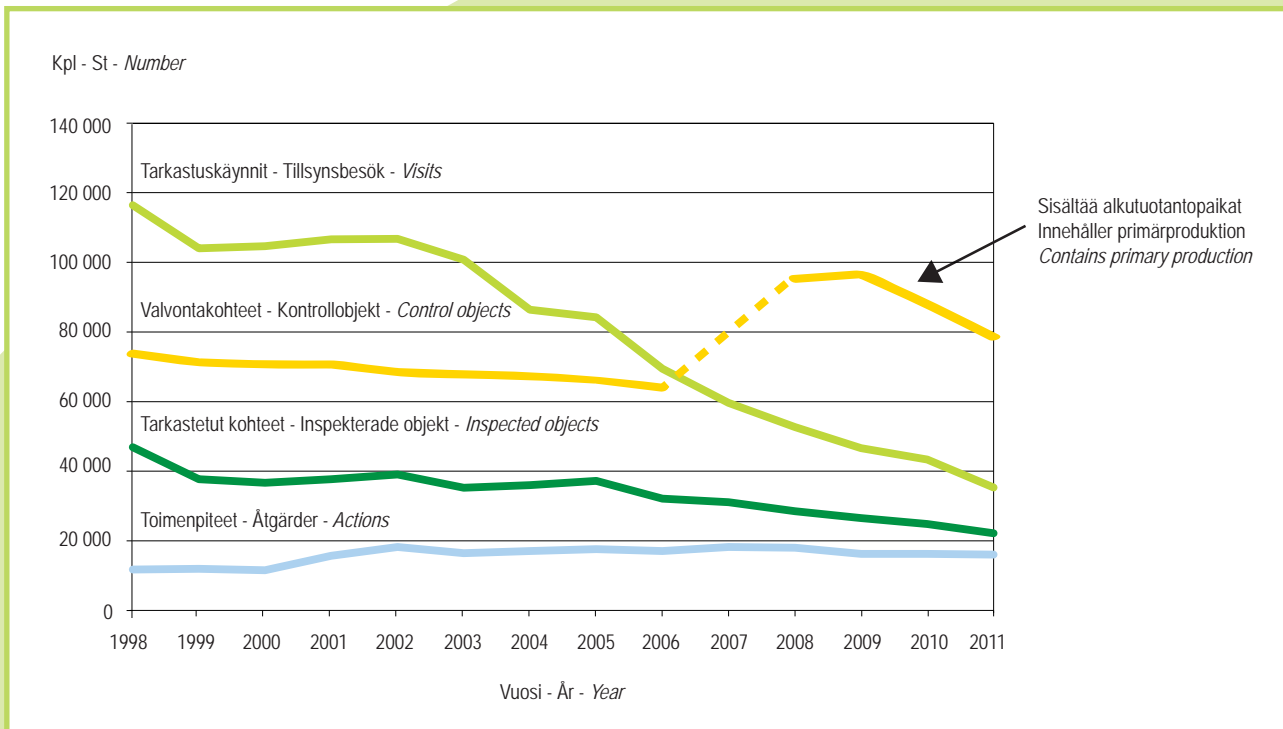
Tulli valvoo Suomeen tuotavia ei-eläinperäisiä elintarvikkeita. Vuonna 2011 Tullilaboratoriossa tutkittiin yli kolme tuhatta tuontierää (taulu 8.5). Tutkittuja tuotteita olivat muun muassa vihannekset ja sienet (22 %), hedelmät ja marjat (21 %) sekä viljat ja leipomotuotteet (10 %). Tuontieristä 12 % todettiin määräysten vastaisiksi. Lisäksi lieviä normien rikkomuksia tai muuta huomautettavaa oli 11 %:ssa eristä.

Tullilaboratorion elintarviketutkimuksissa näytteistä tutkittiin monipuolisesti erilaisia ominaisuuksia riippuen näytetyypistä ja tuotetta koskevista määräyksistä. Keskeisiä tutkimusalueita olivat kasvinsuojeluaineiden jäämät, mikrobiologia, lisäaineet, homemyrkyt ja vierasaineet (taulu 8.6).

Maidon laatu

Maitohygienialiitto seuraa maidon bakteeripitoisuutta sekä solulukujen määrää maidossa lypsykarjatiloilta (taulu 8.7). Somaattiset solut kuvaavat lehmän utareen terveyttä. Terveellä lehmällä maidon solupitoisuus on alhainen. Tulehdus utareessa nostaa selkeästi maidon solupitoisuutta. Solujen määrä saattaa kuitenkin nousta esimerkiksi kesällä kuumalla ilmalla, kun lehmä lypsää vähemmän.

Maidon bakteeripitoisuuksia mittaamalla saadaan tietoa maidon käsittelyn ja -välineiden puhtaudesta ja säilytyksen asianmukaisuudesta.

8.1. Kunnallisen elintarvikevalvonnan valvontakohteet vuosina 1998 - 2009

Kontrollobjekt inom den kommunala livsmedelstillsynen åren 1998 - 2009
Control objects of municipal food control, 1998 - 2009

Myös antibioottijäämiä seurataan (taulu 8.8). Vuonna 2011 tutkittiin tuottajamaito lähes yhdeksältä tuhannelta tilalta. Tutkimuksia tehtiin yhteensä 18 000 kappaletta ja antibioottijäämiä löytyi 32 tutkimuksessa.

Rehuvalvonta

Rehualan toimintaan kuuluu koko rehu ketju alkutuotannosta kauppaan. Rehuvalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että rehut ovat turvallisia sekä käyttötarkoitukseensa soveltuvia ja että ne täyttävät lainsäädännön vaatimukset. Valmistusta valvotaan tuotantotiloihin ja valmistajan varastoihin tehtävillä pistokokeilla, tuotteista otettavilla näytteillä sekä tarkastamalla valmistajan oma valvontaraportteja.

Rehuvalvontaan kuuluvia toimijoita (taulu 8.10) oli vuonna 2011 yhteensä noin 22 000. Kotieläintilat muodostivat toimijoista suurimman joukon (90 %). Rehujen valmistajia oli 242 kappaletta.

Tarkastuskäynnit rehualan yrityksiin ja toimintaan tehtiin yhteensä 483 kappaletta. Näistä puolet kohdistui kotieläintiloille, neljäsosa rehujen kuljetukseen ja reilu kymmenesosa teollisten rehujen valmistukseen. Valvontanäytteiden kokonaismäärä oli runsas 9 000 kappaletta (taulu 8.9). Tarkasteltaessa näytemääriä valvontatyyppittäin, eniten näytteitä otettiin tuotteista, joita tuodaan maahan EU:n alueelta. Rehuvalmistustyyppittäin eniten tutkittiin kasvipärisiä rehuaineita.

Lannoitevalvonta

Lannoitevalmistusnäytteitä tutkittiin vuonna 2011 yhteensä 375 kappaletta (taulu 8.11). Näistä noin puolet kohdistui valmistuksen valvontaan.

Kasvinsuojeluainejäämien valvonta

Kasvinsuojeluainejäämien valvontaohjelmasta toteutetaan vuosittain EU-lainsäädännön vaatimuksesta. Sen tavoitteena on valvoa, ettei elintarvikkeissa esiinny kiellettyjä kasvinsuojeluainejäämiä ja etteivät elintarvikkeet sisällä sallittujen aineiden jäämiä yli lainsäädännössä asetettujen raja-arvojen.

Kasvinsuojeluaineiden jäämiä tutkittiin vuonna 2010 yhteensä lähes kahdesta tuhannesta tuotteesta (taulu 8.13). Tutkituista elintarvikkeista 16 % oli peräisin Suomesta ja 40 % muista EU-maista (mukaan lukien Norja ja Islanti) sekä 43 % EU:n ulkopuolisista maista. Otetuista näytteistä 3 %:ssa todettiin sallitun enimmäispitoisuuden ylittävä määrä jäämiä. Kotimaisista näytteistä ei löytynyt määrätysten vastaisia tuotteita. EU-maista (mukaan lukien Norja ja Islanti) tuoduista tuotteista 1 % oli määrätysten vastaisia ja EU:n ulkopuolelta tuoduista tuotteista 6 %.

8.1. Kunnallinen elintarvikevalvonta valvontakohteryhmittäin vuonna 2011

Den kommunala livsmedelstillsynen enligt objektkategori år 2011

Municipal food control by object category, 2011

Kohderyhmä Objektkategori <i>Object category</i>	Kaikki kohteet		Tarkastetut kohteet		Toimenpidekohteet ¹⁾	
	Alla objekt		Inspekterade objekt		Objekt med åtgärder	
	<i>All objects</i>		<i>Inspected objects</i>		<i>Objects with actions</i>	
	Lukumäärä	Jakauma	Lukumäärä	Jakauma	Lukumäärä	Jakauma
Antal	Fördelning	Antal	Fördelning	Antal	Fördelning	
<i>Number</i>	<i>Distribution</i>	<i>Number</i>	<i>Distribution</i>	<i>Number</i>	<i>Distribution</i>	
kpl - st - no	%	kpl - st - no	%	kpl - st - no	%	
Maidontuotantotilat - Mjölproduktionensenheter - <i>Dairy farms</i>	10 158	12,9 %	1 619	7,2 %	606	5,3 %
Muut alkutuotantopaikat - Övriga primärproduktionsställen - <i>Other primary production</i>	22 012	28,0 %	145	0,6 %	41	0,4 %
Liha-alan laitokset - Anläggningar i köttbranschen - <i>Establishments in meat branch</i>	298	0,4 %	226	1,0 %	157	1,4 %
Kala-alan laitokset - Anläggningar i fiskeribranschen - <i>Establishments in fish branch</i>	331	0,4 %	268	1,2 %	162	1,4 %
Maitoalan laitokset - Anläggningar i mjölkbranschen - <i>Establishments in dairy branch</i>	102	0,1 %	91	0,4 %	59	0,5 %
Muna-alan laitokset - Anläggningar i äggbranschen - <i>Establishments in egg branch</i>	70	0,1 %	47	0,2 %	15	0,1 %
Suoramyynä maatiloilta - Direktförsäljning från lantgården - <i>Direct sale from farms</i>	648	0,8 %	84	0,4 %	30	0,3 %
Elintarvikkeiden valmistuslaitokset - Tillverkning av livsmedel - <i>Manufacture of foodstuff</i>	2 067	2,6 %	1 033	4,6 %	655	5,7 %
Pakkaamot, tukkukaupat, varastot ja kuljetukset Packerier, partiäffärer, lager och transporter - <i>Packing, wholesale trade, stores and transport</i>	2 909	3,7 %	546	2,4 %	271	2,3 %
Ravintolat, muut tarjoiluapaikat ja suurtiloudet - Restauranger, serveringsplatser och storköshåll - <i>Restaurants and industrial kitchens</i>	29 540	37,5 %	14 251	63,1 %	7 315	63,4 %
Myyvälä ja myyntipaikat - Butiker och försäljningsställen - <i>Shops</i>	7 666	9,7 %	3 523	15,6 %	1 837	15,9 %
Torit ja muut ulkomyyntipaikat - Torg och övriga försäljningsställen - <i>Market places and selling points</i>	2 902	3,7 %	736	3,3 %	393	3,4 %
Valvontakohteet yhteensä - Tillsynsobjekt totalt - <i>Control objects, total</i>	78 703	100,0 %	22 569	100,0 %	11 541	100,0 %

1) Kohde, jossa tarkastus on johtanut johonkin toimenpiteeseen - Objekt, där inspektionen har försakat någon åtgärd - Object where inspection has caused some action

Lähde: Elintarviketurvallisuusvirasto Evira
Källa: Livsmedelssäkerhetsverket Evira
Source: Finnish Food Safety Authority Evira

8.2. Kunnallisen elintarvikevalvonnan toimenpiteiden syyt vuonna 2011

Orsaker till åtgärder av den kommunala livsmedelstillsynen år 2011

Causes of actions in municipal food control, 2011

Kohderyhmä Objektkategori Object category	Toimenpiteet Åtgärder Actions	Toimenpiteiden syyt - Orsaker till åtgärder - Causes of actions		
		Omaavolonta Egenkontroll In-house control	Yleinen hygienia Allmän hygien General hygiene	Muu syy Övrig orsak Other cause
Maidontuotantotilat - Mjölproduktionensenheter - Dairy farms	A 601 B	261 30 %	377 44 %	221 26 %
Muut alkutuotantopaikat - Övriga primärproduktionsställen - Other primary production	A 30 B	10 26 %	14 37 %	14 37 %
Liha-alan laitokset - Anläggningar inom köttbranschen - Establishments in meat branch	A 618 B	281 35 %	294 37 %	222 28 %
Kala-alan laitokset - Anläggningar inom fiskbranschen - Establishments in fish branch	A 352 B	215 41 %	164 31 %	142 27 %
Maitoalan laitokset - Anläggningar inom mjölkbranschen - Establishments in dairy branch	A 142 B	75 38 %	60 31 %	60 31 %
Muna-alan laitokset - Anläggningar inom äggbranschen - Establishments in egg branch	A 22 B	13 39 %	7 21 %	13 39 %
Suoramyyni maatiloilta - Direktförsäljning från lantgården - Direct sale from farms	A 32 B	11 35 %	4 13 %	16 52 %
Elintarvikkeiden valmistuslaitokset - Tillverkning av livsmedel - Manufacture of foodstuff	A 1 007 B	495 36 %	399 29 %	469 34 %
Pakkaamot, tukkukaupat, varastot ja kuljetukset - Packerier, partiaffärer, lager och transporter - Packing, wholesale trade, stores and transport	A 368 B	170 40 %	106 25 %	146 35 %
Ravintolat, muut tarjoiluapaikat ja suurtaloudet - Restauranger, serveringsplatser och storhushåll - Restaurants and industrial kitchens	A 9 598 B	5 590 45 %	4 045 32 %	2 838 23 %
Myyvälät ja myyntipaikat - Affärer och försäljningsställen - Retail stores and selling points	A 2 640 B	1 311 39 %	1 032 31 %	978 29 %
Torit ja muut ulkomyyntipaikat - Torg och övriga försäljningsställen - Market places and selling points	A 702 B	321 39 %	205 25 %	304 37 %
Valvontakohteet yhteensä - Tillsynsobjekt totalt - Control objects, total	A 16 112 B	8 753 42 %	6 707 32 %	5 423 26 %

A = kpl - st - number

B = % kaikista syistä tässä kohderyhmässä - % av alla orsaker i denna objektkategori - % of all causes in this object category

Lähde: Elintarvikeeturvallisuusvirasto Evira

Källa: Livsmedelssäkerhetsverket Evira

Source: Finnish Food Safety Authority Evira

8.3. Kunnallisen elintarvikevalvonnan laboratoriotutkimukset tuoteryhmittäin vuonna 2011
 Laboratorieundersökningar i den kommunala livsmedelstillsynen enligt produktgrupp år 2011
 Laboratory analyses in municipal food control by product category, 2011

Tuoteryhmä Produktgrupp Product category	Näytteet yhteensä Prov totalt Samples total	Määräystenvastaisia näytteitä Prov som inte uppfyller kraven Non-complying samples		Toimenpiteitä Åtgärder Actions
		kpl - st - no	kpl - st - no	
Maito ja maitovalmisteet - Mjölkk och mjölkprodukter - <i>Milk and dairy products</i>	1 176	66	6 %	30
Eräät ravintorasvat ja öljyt - Vissa livsmedels fetter och oljor - <i>Certain fats and oils</i>	99	19	19 %	5
Liha ja lihavalmisteet, riista ja siipikarja - Kött och köttprodukter, vilt och fjäderfä - <i>Meat and meat products, game and poultry</i>	2 381	229	10 %	146
Muna ja munavalmisteet - Ägg och äggprodukter - <i>Egg and egg products</i>	24	1	4 %	1
Kala ja -valmisteet, äyriäiset ja simpukat - Fisk och fiskprodukter, kräftdjur och musslor - <i>Fish and fish products, molluscs and mussels</i>	1 591	158	10 %	112
Vilja- ja leipomovalmisteet - Spannmåls- och bageriprodukter - <i>Grain mill and bakery products</i>	462	75	16 %	62
Hedelmät ja vihannekset sekä niistä tehdyt valmisteet - Frukt och grönsaker och av dessa tillverkade produkter - <i>Fruit and vegetables, processed also</i>	2 775	197	7 %	141
Valmisruoat - Färdig mat - <i>Prepared food</i>	1 698	95	6 %	74
Jäätelöt ja jälkiruoat - Glass och efterrätter - <i>Ice cream and desserts</i>	455	33	7 %	13
Mehut, juomat, kivennäisvesi ja pakattu vesi - Safter, drycker, mineralvatten och förpackat vatten - <i>Juices, beverages, sparkling and still water</i>	39	13	33 %	12
Elintarvikkeen kanssa kosketukseen joutuvat tarvikkeet - Förnödenheter som kommer i beröring med livsmedel - <i>Materials intended to come into contact with foodstuffs</i>	3 881	472	12 %	256
Muut tuotteet - Övriga produkter - <i>Other products</i>	1 171	154	13 %	95
Yhteensä - Totalt - Total	15 752	1 512	10 %	947

Lähde: Elintarvikeeturvallisuusvirasto Evira
 Källa: Livsmedelssäkerhetsverket Evira
 Source: Finnish Food Safety Authority Evira

8.4. Eräiden elintarvikkeiden laboratoriotutkimukset kunnallisessa elintarvikevalvonnassa vuonna 2011

Laboratorieundersökningar i den kommunala livsmedelstillsynen för vissa livsmedel år 2011

Laboratory analyses in municipal food control of certain foodstuffs, 2011

Tuoteryhmä Produktgrupp Product category		Aistinvarainen laatu Organoleptisk kvalitet Organoleptic quality	Mikrobiologinen laatu Mikrobiologisk kvalitet Microbiological quality	Lisä- aineet Tillsats- ämnen Food additives	Vieraat aineet Främmande ämnen Foreign matter	Muut tutkimukset Övriga tester Other analyses
Maito ja maitovalmisteet Mjöl och mjölkprodukter Milk and dairy products	A	434	1 085	5	123	31
	B	1 %	5 %	20 %	3 %	10 %
Liha ja lihavalmisteet, riista ja siipikarja Kött och köttprodukter, vilt och fjäderfä Meat and meat products, game and poultry	A	1 212	2 205	46	7	239
	B	2 %	9 %	17 %	-	11 %
Muna ja munavalmisteet Ägg och äggprodukter Egg and egg products	A	8	22	-	-	-
	B	-	5 %	-	-	-
Kala ja -valmisteet, äyriäiset ja simpukat Fisk och fiskprodukter, kräftdjur och musslor Fish and fish products, molluscs and mussels	A	629	1 495	101	44	198
	B	3 %	8 %	4 %	-	34 %
Vilja- ja leipomovalmisteet Spannmåls- och bageriprodukter Grain mill and bakery products	A	99	211	10	23	242
	B	10 %	12 %	40 %	-	24 %
Hedelmät ja vihannekset sekä valmisteet Frukt och grönsaker och produkter Fruit and vegetables, processed also	A	962	2 532	20	96	47
	B	2 %	7 %	-	14 %	21 %
Valmisruoat Färdig mat Prepared food	A	691	1 590	2	-	103
	B	1 %	5 %	50 %	-	14 %
Keitot, liemet ja kastikkeet Soppor, buljonger och såser Soups, bouillons and dressings	A	66	206	1	-	92
	B	5 %	2 %	-	-	28 %
Jäätelöt ja jälkiruoat Glass och efterrätter Ice cream and desserts	A	193	443	2	-	11
	B	2 %	7 %	-	-	9 %
Mehut, juomat, kivennäis- ja pakattu vesi Safter, drycker, mineral- och förpackat vatten Juices, beverages, sparkling and still water	A	8	36	2	2	4
	B	25 %	28 %	-	50 %	50 %

A = tutkimusten määrä - antal av undersökningar - number of analyses

B = määräystenvastaisia - antibestämmelse - non-complying

Lähde: Elintarvikeeturvallisuusvirasto Evira

Källa: Livsmedelssäkerhetsverket Evira

Source: Finnish Food Safety Authority Evira

8.5. Tullilaboratorion elintarviketutkimukset työryhmittäin vuonna 2011 ja yhteensä vuosina 2007 - 2011

Tullilaboratoriets livsmedelsundersökningar enligt produktgrupp år 2011 och totalt åren 2007 - 2011

Food control of the Finnish Customs Laboratory by product category, 2011, and in total, 2007 - 2011

Tuoteryhmä Produktgrupp Product category	Tutkitut erät	Määräystenvastaiset erät		Huomautetut erät	
	Undersökta partier	Partier som stred mot bestämmelserna		Anmärkta partier	
	Controlled batches	Non-complying batches		Batches with minor defects	
	kpl - st - no	kpl - st - no	%	kpl - st - no	%
Vihannekset ja sienet - Grönsaker och svampar - <i>Vegetables and mushrooms</i>	683	58	9 %	34	5 %
Vihannesvalmisteet - Grönsaksprodukter - <i>Vegetables products</i>	145	16	11 %	21	15 %
Hedelmät ja marjat - Frukt och bär - <i>Fruit and berries</i>	637	28	4 %	41	6 %
Hedelmävalmisteet - Fruktprodukter - <i>Fruit products</i>	115	13	11 %	8	7 %
Mehut ja juomat - Safter och drycker - <i>Juices and beverages</i>	147	41	28 %	28	19 %
Vilja ja leipomatuotteet - Spannmål och bakverk - <i>Cereals and bakery products</i>	309	26	8 %	40	13 %
Kastikkeet, keitot ja liemet - Såser, soppor och buljonger - <i>Sauces, soups and bouillon</i>	112	25	22 %	26	23 %
Muut elintarvikkeet - Övriga livsmedel - <i>Other foodstuffs</i>	918	163	18 %	140	15 %
Yhteensä - Totalt - Total	3 066	370	12 %	338	11 %
2007	3 656	269	7 %	391	11 %
2008	3 738	367	10 %	504	14 %
2009	3 459	458	13 %	459	13 %
2010	3 354	474	14 %	401	12 %
2011	3 066	370	12 %	338	11 %

Lähde: Tullilaboratorio

Källa: Tullilaboratoriet

Source: Finnish Customs Laboratory

8.6. Tullilaboration elintarvikeanalyysit tutkimuksittain vuonna 2011

Tullilaboratoriets livsmedelsundersökningar enligt undersökningen år 2011

Food control of the Finnish Customs Laboratory by type of analysis, 2011

Tutkimus Undersökning Analysis	Tutkitut erät	Määräystenvastaiset erät		Huomautetut erät	
	Undersökta partier	Partier som stred mot bestämmelserna		Anmärkta partier	
	Controlled batches	Non-complying batches		Batches with minor defects	
	kpl - st - no	kpl - st - no	%	kpl - st - no	%
Kasvinsuojeluaineet - Växtskyddsmedel - <i>Plant protection products</i>	1 749	68	4 %	109	6 %
Mikrobiologia - Mikrobiologi - <i>Microbiology</i>	785	13	2 %	37	5 %
Homemyrkyt - Mykotoxiner - <i>Mycotoxins</i>	754	5	1 %	28	4 %
Lisäaineet - Tillsatssämnen - <i>Food additives</i>	562	73	13 %	48	9 %
Raskasmetallit - Tungmetaller - Heavy metals <i>Radiation exposure</i>	318	2	1 %	13	4 %
Elintarvikkeen koostumus - Livsmedlets sammansättning - <i>Food composition</i>	308	48	16 %	57	19 %
Vierasaineet - Främmande ämnen - <i>Foreign matter</i>	250	6	2 %	14	6 %
Pakkausmerkinnät - Etiketter på förpackningen - <i>Labelling</i>	203	136	67 %	43	21 %
Säteilytys - Besträlning - <i>Radiation exposure</i>	193	10	5 %	6	3 %
GMO	137	14	10 %	1	1 %
Kivennäisaineet - Mineralämnen - <i>Minerals</i>	123	9	7 %	19	15 %
Allergeenit - Allergen - <i>Allergen</i>	111	17	15 %	0	0 %
Tölkkien kuntotarkastus - Tillstånd inspektion av burkar - <i>Condition inspection of cans</i>	74	2	3 %	7	10 %
Koostumuksen vertailu lainsäädäntöön - Jämförelse av sammansättningen med lagstiftningen - <i>Comparison of the composition with legislative requirements</i>	64	39	61 %	22	34 %
Vitamiinit - Vitaminer - <i>Vitamins</i>	61	3	5 %	21	34 %
Radioaktiivisuus - Radioaktivitet - <i>Radioactivity</i>	40	0	0 %	0	0 %
Muut tutkimukset - Övriga undersökningar - <i>Other analyses</i>	131	10	8 %	16	12 %
Yhteensä - Totalt - <i>Total</i>	5 863	455	8 %	441	8 %
2007
2008	6 060	392	7 %	521	9 %
2009	5 911	516	9 %	476	8 %
2010
2011	5 863	455	8 %	441	8 %

Lähde: Tullilaboratorio

Källa: Tulllaboratoriet

Source: Finnish Customs Laboratory

8.7. Maidon laatu erikokoisilla maatiloilla vuosina 2006 - 2011

Mjölakens kvalitet på olika stora gårdar åren 2006 - 2011

Milk quality on different-sized farms, 2006 - 2011

Tilan maitomäärä Gårdens mjölmängd <i>Milk produced by the farm</i>	Lehmiä Mjölkkor <i>Dairy cows</i>	Bakteerilukujen geometriset keskiarvot Geometriska medelvärden för bakteriehalterna <i>Geometric averages of bacteria counts</i>					
		2006	2007	2008	2009	2010	2011
kg/kk - kg/mån - kg/month	kpl - st. - number	pmy/ml - cfu/ml					
< 8 500	< 15	7 000	6 900	6 800	7 100	6 500	6 800
8 500 - 17 000	15 - 30	5 100	5 100	4 700	4 900	4 700	5 300
17 000 - 25 000	30 - 45	4 600	4 400	4 100	4 400	4 100	4 600
> 25 000	> 45	5 000	4 900	4 600	5 100	4 500	5 000

Lähde: Maitohygienialiitto ry

Källa: Förbundet för Mjolkhygien rf

Source: The Finnish Association for Milk hygiene

8.8. Tuottajamaidosta tehdyt antibioottijäämätutkimukset vuonna 2000 - 2011

Undersökningar av antibiotikarester i producentmjölk åren 2000 - 2011

Antibiotic residue studies on producer milk, 2000 - 2011

Vuosi År Year	Tutkitut tilat Undersökta gårdar <i>Farms studied</i>	Tutkimukset Undersökningar <i>Studies</i>	Positiiviset löydökset Positiva fynd <i>Positive findings</i>	
	kpl - st - no	kpl - st - no	kpl - st - no	% ¹⁾
2000	11 539	35 249	22	0,06 %
2001	17 178	45 227	11	0,02 %
2002	17 837	45 926	25	0,06 %
2003	16 923	36 502	17	0,05 %
2004	15 161	31 478	10	0,03 %
2005	12 491	31 363	8	0,03 %
2006	12 650	24 700	22	0,09 %
2007	11 976	23 190	25	0,11 %
2008	10 567	20 759	29	0,14 %
2009	8 467	19 674	32	0,16 %
2010	9 748	21 851	29	0,13 %
2011	8 960	18 096	32	0,16 %

1) Positiivisten löydösten osuus antibioottitutkimuksista (%) - Andel positiva fynd av antibiotikaundersökningarna (%) - *Percentage positive findings of antibiotic studies (%)*

Lähde: Maitohygienialiitto ry

Källa: Förbundet för Mjolkhygien rf

Source: The Finnish Association for Milk hygiene

8.9. Rehuvalvonnan valvontanäytteiden kokonaismäärät vuosina 2006 - 2011

Antal kontrollprov av foderkontroll åren 2006 - 2011

Number of control samples of feed control, 2006 - 2011

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	kpl - st. - number					
Rehunäytteet yhteensä - Foderprov totalt - Feed samples, total	9 721	11 533	10 020	11 580	10 408	9 404
Valvontatyypeittäin - Enligt typ av övervakning - By type of control						
Markkinavalvonta - Marknadsövervakning - <i>Market control</i>	632	829	788	1914	662	571
EU-tuonnin valvonta - Övervakning av EU-import - <i>Import control from EU</i>	6 548	7 646	6 716	6 563	6 381	6 067
Valmistuksen valvonta - Övervakning av tillverkning - <i>Manufacture control</i>	1 594	1 504	1 107	1 538	1 566	1 023
EU:n ulkopuolelta tulevan maahantuonnin valvonta - Övervakning av import från utanför EU - <i>Import control from outside of EU</i>	641	885	971	1 268	1 084	1 239
Maatilojen valvonta - Övervakning av lantgårdar - <i>Farm control</i>	238	290	248	295	239	209
Rehuvalmistustyyppittäin - Enligt fodertyp - By type of feed						
Kasvipäriset rehuaineet - Foderämnen av vegetabiliskt ursprung - <i>Feedingstuffs of vegetable origin</i>	7 309	8 619	7 831	8 006	7 608	7 461
Eläinperäiset rehuaineet - Foderämnen av animaliskt ursprung - <i>Feedingstuffs of animal origin</i>	174	205	145	237	278	224
Muut rehuaineet - Övriga foderämnen - <i>Other feedingstuffs</i>	9	2	7	6	5	104
Rehuseokset - Foderblandningar - <i>Compound feedingstuffs</i>	1 823	1 966	1 654	3 111	1 845	1 042
Kivennäisrehuaineet ja -seokset - Mineralfoderämnen och -blandningar - <i>Minerals feeds and compound mineral feedingstuffs</i>	125	142	118	113	90	87
Rehun lisäaineet ja lisäainevalmisteet - Tillsatsämne och tillsatsämneprodukter för foder - <i>Feed additives and additive products</i>	213	220	75	105	106	191
Rehuympäristönäytteet - Fodermiljöprov - Feed environmental samples	-	-	-	-	141	138
Rehujen muuntogeenisyyden valvonta - Tillsyn över genetiskt modifierade foder - Control of genetically modified feedstuffs						
Kasvipäriset rehuaineet - Foderämnen av vegetabiliskt ursprung - <i>Feedingstuffs of vegetable origin</i>	-	25	-	-	5	-
Rehuseokset - Foderblandningar - <i>Compound feedingstuffs</i>	68	354	190	2	330	157

Lähde: Elintarviketurvallisuusvirasto Evira
 Källa: Livsmedelssäkerhetsverket Evira
 Source: Finnish Food Safety Authority Evira

8.10. Rekisteröityneet rehualan toimijat ja niihin tehdyt tarkastukset vuosina 2008 - 2011

Antal registrerade aktörer i foderbranschen och inspektionsbesök åren 2008 - 2011

Number of registered feed operators and inspection visits, 2008 - 2011

Rehualan toiminta Foderaktivitet Feed activity	Toimijoiden lukumäärä Antal aktörer Number of operators				Tarkastuskäyntien määrä Antal inspektionsbesök Number of inspection visits			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Rehujen valmistus - Foderproduktion - Production of feed	218	239	243	242	69	41	76	68
Rehujen tuonti ja jakelu ¹⁾ - Import och distribution av foder - Feed import and distribution	763	842	882	893	27	27	32	36
Rehujen varastointi ^{2,3)} - Lagring av foder - Feed storage	464	493	514	518	4	3	5	7
Rehujen kuljetus ⁴⁾ - Transport av foder - Transport of feeds	366	407	491	528	142	137	129	126
Kotieläintilat - Husdjursgårdar - Livestock farms	22 443	21 971	20 829	19 913	275	289	258	246

1) Sisältää rehujen välityksen, jakelun, myynnin ja tuonin kaikista maista -
Inkl. förmedling, distribution, försäljning och import av foder från alla länder -
Incl. feed agency, distribution, sale and import from all countries

2) Toimijoiden lukumäärä sisältää varsinaisten varastointiliikkeiden lisäksi myös muita toimijoita, joilla on varastointia. -
Antalet aktörer innefattar utöver egentliga lagringsföretag även andra aktörer som bedriver lagring. -
In addition to actual storage companies, the number of operators includes other operators engaging in storage activities.

3) Tarkastuskäyntien määrä sisältää tarkastukset varsinaisiin varastointiliikkeisiin, joita oli vuonna 2010 59 kpl ja vuonna 2011 74 kpl. Muiden toimijoiden, joilla on varastointia (kuten valmistajat, vähittäiskaupat, jne.), varastojen tarkastukset ovat osa toimijan tarkastusta ja nämä tarkastukset sisältyvät taulukossa esitettyihin muiden toimintojen tarkastusmääriin. -
Antalet kontrollbesök innefattar kontroller av egentliga lagringsföretag, vilka 2010 uppgick till 59 och 2011 till 74. Kontrollen av lager hos andra aktörer som bedriver lagring (t.ex. tillverkare, detaljhandelsbutiker osv.) utgör en del av kontrollen av aktören och dessa kontroller ingår i tabellens uppgifter över antalet kontroller av andra funktioner. -
The number of inspection visits refers to inspections of actual storage companies, which numbered 59 in 2010 and 74 in 2011. Inspections of the storage facilities of other operators engaging in storage activities (such as producers, retailers, etc.) are carried out as part of inspections of these operators and are included in the figures for the number of inspections of other operations in the table.

4) Toimijoiden lukuihin sisältyvät myös muita kuin elintarviketuotantoeläimille tarkoitettuja rehuja kuljettavat toimijat -
Antal aktörer innehåller också foderföretag som transporterar foder avsett för andra djur än djur för livsmedelsproduktion -
Number of operators contains also feed business operators which transport feeds for feeding of other animals than food-producing animals

Lähde: Elintarviketurvallisuusvirasto Evira; SVT: Tike, Maatilojen rakenne
Källa: Livsmedelssäkerhetsverket Evira; FOS: Tike, Lantbrukets struktur -
Source: Finnish Food Safety Authority Evira; OSF: Tike, Farm structure

8.11. Lannoitevalvonnan valvontanäytteiden kokonaismäärät vuosina 2006 - 2011

Övervakningsprovernas totalmängder vid gödselövervakningen 2006 - 2011

Total number of inspection samples taken for fertilizer monitoring purposes, 2006 - 2011

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	kpl - st - number					
Lannoitevalmistenäytteet yhteensä - Prover av gödselafabrikat totalt - Fertiliser product samples, total	268	340	302	305	512	375
Valvontatyypeittäin - Enligt typ av övervakning - By type of control						
Markkinavalvonta - Marknadsövervakning - Market control	135	211	108	120	264	167
EU-tuonnin valvonta - Övervakning av EU-import - Import control from EU	15	9	7	22	28	12
Valmistuksen valvonta - Övervakning av tillverkning - Manufacture control	92	102	136	137	202	181
EU:n ulkopuolelta tulevan maahantuonnin valvonta - Övervakning av import från utanför EU - Import control from outside of EU	26	18	51	26	18	15
Lannoitevalmistetyypeittäin - Per typ av gödselafabrikat - By fertilizer product type						
Lannoitteet - Gödselmedel - Fertilisers	77	180	160	153	222	205
Kalkitusaineet - Kalkningsämnen - Liming materials	37	45	29	16	27	23
Maanparannusaineet - Jordförbättringsmedel - Soil improvement materials	41	41	44	55	98	62
Kasvualustat - Växtunderlag - Substrates	99	71	64	72	161	85
Mikrobivalmisteet - Mikrobpreparat - Microbial preparations	4	1	-	3	-	-
Raaka-aineet - Råvaror - Raw materials	10	2	5	6	4	-

Lähde: Elintarvikeeturvallisuusvirasto Evira
 Källa: Livsmedelssäkerhetsverket Evira
 Source: Finnish Food Safety Authority Evira

8.12. Kasvinsuojeluainejäämien valvonta vuosina 2005 - 2009

Kontroll av växtskyddsmedelrester åren 2005 - 2009

Control of residues of plant protection products, 2005 - 2009

Tuoteryhmä Produktgrupp Product category	Näytteiden määrä alkuperämaan mukaan - Antal prover enligt produktens ursprung - Number of samples by origin of product							
	Suomi Finland Finland		Muut EU-maat Övriga EU-länder Other EU countries		Muut kuin EU-maat Länderna utanför EU Other than EU countries		Yhteensä Totalt Total	
	kpl - st - no ¹⁾	% ²⁾	kpl - st - no ¹⁾	% ²⁾	kpl - st - no ¹⁾	% ²⁾	kpl - st - no ¹⁾	% ²⁾
Hedelmät ja vihannekset - Frukt och grönsaker - Fruits and vegetables	274	-	576	1 %	968	14 %	1 818	8 %
Viljat - Spannmål - Cereals	20	-	18	-	46	7 %	84	4 %
Prosessoidut elintarvikkeet - Förädlade produkter - Processed products	-	-	124	-	250	7 %	374	5 %
Lastenruoat - Barnmat - Baby food	10	-	23	0 %	6	-	39	0 %
Yhteensä 2009 - Totalt 2009 - Total 2009	304	-	741	1 %	1 270	12 %	2 315	7 %
2005	356	-	843	6 %	856	7 %	2 055	5 %
2006	352	-	806	5 %	866	9 %	2 024	6 %
2007	300	1 %	847	5 %	949	7 %	2 096	5 %
2008	286	1 %	763	5 %	984	13 %	2 033	8 %
2009	304	-	741	1 %	1 270	12 %	2 315	7 %

1) Valvonta- ja seurantanäytteiden lukumäärä - Antal övervaknings- och uppföljningsprover - Number of surveillance and follow-up enforcement samples

2) Määräysten vastaisten näytteiden osuus (%) - Andel (%) av antibestämelseprov - Proportion (%) of non-complying samples

Lähde: Tullilaboratorio ja Elintarviketurvallisuusvirasto Evira

Källa: Tulllaboratoriet och Livsmedelssäkerhetsverket Evira

Source: Finnish Customs Laboratory and Finnish Food Safety Authority Evira

8.13. Kasvinsuojeluainejäämien valvonta vuonna 2010

Kontroll av växtskyddsmedelrester år 2010

Kontroll av växtskyddsmedelrester år 2010

Tuotteen alkuperämaa Produktens ursprung Origin of product	Satunnaisnäytteiden määrä Antal övervakningsprover Number of surveillance samples kpl - st - no	Määräystenvastaisten näytteiden osuus Andel av antibestämelseprov Proportion of non-complying samples %
Suomi - Finland - <i>Finland</i>	312	0,0 %
EEA-maat - EEA-länder - <i>EEA countries</i> ¹⁾	768	1,4 %
EEA:n ulkopuoliset maat - Länderna utanför EEA - <i>Other than EEA countries</i>	824	6,3 %
Tuntematon - Okänd - <i>Unknown</i>	22	4,5 %
Yhteensä - Totalt - <i>Total</i>	1926	3,3 %

1) EU-maat, Islanti ja Norja - EU-länder, Island och Norge - *EU countries, Iceland and Norway*

Lähde: Elintarvikeeturvallisuusvirasto Evira

Källa: Livsmedelssäkerhetsverket Evira

Source: Finnish Food Safety Authority Evira

Luomutuotanto

Ekologisk jordbruksproduktion ■ Organic farming

Luomutuotanto muodostaa oman tarkasti valvotun elintarvikeketjun pelloilta pöytään.

9

Luomutuotanto

Luomutuotannossa viljellään kasveja, kasvatetaan eläimiä ja valmistetaan elintarvikkeita luonnonmukaisesti. Luomutuotanto on tarkoin säädeltyä ja valvottua. Luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään kuuluvia luomutiloja on noin 4 000 tilaa. Pääosa näistä on maatiloja, joilla harjoitetaan viljanviljelyä.

Luomutilat

Suomessa oli maatilarekisterin mukaan vuonna 2009 kaikkiaan 3 524 maatilaa, joilla harjoitettiin luonnonmukaista maataloustuotantoa (taulu 9.1). Luomutilojen osuus kaikista maatiloista on viisi prosenttia. Yleisin luomuviljelijöiden ilmoittamista tuotantosuunnista on viljanviljely, jonka on ilmoittanut tuotantosuunnakseen 40 % kaikista luomutiloista. Peltosuuruusluokittain luomutilat jakautuvat eri tavalla kuin tavanomaiset tilat. Luomutilat ovat peltotaltaan suurempia kuin tavanomaisesti viljellyt tilat (taulu 9.2). Pienissä tiloissa luomutiloja on suhteessa vähemmän ja isoissa tiloissa suhteessa enemmän kuin tavanomaisia tiloja.

Luomurekisterin mukaan alkutuotannon luomutoimijoita vuonna 2011 oli kaikkiaan 4 114 kappaletta, joista maatiloja oli 4 036 kappaletta (taulu 9.3). Määrä on 92 kappaletta enemmän kuin edellisellä vuonna. Erot maatilojen lukumäärissä maatilarekisterin ja luomurekisterin välillä johtuvat hieman erilaisista maatalan/luomutilan määritelmistä. Alueellisesti tarkasteltaessa luomutiloja on eniten Pirkanmaan, Pohjanmaan ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskusten alueilla.

Luomupinta-alat

Vuonna 2011 luomuviljelty pelloala oli yhteensä 185 000 hehtaaria, josta luomuhyväksyttyä oli 158 000 hehtaaria (86 %) ja siirtymävaiheessa olevaa 27 000 hehtaaria (14 %) (taulu 9.4). Luomuhyväksytyt pellot voidaan markkinoida luomutuotantoon viittaavien merkinnöin. Hyväksytyt alan määrä on lisääntynyt vuodesta 2006 noin 27 000 hehtaarilla. Kauran luomuhyväksytty ala muodostaa lähes puolet luomuviljojen yhteispinta-alasta (taulu 9.5). Perunan luomuhyväksytty pinta-ala vuonna 2011 oli 362 hehtaaria (taulu 9.6).

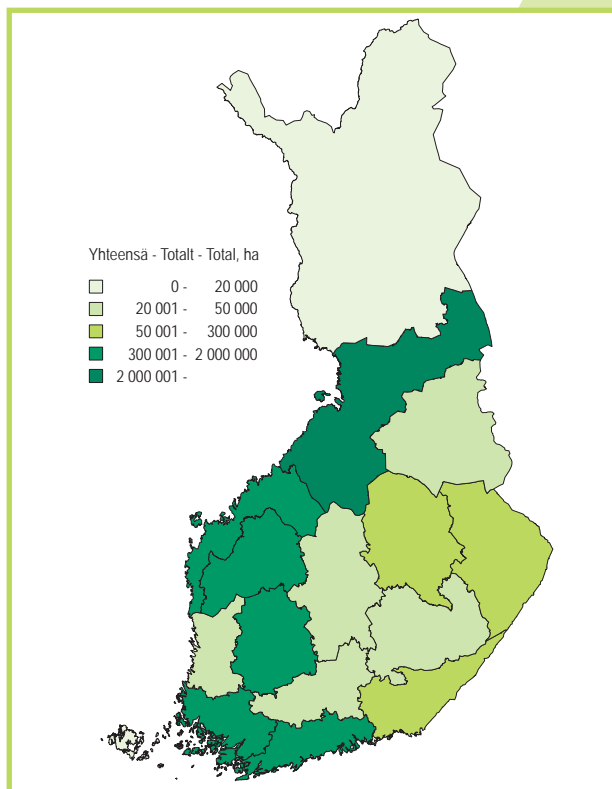
Luomusato

Luomuviljaa tuotettiin vuonna 2011 kaikkiaan noin 82 miljoonaa kiloa, mikä on 2 % Suomen koko viljantuotannosta (taulu 9.7). Leipäviljan (vehnä ja ruis) osuus kokonaissadosta on neljäsosa ja loput on rehuviljaa (ohra, kaura, seosvilja).

Luonnonmukaisesti tuotetun viljan hehtaarisadot ovat alhaisemmat kuin tavanomaisen tuotannon sadot. Vehnän ja rukiin hehtaarisadot olivat vuonna 2011 keskimäärin 56 prosenttia tavanomaisesti tuotetusta sadosta ja ohran sekä kauran hehtaarisadot noin 61 prosenttia.

Luomuporkkanan sato vuonna 2010 oli lähes 1,9 miljoonaa kiloa, mikä on kolme prosenttia tavanomaisesta porkkanasadosta (taulu 9.8). Ruokasipulia tuotettiin luomuna 372 000 kiloa ja valkokaalia 235 000 kiloa. Luomutarhaherneen tuotanto oli vähäisempää, 45 000 kiloa.

Luomumarjoista eniten tuotettiin mansikkaa ja luomumansikan sato oli noin 190 000 kiloa. Määrä on kaksi prosenttia koko mansikkasadosta.

9.1. Luomuviljelty pelloala vuonna 2011

Ekologiskt odlad åkerareal år 2011

Arable land under organic cultivation, 2011

Luomumaidon ja -kananmunien tuotanto

Meijerien vastaanottaman luomumaidon määrä oli lähes 31 miljoonaa litraa vuonna 2011. Määrä on runsaan prosentin verran maidon kokonaistuotannosta. Meijerit vastaanottavat luomumaitoa vuosittain aina enemmän ja kymmenessä vuodessa määrä on lähes kaksinkertaistunut (taulu 9.9).

Kananmunapakkaamot vastaanottivat luomukananmunia 1,5 miljoonaa kiloa vuonna 2011. Määrä on kasvusuunnassa ja on nyt runsas kaksi prosenttia pakkaamoiden vastaanottamasta kananmunien kokonaismäärästä (taulu 9.10).

Luomusiemenen tuotanto

Tärkeimpien luomusiementen tuotantoala oli vuonna 2011 yhteensä 1 064 hehtaaria ja edellisenä vuonna 1 327 hehtaaria. Alasta suurimmalla osalla (43 %) tuotettiin luomukauran siementä (taulu 9.11). Satovuoden 2010/2011 aikana kauran siementä hyväksyttiin 914 000 kiloa. Määrä on viisi prosenttia koko kauransiemenen tuotantomäärästä (taulu 9.12).

Ruokaherneen ja härkävavun siementä tuotetaan luomuna suhteellisesti enemmän. Luomuruokaherneen osuus koko tuotetusta ruokaherneen siemenmäärästä on 13 %. Härkävavun luomusiementuotanto on tullut uutena lisänä siementuotantoon muutama vuosi sitten ja sen osuus koko härkävavun siementuotantomäärästä on 14 %.

Luomueläimet

Luomutiloilla kasvatettavat eläimet ovat luomueläimiä tai tavanomaisessa tuotannossa olevia eläimiä. Luonnonmukaista eläintuotantoa harjoittavalla tilalla voi olla myös tavanomaisia eläimiä, mutta niiden tulee olla eri eläinlajeja kuin luomueläimet. Luomueläimille syötetään luomurehua, ja niistä saatavat eläinperäiset elintarvikkeet voidaan myydä luomuna.

Luomueläintuotanto kuuluu valvotun luonnonmukaisen kotieläintuotannon piiriin. Luomurekisterin mukaan luonnonmukaisesta kotieläintuotantoa harjoitettiin 644 tilalla vuonna 2011. Määrä kasvoi 74 tilalla edellisvuoteen verrattuna ja oli 161 tilaa enemmän kuin neljä vuotta aikaisemmin (taulu 9.14).

Luonnonmukaisessa tuotannossa olevia nautoja oli luomutiloilla noin 40 000 yksilöä vuonna 2011 (taulu 9.13). Nautojen määrä on lisääntynyt kovaa vauhtia. Määrä on viisi tuhatta enemmän kuin edellisenä vuonna ja lähes 13 000 yksilöä enemmän kuin vuonna 2008. Lypsylehmiä tästä määrästä on 14 %. Luonnonmukaisessa tuotannossa olevia sikoja oli yhteensä lähes 3 000 yksilöä.

Lampaita ja vuhia oli luonnonmukaisessa tuotannossa yhteensä noin 13 000 yksilöä. Määrä on 2 000 yksilöä edellisvuotta enemmän ja lähes viisi tuhatta yksilöä suurempi kuin vuonna 2008. Myös siipikarjan määrä on lisääntynyt. Vuonna 2011 siipikarjaa oli yhteensä 115 000 yksilöä, joista pääosa oli munivia kanoja. Vuonna 2008 määrä oli 73 000 eli määrä on kasvanut kolmessa vuodessa noin 40 000 yksilöllä.

9.1. Luomualat vuosina 2000 - 2011

Ekologisk areal åren 2000 - 2011
Organic area, 2000 - 2011

Luomuvalvonta

Luomutoimijoiden määrä vaihtelee jonkin verran (taulu 9.14). Luomuvalvonnan piiriin tulee uusia toimijoita vuosittain ja vanhoja poistuu. Tarkastettavia luomutoimijoita oli vuonna 2011 lähes 4 500 kappaletta, joista suurin osa oli maataloja.

Luonnonmukaisessa tuotannossa havaittiin vuonna 2011 säännöstenvastaisuuksia yhteensä 1 161 kappaletta (taulu 9.15), joista suurin osa, 790 kappaletta, havaittiin kasvintuotannossa. Määrä on hieman suurempi kuin edellisenä vuonna, mutta muuten se on vähentynyt vuosittain. Valvonnan tuloksena kaksi toimijaa erotet-

tiin valvontajärjestelmästä, 145 toimijaa sai markkinointikiellon ja loput saivat huomautuksen (taulu 9.16).

Eläintuotannossa säännöstenvastaisuuksia havaittiin vähemmän, 108 kappaletta. Määrä on alhaisin kuuteen vuoteen. Valvonnan tuloksena kaksi toimijaa erotettiin valvontajärjestelmästä, kahdeksan toimijaa sai markkinointikiellon ja loput saivat huomautuksen.

Elintarviketuotannossa havaittiin 263 säännöstenvastaisuutta, mikä on huomattavasti edellisvuotta enemmän. Näistä kolme toimijaa sai markkinointikiellon ja loput saivat huomautuksen. ■

9.1. Luomutilojen lukumäärä tuotantosuunnittain vuonna 2009¹⁾Antal ekologiska gårdar enligt produktionsinriktning år 2009¹⁾Number of organic farms by production sector, 2009¹⁾

Tuotantosuunta Produktionsinriktning Production sector	Luomutilat ²⁾ Ekogårdar Organic farms kpl - st - no	Jakauma Fördelning Distribution %	Osuus ⁴⁾ Andel Proportion %
Lypsykarjatalous - Mjölproduktion - Milk production	482	14 %	4 %
Muu nautakarjatalous - Övrig nötboskapshushållning - Other cattle husbandry	571	16 %	14 %
Sikatalous - Svinhushållning - Pig husbandry	23	1 %	1 %
Siipikarjatalous - Fjäderfåhushållning - Poultry husbandry	37	1 %	5 %
Lammas- ja vuohitalous - Får- och gethushållning - Sheep and goat husbandry	145	4 %	18 %
Hevostalous - Hästhushållning - Horse husbandry	81	2 %	4 %
Viljanviljely - Spannmålsodling - Cereals production	1 402	40 %	5 %
Erikoiskasvintuotanto - Produktion av specialväxter - Special crop production	132	4 %	4 %
Puutarhakasvien viljely ³⁾ - Frilandsodling av trädgårdsväxter - Horticulture	175	5 %	9 %
Muu kasvintuotanto - Övrig produktion av växter - Other plant production	446	13 %	6 %
Muu tuotanto - Övrig produktion - Other production	30	1 %	4 %
Yhteensä - Totalt - Total	3 524	100 %	5 %

¹⁾ Vuosien 2010 ja 2011 tietoja ei ole saatavilla - Uppgifter av åren 2010 och 2011 ej tillgängliga - Data of years 2010 and 2011 is not available²⁾ Sisältää myös siirtymävaiheessa olevat tilat - Inkluderar också gårdar som läggs om till ekologisk produktion - Includes also farms in conversion to organic production³⁾ Puutarhakasvien viljely avomaalla ja kasvihuoneissa - Odling av trädgårdsväxter i växthus och på friland - Includes cultivation in the open and in greenhouses⁴⁾ Luomutilojen osuus tuotantosuunnan kaikista tiloista - Andel ekologiska gårdar från alla gårdar i denna produktionsinriktning - Proportion of organic farms from all farms with this production sector

Lähde: SVT: Tike, Maatilojen rakenne ja Evira, Luomurekisteri

Källa: FOS: Tike, Lantbrukets struktur och Evira, Ekoregister

Source: OSF: Tike, Farm structure and Evira, Organic register

9.2. Luomutilojen lukumäärä peltosuuruusluokittain vuonna 2009

Antal ekologiska gårdar enligt åkerstorleksgrupper år 2009

Number of organic farms by field area group, 2009

Peltosuuruusluokka (ha) Åkerstorleksgrupp (ha) Field area group (ha)	Luomutilat ¹⁾ Ekogårdar Organic farms kpl - st - no	Jakauma Fördelning Distribution %	Osuus ²⁾ Andel Proportion %
0,0 - 9,9	493	14 %	4 %
10,0 - 19,9	771	22 %	6 %
20,0 - 29,9	591	17 %	6 %
30,0 - 39,9	407	12 %	6 %
40,0 - 49,9	300	9 %	6 %
50,0 - 74,9	459	13 %	6 %
75,0 -	503	14 %	7 %
Maatilat yhteensä - Gårdar totalt - Farms, total	3 524	100 %	5 %

¹⁾ Sisältää myös siirtymävaiheessa olevat tilat - Inkluderar också gårdar som läggs om till ekologisk produktion - Includes also farms in conversion to organic production.

²⁾ Luomutilojen osuus peltokoon kaikista tiloista - Andel ekologiska gårdar från alla gårdar i denna storlek - Proportion of organic farms from all farms with this size.

Lähde: SVT: Tike, Maatilojen rakenne ja Evira, Luomurekisteri

Källa: FOS: Tike, Lantbrukets struktur och Evira, Ekoregister

Source: OSF: Tike, Farm Structure and Evira, Organic register

9.3. Alkutuotannon luomutoimijat alueittain vuonna 2011 ja koko maassa vuosina 2005 - 2011

Ekologiska aktörer inom primärproduktionen per region 2011 och i hela landet 2005 - 2011

Organic operators in primary production by region in 2011 and in the whole of Finland, 2005 - 2011

ELY-keskus ELY-central ELY Centre	Maatilat Gårdar Farms	Muut Övriga Other	Yhteensä Totalt Total	Jakauma Fördelning Distribution
	lkm - st. - number			%
Uudenmaan - Nyland - <i>Uusimaa</i>	328	7	335	8 %
Varsinais-Suomen - Egentliga Finland - <i>Southwest Finland</i>	310	15	325	8 %
Satakunnan - Satakunta - <i>Satakunta</i>	153	3	156	4 %
Hämeen - Tavastland - <i>Häme</i>	175	3	178	4 %
Pirkanmaan - Birkaland - <i>Pirkanmaa</i>	415	2	417	10 %
Kaakkois-Suomen - Sydöstra Finland - <i>Southeastern Finland</i>	208	0	208	5 %
Etelä-Savon - Södra Savolax - <i>South Savo</i>	227	5	232	6 %
Pohjois-Savon - Norra Savolax - <i>North Savo</i>	326	8	334	8 %
Pohjois-Karjalan - Norra Karelen - <i>North Karelia</i>	313	11	324	8 %
Keski-Suomen - Mellersta Finland - <i>Central Finland</i>	159	5	164	4 %
Etelä-Pohjanmaan - Södra Österbotten - <i>South Ostrobothnia</i>	316	4	320	8 %
Pohjanmaan - Österbotten - <i>Ostrobothnia</i>	381	5	386	9 %
Pohjois-Pohjanmaan - Norra Österbotten - <i>North Ostrobothnia</i>	404	4	408	10 %
Kainuun - Kajanaland - <i>Kainuu</i>	131	4	135	3 %
Lapin - Lappland - <i>Lapland</i>	51	2	53	1 %
Ahvenanmaa - Åland - <i>Åland</i>	139		139	3 %
Koko maa - Hela landet - <i>Whole country</i>	4 036	78	4 114	100 %
2005	4 296	63	4 359	
2006	3 966	62	4 028	
2007	3 896	74	3 970	
2008	3 811	79	3 890	
2009	3 967	76	4 043	
2010	3 939	83	4 022	
2011	4 036	78	4 114	

Lähde: Elintarviketurvallisuusvirasto Evira

Källa: Livsmedelssäkerhetsverket Evira

Source: Finnish Food Safety Authority Evira

9.4. Luomuviljelty peltoala alueittain vuonna 2011 ja koko maassa vuosina 2005 - 2011

Ekologiskt odlad åkerareal per region år 2011 och i hela landet åren 2005 - 2011

Arable land under organic cultivation by region in 2011 and in the whole of Finland, 2005 - 2011

ELY-keskus ELY-central ELY Centre	Luomuhyväksytty ala Ekogodkänt areal Certified organic area	Siirtymävaiheala Areal i omläggning In-conversion area	Yhteensä Totalt Total	Jakauma Fördelning Distribution
	1000 ha			%
Uudenmaan - Nyland - <i>Uusimaa</i>	13	4	17	9 %
Varsinais-Suomen - Egentliga Finland - <i>Southwest Finland</i>	14	2	16	9 %
Satakunnan - Satakunta - <i>Satakunta</i>	5	1	6	3 %
Hämeen - Tavastland - <i>Häme</i>	6	1	7	4 %
Pirkanmaan - Birkaland - <i>Pirkanmaa</i>	15	2	17	9 %
Kaakkois-Suomen - Sydöstra Finland - <i>Southeastern Finland</i>	10	1	11	6 %
Etelä-Savon - Södra Savolax - <i>South Savo</i>	7	1	8	4 %
Pohjois-Savon - Norra Savolax - <i>North Savo</i>	11	2	13	7 %
Pohjois-Karjalan - Norra Karelen - <i>North Karelia</i>	13	2	15	8 %
Keski-Suomen - Mellersta Finland - <i>Central Finland</i>	4	1	5	3 %
Etelä-Pohjanmaan - Södra Österbotten - <i>South Ostrobothnia</i>	12	3	15	8 %
Pohjanmaan - Österbotten - <i>Ostrobothnia</i>	16	2	18	10 %
Pohjois-Pohjanmaan - Norra Österbotten - <i>North Ostrobothnia</i>	20	3	22	12 %
Kainuun - Kajanaland - <i>Kainuu</i>	6	1	7	4 %
Lapin - Lappland - <i>Lapland</i>	3	0	3	2 %
Ahvenanmaa - Åland - <i>Åland</i>	3	0	3	2 %
Koko maa - Hela landet - <i>Whole country</i>	158	27	185	100 %
2005	135	12	148	
2006	131	14	145	
2007	134	15	149	
2008	135	16	150	
2009	141	23	164	
2010	143	28	171	
2011	158	27	185	

Lähde: Elintarviketurvallisuusvirasto Evira

Källa: Livsmedelssäkerhetsverket Evira

Source: Finnish Food Safety Authority Evira

9.5. Tärkeimpien vilja- ja nurmikasvien tuotantoalat vuosina 2008 - 2011

Produktionsarealer för de viktigaste spannmåls- och vallväxterna åren 2008 - 2011

Areas under cultivation of the most important cereals and herbaceous plants, 2008 - 2011

Viljelykasvi Odlingsväxt <i>Crop</i>	Luomuhyväksytty tuotantoala Produktionsareal som godkänts för ekologisk odling <i>Certified organic area under cultivation</i>			
	2008	2009	2010	2011
	Ha			
Ruis - Råg - <i>Rye</i>	4 423	3 870	4 710	4 204
Vehnä - Vete - <i>Wheat</i>	5 230	6 307	5 517	7 143
Kaura - Havre - <i>Oats</i>	23 701	22 110	16 413	20 106
Ohra - Korn - <i>Barley</i>	3 947	4 932	4 639	4 550
Seosvilja - Blandsäd - <i>Mixed crops</i>	6 268	6 614	6 838	7 490
Herne - Ärt - <i>Pea</i>	997	988	1 071	966
Härkäpapu - Bondböna - <i>Broad bean</i>	422	752	1 386	1 927
Rypsi - Rybs - <i>Turnip rape</i>	1 813	2 820	4 029	2 739
Nurmi - Vall - <i>Grass</i>	65 666	67 042	69 929	77 876
Muut kasvit - Övriga växter - <i>Other crops</i>	31 043	25 905	29 677	32 927
Yhteensä - Totalt - <i>Total</i>	143 510	141 340	144 209	159 928

Lähde: Elintarviketurvallisuusvirasto Evira
 Källa: Livsmedelssäkerhetsverket Evira
 Source: Finnish Food Safety Authority Evira

9.6. Tärkeimpien puutarhakasvien ja perunan tuotantoalat vuosina 2008 - 2011

Produktionsarealer för de viktigaste trädgårdsväxterna och potatis åren 2008 - 2011

Areas under cultivation of the most important horticultural plants and potatoes, 2008 - 2011

Viljelykasvi Odlingsväxt <i>Crop</i>	Luomuhyväksytty tuotantoala Produktionsareal som godkänts för ekologisk odling <i>Certified organic area under cultivation</i>			
	2008	2009	2010	2011
	Ha			
Peruna - Potatis - <i>Potatoes</i>	282	287	291	362
Porkkana - Morot - <i>Carrot</i>	53	51	50	52
Sipuli - Lök - <i>Onion</i>	32	40	31	38
Kaalit - Kål - <i>Brassicas</i>	19	18	18	23
Mansikka - Jordgubbe - <i>Strawberry</i>	139	131	126	121
Mustaherukka - Svarta vinbär - <i>Black currant</i>	259	277	250	290
Omena - Äpplen - <i>Apples</i>	54	50	51	69

Lähde: Elintarviketurvallisuusvirasto Evira
 Källa: Livsmedelssäkerhetsverket Evira
 Source: Finnish Food Safety Authority Evira

9.7. Tärkeimpien luomukasvien kokonaissadot vuosina 2006 - 2011

Totalskördar av de viktigaste ekologiska odlingsväxterna åren 2006 - 2011

Total yields of the most important organic crops, 2006 - 2011

Viljelykasvi Odlingsväxt Crop	Luomusato - Ekoskörd - Organic yield						Osuus ¹⁾ - Andel ¹⁾ Proportion ¹⁾
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2011 %
	milj. kg - million kg						
Vehnä - Vete - <i>Wheat</i> ²⁾	8,9	9,7	10,2	11,6	..	14,7	2 %
Ruis - Råg - <i>Rye</i>	6,9	8,5	6,1	5,9	..	6,6	8 %
Ohra - Korn - <i>Barley</i>	10,9	8,8	6,6	8,0	..	7,5	0 %
Kaura - Havre - <i>Oats</i>	33,5	41,0	41,8	39,5	..	38,2	4 %
Seosvilja - Blandsäd - <i>Mixed crops</i>	8,5	12,9	10,8	11,2	..	14,6	26 %
Rypsi - Rybs - <i>Turnip rape</i>	1,4	1,3	1,3	2,1	..	2,0	2 %
Peruna - Potatis - <i>Potatoes</i>	4,4	3,7	4,8	2,2	..	5,5	1 %
Herne - Ärtor - <i>Peas</i>	1,7	1,2	0,6	1,3	..	1,7	14 %
Härkäpapu - Bondböna - <i>Broad bean</i>	2,0	..	3,0	15 %
Kuivaheinä - Torrhö - <i>Hay</i>	..	14,2	16,2	10,0	..	25,2	7 %
Säilörehu - Ensilage - <i>Silage</i>	..	271,9	267,1	371,3	..	563,9	8 %
Tuorevilja - Färsk spannmål - <i>Cereals harvested green</i> ³⁾	22,4	28,7	..	16,0	7 %

1) Luomusadon osuus viljelykasvin kokonaissadosta - Den ekologiska skördens andel av odlingsväxtens totalskörd - Share of the total harvest accounted for by organic crop:

2) Sisältää speltin - Inkl. spält vete - Incl. spelt

3) Sisältää kokoviljasäilörehun ja tuoresäilöviljan - Inkl. helsädesensilage och ensilerad spannmål - Incl. cereals harvested green

Lähde: Tike, Luomusatoilasto

Källa: Tike, Ekoskördstatistik

9.8. Tärkeimpien luomuvihannesten ja -marjojen kokonaissadot vuosina 2007 - 2010

Totalskördar av de viktigaste ekologiska grönsakerna och bären åren 2007 - 2010

Total yields of the most important organic vegetables and berries, 2007 - 2010

Laji Sort Species	2007	2008	2009	2010	2010
	1 000 kg				% ¹⁾
Vihannekset yhteensä - Grönsaker totalt - Vegetables, total	1 669	1 370	2 869	2 856	2 %
Tarhaherne - Trädgårdsärt - <i>Garden pea</i>	31	8	37	45	1 %
Valkokaali - Vitkål - <i>White cabbage</i>	150	166	394	235	1 %
Porkkana - Morot - <i>Carrot</i>	954	811	1 758	1 856	3 %
Ruokasipuli - Matlök - <i>Onion</i>	320	202	312	372	2 %
Marjat yhteensä - Bär totalt - Berries, total	295	338	411	296	2 %
Mansikka - Jordgubbe - <i>Strawberry</i>	159	188	217	193	2 %
Herukat - Vinbär - <i>Currants</i>	116	118	144	71	5 %
Vadelma - Hallon - <i>Raspberry</i>	4	10	17	11	2 %

Vuoden 2011 tietoja ei ole saatavilla - Uppgifter för 2011 saknas - Information on 2011 is not available

¹⁾ Luomusadon osuus koko sadosta - Andel ekoskördens av totalskördens - Percentage of the yield of organic production from the yield of whole production

Lähde: SVT: Tike, Puutarhatilastot; Evira, Luomurekisteri

Källa: FOS: Tike, Trädgårdsstatistik; Evira, Ekoregister

Source: OSF: Tike, Horticultural Statistics; Evira: Organic register

9.9. Meijerien vastaanottama luomumaito vuosina 2000 - 2011

Ekomjök som mejerier har mottagit åren 2000 - 2011

Organic milk received by dairies, 2000 - 2011

	Luomumaidontuottajia Ekologiska mjölkproducenter <i>Organic milk producers</i>	Meijerien vastaanottama luomumaito Ekomjök som mejerier har mottagit <i>Organic milk received by dairies</i>	Luomumaidon osuus kokonaismäärästä Andel ekomjök av total mjölkvolymen <i>Proportion of organic milk of total milk volume</i>
	kpl - st - no	milj. l - million l	%
2000	116	16,3	0,7 %
2001	125	18,7	0,8 %
2002	141	23,2	1,0 %
2003	173	29,6	1,3 %
2004	174	31,8	1,4 %
2005	141	27,1	1,2 %
2006	128	26,5	1,2 %
2007	121	26,8	1,2 %
2008	124	28,1	1,3 %
2009	125	29,4	1,3 %
2010	117	30,1	1,4 %
2011	118	31,4	1,4 %

Lähde: SVT: Tike, Maito- ja maitotuotetilasto

Källa: FOS: Tike, Statistik om mjök och mjökprodukter

Source: OSF: Tike: Milk and milkproduct statistics

9.10. Pakkaamoiden vastaanottama luomukananmunien määrä vuosina 2005 - 2011

Antal ekologiska ägg som packerier har mottagit åren 2005 - 2011

Number of organic eggs received by egg packers, 2005 - 2011

	Luomukananmunien määrä Antal ekologiska ägg <i>Number of organic eggs</i>	Luomukananmunien osuus kananmunien kokonaismäärästä Andel ekologiska ägg av total mängden av ägg <i>Proportion of organic eggs of total number of eggs</i>
	kg	%
2005	1 221 334	2,1 %
2006	1 179 250	2,1 %
2007	1 117 776	2,0 %
2008	1 164 962	2,0 %
2009	1 307 429	2,4 %
2010	1 569 972	2,6 %
2011	1 501 263	2,4 %

Lähde: SVT: Tike, Kananmunien tuotanto

Källa: FOS: Tike, Produktionen av ägg

Source: OSF: Tike, Egg production

9.11. Luomusiemenen tuotantoaloja vuosina 2005 - 2011

Produktionsarealer av några ekologiska utsäde åren 2005 - 2011

Production areas of some organic seeds, 2005 - 2011

	Tuotantoala ¹⁾ - Produktionsareal ¹⁾ - Production area ¹⁾						
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	ha						
Kevätvehnä - Vårveete - <i>Spring wheat</i>	129	80	98	122	173	117	164
Syysvehnä - Höstveete - <i>Winter wheat</i>	-	-	-	-	-	-	2
Kevättruis - Vårråg - <i>Spring rye</i>	-	-	-	-	37	12	-
Syysruis - Höstråg - <i>Winter rye</i>	7	51	28	38	47	81	92
Ohra - Korn - <i>Barley</i>	520	309	137	109	169	225	121
Kaura - Havre - <i>Oats</i>	548	498	445	598	631	592	460
Kevättrypsi - Vårrybs- <i>Spring turnip rape</i>	65	34	45	57	32	90	19
Peruna - Potatis - <i>Potatoes</i>	8	11	12	16	17	18	5
Ruokaherne - Matärt - <i>Peas</i>	57	50	73	111	115	91	91
Härkäpapu - Bondböna - <i>Broad bean</i>	4	-	-	9	64	101	109

1) Viljelytarkastuksissa hyväksytyjä siementuotantoaloja - Utsädesproduktionsarealer godkända i odlingskontroller - *Seed production areas approved in agricultural inspections*

Lähde: Elintarviketurvallisuusvirasto Evira

Källa: Livsmedelssäkerhetsverket Evira

Source: Finnish Food Safety Authority Evira

9.12. Luomukasvien sertifoituja/ hyväksytyjä siemenmääriä vuosina 2007 - 2011

Mängden certifierat/godkänd utsäde för några ekologiska växter åren 2007 - 2011

Amounts of certified/accepted seeds of some organic crops, 2007 - 2011

	Siemenmäärä Utsädesmängd Amount of seeds				Osuus ¹⁾ Andel Proportion
	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11 ²⁾	2010/11
	1000 kg				%
Kevätvehnä - Vårveete - <i>Spring wheat</i>	121	82	312	256	2 %
Syysruis - Höstråg - <i>Winter rye</i>	10	32	92	86	7 %
Kevättruis - Vårråg - <i>Spring rye</i>	-	-	-	12	7 %
Ohra - Korn - <i>Barley</i>	273	221	371	364	1 %
Kaura - Havre - <i>Oats</i>	863	775	986	914	5 %
Kevättrypsi - Vårrybs- <i>Spring turnip rape</i>	-	23	32	20	2 %
Ruokaherne - Matärt - <i>Peas</i>	132	110	154	140	13 %
Härkäpapu - Bondböna - <i>Broad bean</i>	-	9	128	128	14 %

1) Luomusiemenen osuus koko siemenmäärästä - Andel ekoutsäde av total utsädesmängden - *Proportion of organic seed of total amount of seed*

2) Satovuosi - Skördeår - *Crop year, 1.7. - 30.6.*

Lähde: Elintarviketurvallisuusvirasto Evira

Källa: Livsmedelssäkerhetsverket Evira

Source: Finnish Food Safety Authority Evira

9.13. Luomueläinten lukumäärät vuosina 2008 - 2011

Antalet ekologiska djur åren 2008 - 2011

Number of organic animals, 2008 - 2011

Kotieläin Husdjur Livestock	Luomueläinten lukumäärä Antal ekologiska djur Number of organic animals				Tiloja Gårdar Farms
	2008	2009	2010	2011	2011
	kpl - st. - number				kpl - st. - no
Nautaeläimet - Nötkreatur - Cattle	27 696	31 646	35 363	40 591	
Lypsylehmät - Mjölkkor - Dairy cows	4 717	4 892	4 809	5 776	147
Emolehmät - Dikor - Suckler cows	7 448	9 265	10 473	11 865	336
Hiehot lypsy- ja emolehmiksi - Kvigor till mjölkkor och dikor - Heifers for dairy and suckler cows	5 127	5 690	7 238	6 872	449
Lihanaudat - Köttnöt - Beef cattle	2 373	2 444	2 525	3 740	231
Siitossonnit - Avelstjurar - Stud bulls	450	577	588	1 186	349
Naudat < 8 kk - Nöt < 8 mån - Cattle < 8 months	7 581	8 778	9 730	11 152	483
Siat - Svin - Pigs	2 245	2 607	2 996	2 936	
Lihasiat - Gödsvin - Fattening pigs	1 774	1 978	2 477	2 407	10
Emakot - Suggor - Sows	453	616	509	518	7
Karjut - Galtar - Boars	18	13	10	11	7
Lampaat ja vuohet - Får och getter - Sheep and goats	8 264	9 529	11 011	13 070	
Uuhet ja karitsat < 6kk - Tackor och lamm < 6 mån - Ewes and lambs < 6 months	7 435	8 947	10 041	12 064	106
Pässit - Baggar - Rams	418	507	726	775	90
Kutut ja kilit < 6 kk - Getter och killingar < 6 mån - She-goats and kids < 6 months	411	75	244	231	8
Pukit - Bockar - Male goats	-	1	4	5	3
Siipikarja - Fjäderfän - Poultry	73 025	87 673	97 601	114 962	
Munivat kanat - Värphöns - Laying hens	73 025	87 665	97 598	112 661	33
Muu siipikarja - Övriga fjäderfän - Other poultry	-	8	3	2 301	..
Muut - Övriga - Others					
Hevoset - Hästar - Horses	22	16	12	14	14
Ponit - Ponnyer - Ponies	6	9	7	4	4
Bisonit - Bisonoxar - Bison	91	104	127	96	1
Mehiläiset (pesiä) - Bin (bon) - Bees (hives)	2 927	2 815	2 265	3 030	38

Lähde: Elintarviketurvallisuusvirasto Evira

Källa: Livsmedelssäkerhetsverket Evira

Source: Finnish Food Safety Authority Evira

9.14. Luomutoimijoiden määrä vuosina 2007 - 2011

Antal ekologiska aktörer åren 2007 - 2011

Number of organic operators, 2007 - 2011

Luomutoimija Ekologisk aktör <i>Organic operator</i>	Lukumäärä - Antal - Number				
	2007	2008	2009	2010	2011
Tarkastettavat toimijat, yhteensä - Aktörer som inspekteras, totalt - <i>Operators to be inspected, total</i>	4 224	4 175	4 369	4 367	4 489
Luomualkutuotanto ¹⁾ - Ekologisk primärproduktion ¹⁾ - <i>Organic primary production</i>	3 831	3 758	3 902	3 876	3 939
- joista luomueläintiloja - varav ekologiska djurgårdar - <i>of which organic livestock farms</i>	483	511	548	570	644
- joista uusia toimijoita - varav nya aktörer - <i>of which new operators</i>	112	121	250	178	202
Luomuelintarviketoimijat - Ekologiska livsmedelsaktörer - <i>Organic food operators</i>	381	401	418	437	487
- joista uusia toimijoita - varav nya aktörer - <i>of which new operators</i>	27	53	48	40	94
Luomurehutoimijat - Ekologiska foderaktörer - <i>Organic feed operators</i>	12	16	19	24	33
- joista uusia toimijoita - varav nya aktörer - <i>of which new operators</i>	-	4	4	5	10
Luomusiemenpakkaamot - Ekologiska fröpackerier - <i>Organic establishments packing seed</i>	-	-	29	30	31

1) Maatilojen lisäksi luvuissa mukana myös pelkät kasvihuone-, siemen- ja mehiläistoimijat. -
Förutom gårdar innefattar siffrorna också aktörer med endast växthus-, frö- eller biodling -
In addition to farms, the figures include operators whose only form of production is greenhouse or seed cultivation or apiculture

Lähde: Elintarviketurvallisuusvirasto Evira, Luonnonmukaisen tuotannon valvontaraportit

Källa: Livsmedelssäkerhetsverket Evira, Kontrollrapporter om ekologisk produktion

Source: Finnish Food Safety Authority Evira, Control reports on organic production

9.15. Luonnonmukaisessa tuotannossa havaittujen säännöstenvastaisuuksien lukumäärä vuosina 2006 - 2011

Antal konstaterade regelbrott i ekologisk produktion åren 2006 - 2011

Number of cases of non-compliance detected in organic production, 2006 - 2011

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	kpl - st. - number					
Kasvintuotanto - Växtproduktion - <i>Plant production</i>	1 526	1 101	963	883	777	790
Eläintuotanto - Husdjurproduktion - <i>Animal production</i>	186	138	145	117	147	108
Elintarviketuotanto - Livsmedelsproduktion - <i>Food production</i>	..	282	151	243	163	263

Lähde: Elintarviketurvallisuusvirasto Evira, Luonnonmukaisen tuotannon valvontaraportit

Källa: Livsmedelssäkerhetsverket Evira, Kontrollrapporter om ekologisk produktion

Source: Finnish Food Safety Authority Evira, Control reports on organic production

9.16. Säännöstenvastaisuuksista annetut seuraamukset luomutoimijoille vuosina 2006 - 2011

Antal påföljder som påförts ekologiska aktörer till följd av brott mot produktionsbestämmelser åren 2006 - 2011
 Number of consequences to organic operators due to non-compliance with production directions, 2006 - 2011

Seuraamus		2006	2007	2008	2009	2010	2011
Påföljd							
Consequence							
Seuraamukset kasvintuotannossa, yhteensä -	A	1 526	1 101	963	883	777	790
Påföljder i växtproduktion, totalt -	B	40 %	29 %	26 %	23 %	20 %	20 %
Consequences in plant production, total							
Erottaminen valvontajärjestelmästä - Avstängning från kontrollsystem - Expulsion from control system	A	4	3	3	-	1	2
Markkinointikielto - Förbud mot saluföring - Ban on marketing	A	342	226	211	176	188	145
	B	9 %	6 %	6 %	5 %	5 %	4 %
Huomautus - Anmärkning - Caution	A	1 180	872	749	707	588	644
	B	31 %	23 %	20 %	18 %	15 %	15 %
Seuraamukset eläintuotannossa, yhteensä -	A	186	138	145	117	147	108
Påföljder i husdjursproduktion, totalt -	B	43 %	30 %	28 %	21 %	26 %	17 %
Consequences in livestock production, total							
Erottaminen valvontajärjestelmästä - Avstängning från kontrollsystem - Expulsion from control system	A	-	-	-	-	1	2
	B	-	-	-	-	20 %	30 %
Markkinointikielto - Förbud mot saluföring - Ban on marketing	A	24	20	20	24	23	8
	B	6 %	4 %	4 %	4 %	4 %	1 %
Huomautus - Anmärkning - Caution	A	162	118	125	93	123	98
	B	38 %	26 %	25 %	17 %	22 %	15 %
Seuraamukset elintarviketoiminnassa, yhteensä -	A	..	107	116	243	163	269
Påföljder i livsmedelsaktiviteter, totalt -	B	..	28 %	33 %	22 %	14 %	32 %
Consequences in food activities, total							
Markkinointikielto - Förbud mot saluföring - Ban on marketing	A	..	2	1	7	3	3
	B	..	1 %	0 %	2 %	1 %	1 %
Huomautus - Anmärkning - Caution	A	..	105	115	236	160	266
	B	..	28 %	33 %	20 %	13 %	32 %

A: Seuraamusten lukumäärä - Antal påföljder - Number of consequences

B: % luomutoimijoista, joita säännöt koskee - % av ekologiska aktörer som omfattas av bestämmelserna - % of organic operators that are covered by these regulations

Lähde: Elintarviketurvallisuusvirasto Evira, Luonnonmukaisen tuotannon valvontaraportit

Källa: Livsmedelssäkerhetsverket Evira, Kontrollrapporter om ekoproduktion

Source: Finnish Food Safety Authority Evira, Control reports on organic production

Laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Julkaisuun on koottu tietoja koko elintarvikeketjun toimijoista ja toiminnasta alkutuotannosta kuluttajaan. Maataloustuotannon osalta julkaisusta löytyy tietoja muun muassa maatilojen lukumäärästä sekä kasvin- ja eläintuotannon määristä. Mukaan on otettu myös maatalouteen läheisesti liittyvät aiheet, kuten keruutuotanto, kalastus ja riistasaaaliit. Luomutuotannon tilastot on koottu omaksi luvuksi yhdessä muiden luomutilastojen kanssa. Tilastot maatalouden tuotantopanoksista (siemenet, lannoitteet, kasvinsuojeluaineet ja rehut) on omassa luvussaan.

Kotieläimet eli elintarvikkeiden tuotantoon tarkoitettut eläimet sekä niiden hyvinvointi ovat olennainen osa elintarvikeketjua. Julkaisuun on koottu tietoja kotieläinten määristä, terveydestä ja eläinsuojeluvälivonnasta. Myös kasvinterveyteen ja viljelykasvien laatuun liittyviä tietoja on koottu tähän julkaisuun omaksi luvukseen.

Elintarvikeketjun seuraavan vaiheen, maataloustuotteita jalostavanteollisuuden osalta julkaisussa on tietoja muun muassa elintarviketeollisuuden toimipaikkojen lukumäärästä. Tilastotietoja elintarviketeollisuuden tuotannosta on huonosti saatavissa. Löytyvät tiedot tuotannosta ja myynnistä on koottu julkaisuun.

Elintarvikkeiden jakelu ja kulutus –osiossa on tietoja muun muassa elintarvikkeiden tukku- ja vähittäiskaupanalan sekä ravitsemustoimintaa harjoittavien yritysten toimipaikkojen lukumäärästä. Julkaisussa on myös tilastoja kuluttajien ja kotitalouksien määristä sekä elintarvikkeiden kulutusmääristä. Elintarvikkeiden ja veden nautintaan liittyvät ruokamyrkytystiedot on sisällytetty julkaisun kulutus–osioon.

Julkaisussa käsitellään myös elintarvikeketjuun olennaisesti kuuluvaa elintarviketurvallisuuden valvontaa. Mukana on tietoja muun muassa kunnallisen elintarvikevalvonnan toiminnasta ja maahan-

tuonnin valvonnasta sekä tarkemmin kasvinsuojeluainejäämävälivonnasta ja rehuvalvonnasta. Tuottajamaidon laatutietoja on sisällytetty julkaisuun ensimmäisen kerran.

Luomutilastot on koottu omaksi luvukseen. Luomutilastot sisältävät tietoja muun muassa luomutilojen lukumäärästä, luomutuotantoaloista, luomusadoista, luomutoimijoista sekä luomuvalvonnasta.

Tilastot on esitetty pääasiassa koko maan tasolla. Alueelliset luokitukset perustuvat tietojen viiteajankohtana voimassa olleisiin alueisiin.

Tietolähteinä on käytetty Tiken omia tilastoja, jotka löytyvät internetistä osoitteesta www.maataloustilastot.fi. Lisäksi lähteenä on myös muun muassa Tilastokeskuksen tilastoja, Eviran tilastoja ja raportteja sekä Tullilaboratorion tilastoja. Lähteet on merkitty kunkin taulukon alareunaan sekä julkaisun lopussa oleviin kuvio- ja karttaluetteloihin.

Keskeiset käsitteet ja määritelmät on esitetty omana kokonaisuutena.

Tilastotiedot ovat julkisia ja kaikkien asiasta kiinnostuneiden käytössä. Julkaisu on tiivis kooste koko elintarvikeketjusta, jota voidaan käyttää muun muassa neuvontaan, opetustarkoituksiin sekä erilaisiin tutkimus- ja kehittämishankkeisiin. Yksi kehittämissuunnitelman elintarviketurvallisuustilastojen kehittäminen EU:n tilastoviranomaisen Eurostatin mukaisesti.

Tiken tilastotuotanto perustuu lakiin maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksesta (1200/1992 ja 667/2006), lakiin maaseutuelinkeinotilastoista (1197/1996), lakiin maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä (284/2008) ja tilastolakiin (280/2004). Muiden tietolähteiden käyttö perustuu tilastolakiin (280/2004).

Julkaisua kehitetään edelleen saatujen palautteiden sekä tiedon tuottajien kanssa käytyjen keskustelujen perusteella.

2. Tietojen tarkkuus ja luotettavuus

Pelloilta pöytään -kokoomajulkaisun tarkoitus on antaa yleiskuvaus koko elintarvikeketjun toimijoista, tuotannosta, kulutuksesta sekä valvonnasta. Tietojen tarkkuuden ja luotettavuuden taso perustuu julkaisussa käytettyjen tietolähteiden laatuun. Julkaisuun on valikoitu oman aihealueensa luotettavimpia saatavilla olevia tietolähteitä, kuten hallinnollisia rekistereitä ja tietokantoja, tilastoja sekä tilastojen puuttuessa raportteja.

3. Tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Pelloilta pöytään -tilastojulkaisu ilmestyy nyt kuudetta kertaa.

Julkaisussa esitetyt tiedot ovat lopullisia. Maatilojen rakenteen osalta tiedot kuvaavat kesän 2011 tilannetta. Nautaeläinten lukumäärän viiteajankohta on 1.5. Sikojen, siipikarjan ja hevosten lukumäärän viiteajankohta on 1.5. vuosina 1995 ja 2000 ja 1.4. vuosina 2005–2011. Lampaiden ja vuohien lukumäärän viiteajankohta on 1.6. vuonna 2005 ja 1.5. vuosina 1995, 2000, 2010 ja 2011. Luomueläinmäärien viiteajankohta on 31.12.2011. Viljelykasvien satotiedot perustuvat vuosittain tehtävään satotilastoon, johon tiedot saadaan loka-marraskuun satotiedusteluista. Elintarvike- ja rehuvalvontaa sekä kotieläinten hyvinvointia ja kasvinterveyttä koskevien tietojen osalta viiteajankohtana on kunkin kalenterivuoden loppu.

4. Tilastojen yhtenäisyys ja vertailukelpoisuus

Julkaisussa esitetyt maatalouden ja kotieläintuotannon rakennetta kuvaavat tiedot ovat vertailukelpoisia muun muassa Maatilarikasterin tietojen kanssa. Kasvinviljely-, teurastamo-, meijeri- ja kananmunatuotannon tiedot ovat vertailukelpoisia muiden Tiken tuotantotilastojen tietoja sisältävien julkaisujen kanssa. Vastavasti elintarviketeollisuutta kuvaavat tiedot ovat vertailukelpoisia Tilastokeskuksen yritys- ja toimialarakennetta kuvaavien tilastojen kanssa. Elintarvike- ja rehuvalvontaa sekä kotieläinten terveyttä ja hyvinvointia koskevat tiedot ovat pääsääntöisesti vertailukelpoisia kunkin osa-alueen valvontaviranomaisen julkaisemien tietotuotteiden kanssa.

5. Tietojen saatavuus ja selkeys

Pelloilta pöytään -tilastojulkaisu on painettu kirja. Lisätietoa ja tilausohjeet löytyvät internetistä osoitteesta www.maataloustilastot.fi. Julkaisu on ladattavissa pdf-versiona edellä mainituilta sivuilta perijulkaisun julkaisemisen jälkeen ja sieltä löytyvät myös tarkemmat tiedot julkaisuajankohdasta.

Julkaisuun kootut tiedot on saatavissa tarkemmalla tasolla julkaisussa mainituista lähteistä. ■

Käsitteitä ja määritelmiä

■ Alkutuotanto

Alkutuotannon tuotteiden tuotanto, kasvatusta ja viljely, myös sadonkorjuu, lypsäminen ja kaikki eläintuotannon vaiheet ennen teurastusta. Sisältää myös metsästyksen, kalastuksen ja luonnonvaraisten tuotteiden keräämisen.

■ Elintarvikehuoneisto

Elintarvikehuoneistolla tarkoitetaan mitä tahansa rakennusta, huoneistoa, niiden osaa tai muuta ulko- tai sisätilaa, jossa myytäväksi tai muuten luovutettavaksi tarkoitettuja elintarvikkeita valmistetaan, säilytetään, kuljetetaan, pidetään kaupan, tarjoillaan tai muutoin käsitellään. Elintarvikehuoneisto ei tarkoita alkutuotantopaikkaa.

■ Elintarvikevalvonta

Elintarvikevalvonnan tehtävänä on valvoa ja edistää kaikkien elintarvikkeiden turvallisuutta, asianmukaista laatua ja koostumusta sekä ehkäistä ja poistaa elintarvikkeista johtuvia terveyshaittoja. Käytännön valvonta tapahtuu pääasiassa kunnissa. Elintarvike- ja turvallisuusvirasto Evira johtaa ja kehittää valvontaa koko maan tasolla. Myös yritykset itse valvovat tuottamiensa ja myymiensä elintarvikkeiden laatua ja määrätystenmukaisuutta. Omavalvonnasta säädetään lainsäädännössä ja viranomaiset valvovat sen toteutusta.

■ Hukkakaura

Hukkakaura on yksivuotinen heinämäinen rikkakasvi, joka lisääntyy nopeasti. Yksi hukkakaurayksilö voi tuottaa satoja siemeniä ja siemenet säilyvät maassa itämiskykyisinä vuosia. Suomessa on voimassa laki hukkakauran torjunnasta ja lain tarkoituksena on torjua hukkakauraa ja estää sen leviäminen.

■ Kotieläin

Tässä julkaisussa kotieläin tarkoittaa tuotantoeläintä.

■ Luomu

Lyhenne sanasta luonnonmukainen.

■ Luomutila

Viljelmä, kasvihuone, sienten kasvattamo tai keruualue, joka kuuluu Euroopan yhteisöjen neuvoston asetuksen mukaiseen valontajärjestelmään.

■ Luomutuotanto

Luomutuotannolla tarkoitetaan tuotantotapaa, joka määritellään Euroopan yhteisöjen neuvoston asetuksessa.

■ Maatila

Maatilalla tarkoitetaan niin sanottua aktiivitilaa, jolla on käytössä olevaa maatalousmaata vähintään yksi hehtaari ja joka harjoittaa maataloustuotantoa. Myös tilat, joilla on tätä vähemmän käytössä olevaa maatalousmaata, on otettu mukaan mikäli niiden taloudellinen koko on vähintään yksi eurooppalainen kokoyksikkö (ESU) eli 1 200 euroa. Ennen vuotta 2000 aktiivitilaksi määriteltiin tila, jolla on hallinnassaan vähintään yksi hehtaari peltoa ja puutarhaa ja jolla on maataloustuotantoa tai muuta yritystoimintaa. Vuodesta 1995 lähtien aktiivitiloihin on luettu metsätaloutta tai muuta yritystoimintaa harjoittavista tiloista vain ne, joilla on peltoa viljelyksessä.

■ Omavalvonta

Omavalvonnalla tarkoitetaan elintarvikealan toimijan suunnitelmallisia toimia, joilla yrittäjä itse tunnistaa ja valvoo yrityksensä toiminnan tai toimintojen hygieenisiä riskikohtia. Omavalvontasuunnitelma sisältää muun muassa tiedot riskikohtien valvontaan sovellettavista toimenpiderajoista sekä ohjeet mahdollisten toimenpiderajojen ylitysten aiheuttamista toimintatavoista. Elintarvikealan yrittäjän on pidettävä kirjaa sekä omavalvonnan tuloksista että virheiden korjaamiseksi tehdyistä toimenpiteistä.

■ Ruokamyrkytys

Ruokamyrkytyksellä tarkoitetaan ruuan tai talousveden nauttimisen välityksellä saatua tarttuvaa tautia tai myrkytystä.

■ Ruokamyrkytysepidemia

Ruokamyrkytysepidemialla tarkoitetaan tapausta, jossa vähintään kaksi henkilöä on saanut oireiltaan samanlaatuisen sairauden nautittuaan samaa alkuperää olevaa ruokaa tai talousvettä, ja missä epidemiologisesti kyseinen ruoka tai vesi voidaan todeta sairauden lähteeksi. Ruokamyrkytyksen aiheuttaja voi olla mikrobi, mikrobin tuottama toksini tai muu aineenvaihduntatuote, loinen, myrkyllinen eläin, kasvi, sieni tai kemiallinen aine.

■ Sertifioitu siemen

Virallisesti tarkastettu ja hyväksytty siemen.

■ Siirtymävaihe

Luonnonmukaisessa tuotannossa siirtymävaiheella tarkoitetaan aikaa, jolloin peltoa on viljeltävä luonnonmukaisen tuotannon menetelmin, mutta tuotteiden markkinoiminen ei ole vielä mahdollista luonnonmukaiseen tuotantoon viittaavin merkinnöin.

■ Toimipaikka

Toimipaikka on yhden yrityksen omistama, yhdessä paikassa sijaitseva ja yhdellä toimialalla toimiva eli pääasiassa yhdenlaisia tavaroita tai palveluja tuottava yksikkö. Varsinainen toimipaikka harjoittaa yrityksen normaalia tuotantotoimintaa. Toimipaikkoja ovat esimerkiksi tehdas, myymälä, toimisto ja versta. Liikenteessä ja rakennustoiminnassa toimipaikka on pää- tai piirikonttori, josta toimintaa johdetaan. Aputoimipaikka sijaitsee erillään varsinaisesta tuotantotoiminnasta ja se tuottaa palveluja vain yritykselle itselleen.

Aputoimipaikkoja ovat esimerkiksi yrityksen pääkonttori, varasto omia tavaroita varten tai korjaamo omien ajoneuvojen korjaamista varten. Tilastossa ovat toimipaikat, jotka tarkasteluvuonna toimivat yli puoli vuotta ja lisäksi ne työllistivät enemmän kuin puoli henkilöä tai niiden liikevaihto ylittää tietyn rajan.

■ Tuotantosuunta

Tuotantosuunnalla tarkoitetaan maatalon päätuotantosuuntaa eli taloudellisesti merkittävintä maatalouden tuotantosuuntaa, joka määräytyy vuoden aikana normaalioloissa saatujen bruttotulojen perusteella. Tieto saadaan vuosittain tukea hakeneilta tiloilta maatalouden tukihakemuslomakkeilta ja on tällöin viljelijän itsensä ilmoittama. Tukea hakemattomien tilojen tieto määritetään tuotannonalojen ja vakioitujen katteiden avulla.

■ Valvontakohte

Valvontakohteella tarkoitetaan ympäristöterveydenhuollon lainsäädännössä säädettyjen viranomaistoimenpiteiden, kuten tarkastusten, näytteenoton, mittauksen, neuvonnan tai päätöksenteon kohteena olevaa toimijaa, toimintoa tai toimipaikkaa.

■ Vierasaine

Vierasaineet ovat ravintoon kuulumattomia, sinne joutuneita tai jääneitä kemiallisia aineita. Vierasaineet eivät ole elintarvikkeen valmistuksessa käytettyjä aineita eivätkä lisäaineita. Vierasaineita ovat esimerkiksi torjunta-aineet, raskasmetallit sekä ympäristömyrkyt.

■ Zoonoosi

Zoonoosit ovat tauteja, jotka voivat luonnollisella tavalla tarttua suoraan tai välillisesti eläimen ja ihmisen välillä. Välillinen tartunta voi tapahtua esimerkiksi elintarvikkeiden, veden tai hyönteisten välityksellä. Zoonoosien aiheuttajiin kuuluu bakteereita, viruksia, loisia ja sieniä.

Karttaluettelo

Förteckning över kartor

List of Maps

- 1.1. Maatilojen lukumäärä vuonna 2001 -**
Antal lantgårdar år 2001 -
Number of farms, 2001
Lähde: SVT: Tike, Maatilojen rakenne -
Källa: FOS: Tike, Lantbrukets struktur -
Source: OFS: Tike, Farm structure
- 1.2. Maatilojen lukumäärä vuonna 2011 -**
Antal lantgårdar år 2011 -
Number of farms, 2011
Lähde: SVT: Tike, Maatilojen rakenne -
Källa: FOS: Tike, Lantbrukets struktur -
Source: OFS: Tike, Farm Structure
- 1.3. Elintarviketeollisuuden toimipaikkojen lukumäärä vuonna 2000 -**
Antal arbetsställen inom livsmedelsindustrin år 2000 -
Number of establishments in food industry, 2000
Lähde: SVT: Tilastokeskus, Yritysrekisterin vuositilasto -
Källa: FOS: Statistikcentralen, Årsstatistik över företag i företagsregistret -
Source: OFS: Statistics Finland, Finnish Enterprises
- 1.4. Elintarviketeollisuuden toimipaikkojen lukumäärä vuonna 2010 -**
Antal arbetsställen inom livsmedelsindustrin år 2010 -
Number of establishments in food industry, 2010
Lähde: SVT: Tilastokeskus, Yritysrekisterin vuositilasto -
Källa: FOS: Statistikcentralen, Årsstatistik över företag i företagsregistret -
Source: OFS: Statistics Finland, Finnish Enterprises
- 2.1. Viljantuotanto vuonna 2011 -**
Spannmålsproduktion år 2011 -
Crop production, 2011
Lähde: SVT: Tike, Satotilasto -
Källa: FOS: Tike, Skördestatistik -
Source: OFS: Tike, Crop production statistics
- 2.2. Lihantuotanto vuonna 2011 -**
Köttproduktion år 2011 -
Meat production, 2011
Lähde: SVT: Tike, Alueittainen lihantuotanto -
Källa: FOS: Tike, Köttproduktion områdesvis -
Source: OFS: Tike, Meat Production by Area
- 2.3. Maidontuotanto vuonna 2011 -**
Mjölkproduktion år 2011 -
Milk production, 2011
Lähde: SVT: Tike, Alueittainen maidontuotanto -
Källa: FOS: Tike, Mjölkproduktion områdesvis -
Source: OFS: Tike, Milk Production by Area

- 4.1. Hukkakaurasaastunnat vuonna 2011 -**
Förorening av flyghavre år 2011 -
Wild oat infestations, 2011
Lähde: Elintarviketurvallisuusvirasto Evira -
Källa: Livsmedelssäkerhetsverket Evira -
Source: Finnish Food Safety Authority Evira
- 5.1. Nautaeläinten lukumäärä vuonna 2011 -**
Antal nötkreatur år 2011 -
Number of cattle, 2011
Lähde: SVT: Tike, Kotieläinten lukumäärä -
Källa: FOS: Tike, Antalet husdjur -
Source: OSF: Tike, Number of Livestock
- 5.2. Sikojen lukumäärä vuonna 2011 -**
Antal svin år 2011 -
Number of pigs, 2011
Lähde: SVT: Tike, Kotieläinten lukumäärä -
Källa: FOS: Tike, Antalet husdjur -
Source: OSF: Tike, Number of Livestock
- 5.3. Siipikarjan lukumäärä vuonna 2011 -**
Antal fjäderfå år - 2011 -
Number of poultry, 2011
Lähde: SVT: Tike, Kotieläinten lukumäärä -
Källa: FOS: Tike, Antalet husdjur -
Source: OSF: Tike, Number of Livestock
- 5.4. Lampaiden lukumäärä vuonna 2011 -** Antal får år 2011 -
Number of cattle, 2011
Lähde: SVT: Tike, Kotieläinten lukumäärä - Källa: FOS: Tike, Antalet husdjur -
Source: OSF: Tike, Number of Livestock
- 6.1. Hyväksytyt elintarvikelaitokset vuonna 2010 -**
Godkända anläggningar inom livsmedelbranschen år 2010 -
Approved establishments handling foodstuffs, 2010
Lähde: Elintarviketurvallisuusvirasto Evira -
Källa: Livsmedelssäkerhetsverket Evira -
Source: Finnish Food Safety Authority Evira
- 7.1. Suomen väestö vuonna 2011 -**
Befolkning i Finland år 2011 -
Population of Finland, 2011
Lähde: SVT: Tilastokeskus, Väestörakenne -
Källa: FOS: Statistikcentralen, Befolkningsstruktur -
Source: OSF: Statistics Finland, Population Structure
- 9.1. Luomuviljelty peltoala vuonna 2011 -**
Ekologiskt odlad åkerareal år 2011 -
Arable land under organic cultivation, 2011
Lähde: Elintarviketurvallisuusvirasto Evira -
Källa: Livsmedelssäkerhetsverket Evira -
Source: OSF: Finnish Food Safety Authority Evira

Kuvioluettelo

Förteckning över figurer

List of Figures

- 1.1. Elintarvikeketju** - Livsmedelskedjan - *Food chain*
- 2.1. Maatilojen lukumäärä ja keskimääräinen peltoala vuosina 2000 - 2011** -
Antal lantgårdar och genomsnittlig åkerareal åren 2000 - 2011 -
Number of farms and average area of arable land, 2000 - 2011
Lähde: SVT: Tike, Maatilojen rakenne -
Källa: FOS: Tike, Lantbrukets struktur -
Source: OFS: Tike, Farm Structure
- 2.2. Tärkeimpien viljelykasvien sadot vuosina 1993 - 2011** -
De viktigaste odlingsväxternas totalskörd åren 1993 - 2011 -
Total yields of the most important crops, 1993 - 2011
Lähde: SVT: Tike, Satotilasto -
Källa: FOS: Tike, Skördestatistik -
Source: OFS: Tike, Crop production statistics
- 2.3. Ruukkusalaatin tuotanto 1987 - 2011** -
Produktion av sallat i kruka åren 1987 - 2011 -
Production of potted lettuce, 1987 - 2011
Lähde: SVT: Tike, Puutarhatilastot -
Källa: FOS: Tike, Trädgårdsstatistik -
Source: OSF: Tike, Horticultural Statistics
- 2.4. Lihan kokonaistuotanto eläinlajeittain vuosina 1996 - 2011** -
Totalproduktion av kött enligt djurslag åren 1996 - 2011 -
Total meat production by species, 1996 - 2011
Lähde: SVT: Tike, Lihan kokonaistuotanto -
Källa: FOS: Tike, Totalproduktionen av kött -
Source: OFS: Tike, Total Meat Production
- 2.5. Maidontuotanto vuosina 1995 - 2011** -
Mjölproduktion åren 1995 - 2011 -
Production of milk, 1995 - 2011
Lähde: SVT: Tike, Maito- ja maitotuotetilasto -
Källa: FOS: Tike, Statistik om mjölk och mjölkprodukter -
Source: OFS: Tike, Milk and milkproducts Statistics
- 3.1. Kasvinsuojeluaineiden myynti tehoaineiksi laskettuna vuosina 2000 - 2010** -
Försäljning av växtskyddsmedel omräknad i verksam substans åren 2000 - 2010 -
Sale of plant protection products, calculated in terms of active ingredients, 2000 - 2010
Lähde: Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) -
Källa: Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes) -
Source: Finnish Safety and Chemicals Agency (Tukes)
- 4.1. Vehnän myllykelpoisuus vuosina 2005 - 2011** -
Vetets kvarnqualität åren 2005 - 2011 -
Milling quality of wheat, 2005 - 2011
Lähde: Elintarviketurvallisuusvirasto Evira -
Källa: Livsmedelssäkerhetsverket Evira -
Source: Finnish Food Safety Authority Evira

- 4.2. Rukiin myllykelpoisuus vuosina 2005 - 2011 -**
Rågens kvarnqualitet åren 2005 - 2011 -
Milling quality of rye, 2005 - 2011
Lähde: Elintarviketurvallisuusvirasto Evira -
Källa: Livsmedelssäkerhetsverket Evira -
Source: Finnish Food Safety Authority Evira
- 4.3. Viljan kylvösiemenen tuotanto vuosina 1989 - 2011 -**
Spannmålsutsädesproduktionen åren 1989 - 2011 -
Cereal seed production 1989 - 2011
Lähde: Elintarviketurvallisuusvirasto Evira
Källa: Livsmedelssäkerhetsverket Evira
Source: Finnish Food Safety Authority Evira
- 5.1. Kotieläinten lukumäärä vuosina 1995 - 2011 -**
Antal husdjur åren 1995 - 2011 -
Number of livestock, 1995 - 2011
Lähde: SVT: Tike, Kotieläinten lukumäärä -
Källa: FOS: Tike, Antalet husdjur -
Source: OSF: Tike, Number of Livestock
- 5.2. Siipikarjan lukumäärä vuosina 1995 - 2011 -**
Antal fjäderfä åren 1995 - 2011 -
Number of poultry, 1995 - 2011
Lähde: SVT: Tike, Kotieläinten lukumäärä -
Källa: FOS: Tike, Antalet husdjur -
Source: OSF: Tike, Number of Livestock
- 5.3. Kotieläintilojen lukumäärä vuosina 1995 - 2011 -**
Antal husdjurgårdar åren 1995 - 2011 -
Number of animal farms, 1995 - 2011
Lähde: SVT: Tike, Kotieläinten lukumäärä -
Källa: FOS: Tike, Antalet husdjur -
Source: OSF: Tike, Number of Livestock
- 5.4. Eläinsuojelutarkastukset tiloilla vuosina 2000 - 2011 -**
Djurskyddsinspektioner på lantgårdar åren 2000 - 2011 -
Inspections of animal protection on farms, 2000 - 2011
Lähde: Elintarviketurvallisuusvirasto Evira -
Källa: Livsmedelssäkerhetsverket Evira -
Source: Finnish Food Safety Authority Evira
- 6.1. Elintarviketeollisuuden toimipaikat vuonna 2010 -**
Antal arbetsställen inom livsmedelsindustrin år 2010 -
Number of establishments in food industry, 2010
Lähde: SVT: Tilastokeskus, Yritysrekisterin vuositilasto -
Källa: FOS: Statistikcentralen, Årsstatistik över företag i företagsregistret -
Source: OFS: Statistics Finland, Finnish Enterprises

-
- 7.1. Kotitalouksien lukumäärä henkilöluvun mukaan vuosina 1990 - 2010 -**
Antal hushåll enligt antal av personer åren 1990 - 2010 -
Number of households by number of persons, 1990 - 2010
Lähde: SVT: Tilastokeskus, Tulonjakotilasto -
Källa: FOS: Statistikcentralen, Inkomstfördelningsstatistik -
Source: OSF: Statistics Finland, Income distribution statistics
- 7.2. Eräiden elintarvikkeiden kulutus henkeä kohti vuosina 2000, 2005 ja 2010 -**
Konsumtion av livsmedel per person åren 2000, 2005 och 2010 -
Consumption of foodstuff per capita 2000, 2005 and 2010
Lähde: Tike, Ravintotase -
Lähde: Tike, Näringsbalans -
Source: Tike, Balance Sheet For Food Commodities
- 7.3. Ruokamyrkytysepidemioiden sairastuneiden määrät vuosina 2000 - 2011 -**
Antal personer som insjuknat i matförgiftningsepidemier åren 2000 - 2011 -
Number of cases of illness in food poisoning epidemics, 2000 - 2011
Lähde: Evira, Ruokamyrkytysrekisteri -
Källa: Evira, Matförgiftningsregister -
Source: Evira, Food poisoning register
- 8.1. Kunnallisen elintarvikevalvonnan valvontakohteet vuosina 1998 - 2011 -**
Kontrollobjekt inom den kommunala livsmedelstillsynen åren 1998 - 2011 -
Control objects of municipal food control, 1998 - 2011
Lähde: Elintarviketurvallisuusvirasto Evira -
Källa: Livsmedelssäkerhetsverket Evira -
Source: Finnish Food Safety Authority Evira
- 9.1. Luomualat vuosina 2000 - 2011 -**
Ekologisk areal åren 2000 - 2011 -
Organic area, 2000 - 2011
Lähde: Elintarviketurvallisuusvirasto Evira -
Källa: Livsmedelssäkerhetsverket Evira -
Source: Finnish Food Safety Authority Evira

Julkaisussa käytetyt lähteet

(suluissa merkintä SVT, jos tilasto on Suomen virallinen tilasto)

Tike

Alueittainen lihan tuotanto (SVT)
Alueittainen maidon tuotanto (SVT)
Kananmunien tuotanto (SVT)
Kotieläinten lukumäärä (SVT)
Lihantuotanto (SVT)
Luomusato-tilasto
Maatilan tilastollinen vuosikirja
Maatilojen rakenne (SVT)
Maatilojen sadonkäyttö
Maatilarokisteri
Maito- ja maitotuotetilasto (SVT)
Puutarhatilastot (SVT)
Ravintotase
Sato-tilasto (SVT)
Teollisuuden ja kaupan viljan osto-, käyttö- ja varastotilastot (SVT)
Viljatase

Elintarviketeollisuusliitto ry

Kotimaan myyntitilastot
Tuontitilastot

Elintarviketurvallisuusvirasto Evira

Luomurekisteri
Ruokamyrkytysrekisteri
Rekisteri hyväksytyistä elintarvikealan laitoksista
Eläintaudit Suomessa –julkaisu
Luonnonmukaisen tuotannon tilastot
Luonnonmukaisen tuotannon valvontaraportti
Eläinsuojeluvalvonnan tiedot
Kunnallisen elintarvikevalvonnan tiedot
Rehuseosten valmistusmäärät
Rehuvalvonnan tiedot
Lannoitevalvonnan tiedot
Kasvinsuojeluainejäämien valvontatiedot
Kasvinterveysyksikön valvontaraportti
Vierasainevalvonnan tiedot
Viljaseula-julkaisu
Siementarkastustilastot
Viljasadon laatu -tilastot

Eläinten hyvinvointikeskus EHK

Eläinten hyvinvointi Suomessa, Kansallinen eläinten hyvinvointiraportti

Maitohygienialiitto ry

Tuottajamaidon laatu

Maaseutuvirasto Mavi

TMarsi 2011, Luonnonmarjojen ja -sienten kauppaantulomäärät vuonna 2011

Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos

Ammattikalastus merellä (SVT)
Ammattikalastus sisävesillä (SVT)
Kalanjalostustuotanto (SVT)
Metsästys (SVT)
Vesiviljely (SVT)

Suomen Gallup Elintarviketieto Oy

Elintarviketalous 2012

Tilastokeskus

Teollisuuden alue- ja toimialatilasto (SVT)
Yritysrekisterin vuositilasto (SVT)
Väestörakenne (SVT)
Tulonjakotilasto (SVT)
Oikeustilastot (SVT)
Syytetyt, tuomitut ja rangaistukset (SVT)

Tullihallitus

Tullihallitus, Tavaroiden ulkomaankauppa (SVT)

Tullilaboratorio

Elintarviketutkimukset

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes

Kasvinsuojeluaineiden myyntitiedot

Zonoosikeskus

Zonoositiedot